

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-129-12

Druk nr 1046

Warszawa, 11 stycznia 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym z projektami aktów wykonawczych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Z poważaniem

w z. WICEPREZES RADY MINISTRÓW

(-) Janusz Piechociński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym

Art. 1. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) po pkt 6e dodaje się pkt 6f w brzmieniu:

„6f) pojazd kolejowy specjalny – pojazd kolejowy przeznaczony do utrzymania, naprawy lub budowy infrastruktury kolejowej; określenie to obejmuje także pojazdy kolejowe przeznaczone do prowadzenia działań ratowniczych;”;

b) pkt 9a otrzymuje brzmienie:

„9a) usługa trakcyjna – działalność przewoźnika kolejowego polegająca na zapewnieniu pojazdu kolejowego z napędem wraz z obsługą maszynistów do wykonywania przewozu kolejowego albo wyłącznie obsługi maszynistów do prowadzenia pojazdu kolejowego z napędem;”;

2) w art. 13:

a) w ust. 1a:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wydawanie, przedłużanie ważności, zawieszanie, przywracanie i cofanie licencji maszynisty, aktualizacja danych zawartych w licencji, wydawanie wtórników licencji oraz prowadzenie i aktualizacja rejestru tych dokumentów;”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nadzór nad ośrodkami szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanymi dalej „ośrodkami szkolenia i egzaminowania”, oraz podmiotami uprawnionymi do przeprowadzania

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233, poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;”

– po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) prowadzenie i aktualizacja:

- a) rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania,
- b) listy podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;”

– dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) opracowywanie instrukcji i wytycznych, określających:

- a) szczegółowe warunki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji oraz wykonywania manewrów,
- b) warunki i sposób wykonywania czynności na stanowiskach maszynisty i dyżurnego ruchu,
- c) szczegółowe warunki techniczne eksploatacji i utrzymania pojazdów kolejowych, hamulców kolejowych oraz urządzeń radiołączności i zabezpieczenia ruchu kolejowego.”

b) po ust. 7c dodaje się ust. 7d w brzmieniu:

„7d. Prezes UTK podaje do publicznej wiadomości procedury, o których mowa w ust. 1a pkt 10, przez zamieszczenie ich w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Transportu Kolejowego.”;

3) w art. 16 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nadzoru nad:

- a) ośrodkami szkolenia i egzaminowania,
- b) podmiotami uprawnionymi do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności

- nie może być wyższa niż równowartość w złotych 2.000 euro rocznie, ustalona przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu sporządzenia dokumentu pokontrolnego;”;
- 4) w art. 17a w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) umożliwiwały prowadzenie ruchu kolejowego, eksploatację pojazdów kolejowych, urządzeń i budowli oraz wykonywanie czynności na określonych stanowiskach związanych z bezpieczeństwem ruchu kolejowego, w oparciu o spójne i jednolite regulacje wewnętrzne, przy uwzględnieniu warunków określonych w instrukcjach i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10;”;
- 5) w art. 18:
  - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) przewoźnika kolejowego do:
    - a) uzyskania dostępu do infrastruktury kolejowej,
    - b) świadczenia usług trakcyjnych– jest certyfikat bezpieczeństwa;”;
  - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Z obowiązku uzyskania licencji i świadectwa maszynisty zwolnieni są prowadzący pociągi lub pojazdy kolejowe po liniach kolejowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, pojazdy kolejowe wyłącznie w obrębie bocznicy kolejowej, a także pojazdy kolejowe specjalne, które nie są przeznaczone do samodzielnej jazdy po czynnych torach kolejowych. Do osób wykonujących te czynności stosuje się przepisy art. 22d.”;
- 6) w art. 18b w ust. 8 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) naruszył warunki określone w instrukcjach i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10.”;
- 7) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:
„Art. 20a. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wykaz instrukcji i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10, których wprowadzenie do stosowania jest niezbędne z uwagi na potrzebę zapewnienia jednolitych warunków wykonywania działalności na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej przez przewoźników kolejowych i zarządców, przepisy Unii Europejskiej dotyczące bezpieczeństwa kolei oraz obowiązujące TSI.”;
- 8) w art. 22:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prezes UTK jest organem właściwym do wydawania, przedłużania ważności, zawieszania, przywracania i cofania licencji maszynisty oraz aktualizacji danych zawartych w licencji i wydawania jej wtórników.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2e w brzmieniu:

„2a. Z obowiązku odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, zwolnieni są kandydaci na maszynistów ubiegający się o uzyskanie licencji maszynisty, którzy:

- 1) posiadają dyplom albo inny dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach, w których programy kształcenia zawierają zagadnienia z zakresu budowy pojazdów szynowych, ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej, lub
- 2) ukończyli studia wyższe na kierunkach zawierających w programach studiów zagadnienia z zakresu budowy pojazdów szynowych, ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej.

2b. Niekaralność, o której mowa w ust. 2 pkt 1, powinna być potwierdzona złożeniem przez kandydata na maszynistę ubiegającego się o uzyskanie licencji maszynisty oświadczenia o niekaralności. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2c. W celu zachowania ważności licencji jej posiadacz powinien poddać się badaniom lekarskim i psychologicznym oraz uzyskać orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 2.

2d. Badania, o których mowa w ust. 2c, przeprowadza się co:

- 1) 24 miesiące – do ukończenia 55. roku życia,
- 2) 12 miesięcy – po ukończeniu 55. roku życia

– chyba że orzeczenie lekarskie wskazuje krótszy termin.

2e. Maszynista posiadający aktualne orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania albo zachowania ważności świadectwa maszynisty, jest zwolniony z obowiązku, o którym mowa w ust. 2c.”,

- c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Licencja maszynisty jest wydawana, w drodze decyzji, na okres 10 lat, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 36/2010 z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie wspólnotowych wzorów licencji maszynisty, świadectw uzupełniających, uwierzytelnionych odpisów świadectw uzupełniających oraz wniosków o wydanie licencji maszynisty zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 13 z 19.01.2010, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 36/2010”. Po upływie tego okresu Prezes UTK, na wniosek posiadacza licencji, w drodze decyzji, przedłuża jej ważność, wydając nowy dokument na kolejne 10 lat od dnia upływu terminu ważności dotychczasowej licencji, po uprzednim sprawdzeniu ważności orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania albo zachowania ważności licencji lub świadectwa maszynisty.

6. Prezes UTK, w drodze decyzji, zawiesza licencję maszynisty w przypadku stwierdzenia, że jej posiadacz nie złożył w terminie zawiadomienia, o którym mowa w ust. 8a, lub przestał czasowo spełniać wymagania zdrowotne, o których mowa w ust. 5.”

- d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Prezes UTK, w drodze decyzji, przywraca licencję maszynisty, która została zawieszona, jeżeli jej posiadacz uzyskał orzeczenie lekarskie, o którym mowa w ust. 5.”

- e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Decyzjom, o których mowa w ust. 6–7 i 12, Prezes UTK nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.”

- f) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Posiadacz licencji maszynisty jest obowiązany zawiadomić Prezesa UTK o utracie tego dokumentu, jego zniszczeniu w stopniu powodującym nieczytelność, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającej aktualizacji danych w nim zawartych, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.”

- g) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadkach, o których mowa w ust. 8a, Prezes UTK, na podstawie wniosku, wydaje na okres pozostający do końca okresu ważności dotychczasowej

licencji wtórniki licencji maszynisty, a w przypadku aktualizacji danych zawartych w tym dokumencie – nową licencją maszynisty.”,

h) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Posiadacz licencji maszynisty, który po wydaniu wtórnika odzyskał utracony dokument, jest obowiązany zwrócić ten dokument Prezesowi UTK.”;

9) w art. 22a:

a) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) rejestr ośrodków szkolenia i egzaminowania;

3) listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prezes UTK udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, na wniosek:

1) Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych zgodnie z art. 28h ust. 2 pkt 2 oraz komisji kolejowej, o której mowa w art. 28m;

2) Agencji – w celu przeprowadzenia oceny procesu przyznawania uprawnień maszynistom w Unii Europejskiej;

3) przewoźnika kolejowego, zarządcy lub innego podmiotu, u którego maszynista jest zatrudniony lub na rzecz którego świadczy usługi – w celu sprawdzenia statusu licencji maszynisty;

4) właściwego organu innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w zakresie dotyczącym maszynistów prowadzących pociągi po infrastrukturze kolejowej tego państwa, w celu:

a) kontroli pociągów kursujących na obszarze jego właściwości,

b) prowadzenia postępowań odnoszących się do przestrzegania przepisów Unii Europejskiej dotyczących przyznawania uprawnień maszynistom,

c) prowadzenia postępowania w sprawie poważnego wypadku, wypadku lub incydentu;

5) innego podmiotu, jeżeli obowiązek udostępnienia danych wynika z odrębnych przepisów.”,

c) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz lista, o której mowa w ust. 1 pkt 3, są jawne i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UTK.

3. Za czynności Prezesa UTK w zakresie wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz wpisu na listę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, pobierana jest opłata w wysokości stanowiącej równowartość w złotych 200 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wpisu na listę. Opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

4. Prowadzenie ośrodka szkolenia i egzaminowania jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.²⁾.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. Przedsiębiorca prowadzący działalność, o której mowa w ust. 4, podlega wpisowi do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

4b. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4a, dotyczy również przedsiębiorcy z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej prowadzącego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność, o której mowa w ust. 4, uznanego przez właściwy organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zgodnie z przepisami Komisji Europejskiej dotyczącymi uznawania ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia zawodowe dla maszynistów.

4c. Zakres czynności wykonywanych przez ośrodek szkolenia i egzaminowania obejmuje:

- 1) szkolenie i egzaminowanie kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie licencji maszynisty w zakresie ogólnej wiedzy zawodowej,
- 2) szkolenie i egzaminowanie kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectw maszynisty w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących:
  - a) infrastruktury kolejowej,
  - b) pojazdu kolejowego,

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690, Nr 131, poz. 764, Nr 132, poz. 766, Nr 153, poz. 902, Nr 163, poz. 981, Nr 171, poz. 1016, Nr 199, poz. 1175, Nr 204, poz. 1195 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 855, 1166, 1407, 1445 i 1529.

- 3) przeprowadzanie szkoleń i sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów, lub
  - 4) szkolenie i egzaminowanie maszynistów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie ogólnych kompetencji językowych, zasad ruchu kolejowego i sygnalizacji na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej.”,
- e) w ust. 5:
- uchyla się pkt 1,
  - pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) który prowadzi szkolenia na podstawie programów szkoleń, o których mowa odpowiednio w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 6 i art. 22b ust. 21 pkt 2;”,
  - po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) zapewniający prowadzenie:
    - a) szkoleń przez instruktorów, którzy:
      - spełniają wymagania dotyczące instruktorów określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 10,
      - są wpisani do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 1,
    - b) egzaminów przez egzaminatorów, którzy:
      - spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 10,
      - są wpisani do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 1,
      - złożyli pisemną deklarację prowadzenia egzaminów w sposób bezstronny i niedyskryminujący;”
  - pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) który spełnia szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 9;”
- f) ust. 6–8 otrzymują brzmienie:
- „6. Badania lekarskie i psychologiczne w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności, mogą prowadzić podmioty uprawnione do wykonywania badań w służbie medycyny pracy, zajmujące się zadaniami medycyny kolejowej.

7. Wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, a także na listę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jest dokonywany na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu zawierający następujące dane:

- 1) firmę podmiotu;
- 2) oznaczenie siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu podmiotu;
- 3) numer podmiotu w odpowiednim rejestrze;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot taki numer posiada;
- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 4c – w przypadku wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

8. Przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wraz z wnioskiem składa:

- 1) wykaz zawierający imiona i nazwiska instruktorów oraz egzaminatorów wraz z kserokopiami dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;
- 2) deklaracje, o których mowa w ust. 5 pkt 5a lit. b tiret trzecie;
- 3) pisemne oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, określone w ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.”.

g) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 4b, jest zwolniony z obowiązku składania dokumentów potwierdzających spełnienie przez instruktorów i egzaminatorów wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 10, jeżeli ich spełnienie zostało uprzednio sprawdzone przez właściwy organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a nie odnoszą się one do prowadzenia szkoleń i egzaminów wyłącznie na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej.”,

h) w ust. 9 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Oświadczenie, o którym mowa w ust. 8 pkt 3, powinno również określać:”,

i) po ust. 9 dodaje się ust. 9a–9c w brzmieniu:

„9a. Przepis ust. 8 stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy przedsiębiorca prowadzący ośrodek szkolenia i egzaminowania składa wniosek o:

- 1) wpisanie do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, albo wykreślenie z niego instruktorów lub egzaminatorów prowadzących odpowiednio szkolenia lub egzaminy w tym ośrodku szkolenia i egzaminowania;
- 2) zmianę zakresu wykonywanych czynności.

9b. Prezes UTK zatwierdza albo odmawia, w drodze decyzji, zatwierdzenia zmian, o których mowa w ust. 9a.

9c. Prezes UTK odmawia zatwierdzenia zmian, o których mowa w ust. 9a, jeżeli:

- 1) przedsiębiorca prowadzący ośrodek szkolenia i egzaminowania nie przedłożył wraz z wnioskiem oświadczenia o spełnianiu wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 9, niezbędnych do wykonywania działalności w zakresie czynności objętych tym wnioskiem – dotyczy wniosku o rozszerzenie zakresu wykonywanych czynności;
- 2) osoba, której dotyczy wniosek o wpis do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, nie spełnia któregokolwiek z wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 10.”,

j) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Prezes UTK wykreśla, w drodze decyzji, ośrodek szkolenia i egzaminowania z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku:

- 1) określonym w art. 71 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 2) wydania prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy prowadzenia tej działalności;
- 3) gdy wobec przedsiębiorcy ukończono postępowanie likwidacyjne albo upadłościowe obejmujące likwidację majątku upadłego.”,

k) po ust. 10 dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:

„10a. Rażąco naruszeniem warunków wykonywania działalności w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania jest:

- 1) prowadzenie szkoleń w sposób niezgodny z programami szkolenia;

- 2) wydanie niezgodnie ze stanem faktycznym dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu;
- 3) niezłożenie Prezesowi UTK informacji o zamiarze przeprowadzenia egzaminu w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7 albo art. 22b ust. 21 pkt 3;
- 4) prowadzenie szkoleń lub egzaminów przez osoby niewpisane do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 1;
- 5) prawomocne skazanie przedsiębiorcy za przestępstwo, o którym mowa w ust. 5 pkt 3 – dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej.

10b. Prezes UTK wykreśla, w drodze decyzji, z listy, o której mowa w ust. 1 pkt 3, podmiot, który przestał spełniać wymagania, o których mowa w ust. 6, lub szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 13.”,

l) ust. 11–13 otrzymują brzmienie:

„11. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb wydawania, przedłużania ważności, zawieszania, przywracania i cofania licencji maszynisty, aktualizacji danych zawartych w licencji oraz wydawania jej wtórników;
- 2) wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
- 3) sposób i zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności oraz tryb orzekania o tej zdolności;
- 4) wzory dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
- 5) zakres wiedzy i umiejętności objętych szkoleniem i egzaminem niezbędny do uzyskania licencji;
- 6) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty;
- 7) sposób, formę i tryb przygotowania oraz przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty, a także tryb pracy komisji egzaminacyjnej;

- 8) sposób ustalania numeru identyfikacyjnego ośrodka szkolenia i egzaminowania wpisywanego do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zakres danych ujętych w rejestrze, a także sposób uiszczania opłat za wpis do tego rejestru;
- 9) szczególne wymagania w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania;
- 10) wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;
- 11) warunki, sposób prowadzenia rejestru licencji maszynistów, zakres danych w nim ujętych oraz okres ich przechowywania, wzór tego rejestru, a także tryb przekazywania danych ujętych w rejestrze podmiotom, o których mowa w ust. 1a;
- 12) wzór:
  - a) wniosku o wydanie licencji maszynisty, przedłużenie ważności, wydanie wtórnika, przywrócenie tego dokumentu i aktualizację danych w nim zawartych,
  - b) dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu w celu uzyskania licencji maszynisty,
  - c) deklaracji, o której mowa w ust. 5 pkt 5a lit. b tiret trzecie.

12. Minister właściwy do spraw transportu wyda rozporządzenie, o którym mowa w ust. 11, mając na uwadze:

- 1) konieczność zapewnienia sprawności procedury uzyskiwania licencji maszynisty;
- 2) konieczność uwzględnienia specyfiki pracy na stanowisku maszynisty przy określeniu wymagań zdrowotnych, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
- 3) konieczność przeprowadzenia badań niezbędnych dla właściwej oceny zdolności fizycznej i psychicznej do prowadzenia pojazdów kolejowych;
- 4) zapewnienie sprawności procedury wydawania dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;

- 5) zakres wiedzy i umiejętności niezbędny do bezpiecznego prowadzenia pociągów i pojazdów kolejowych;
- 6) konieczność zapewnienia odpowiedniej liczby godzin szkolenia dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencje maszynistów, zapewniającej uzyskanie znajomości faktów, zasad, procesów i pojęć ogólnych związanych z pracą na stanowisku maszynisty;
- 7) konieczność przeprowadzenia pisemnego egzaminu testowego dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencje maszynistów, zagwarantowania właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego tych egzaminów, a także zapewnienia jednakowych warunków ich przeprowadzenia;
- 8) zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące procedury nadawania numerów identyfikacyjnych ośrodkom szkolenia i egzaminowania;
- 9) przepisy Unii Europejskiej dotyczące wymagań, jakie powinny spełniać ośrodki prowadzące szkolenia i egzaminy dla maszynistów i kandydatów na maszynistów;
- 10) konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego szkoleń oraz egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty oraz określenia dodatkowych wymagań dotyczących znajomości języka polskiego, zasad ruchu kolejowego i sygnalizacji na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej, dla instruktorów i egzaminatorów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, prowadzących szkolenia i egzaminy na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) przepisy Unii Europejskiej dotyczące rejestru licencji maszynistów;
- 12) potrzebę ujednolicenia wydawanych dokumentów i ich zabezpieczenie przed podrobieniem lub przerobieniem.

13. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania w stosunku do podmiotów ubiegających się o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności, tryb dokonywania wpisu na listę oraz wykreślenia z niej,

zakres danych ujętych na liście, wzór wniosku o wpis na listę, a także sposób uiszczania opłat, mając na uwadze:

- 1) konieczność zapewnienia właściwych kwalifikacji osób uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;
- 2) konieczność zapewnienia właściwych warunków przeprowadzania takich badań;
- 3) jasność i przejrzystość danych ujętych na liście.”;

10) w art. 22b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy wydają świadectwa maszynistom przez nich zatrudnionym lub świadczącym usługi na ich rzecz, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 36/2010.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Warunkiem niezbędnym do uzyskania świadectwa maszynisty jest:

- 1) posiadanie licencji maszynisty;
- 2) odbycie szkolenia i zdanie egzaminu przeprowadzonych w trybie i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 21 pkt 2 i 3;
- 3) uzyskanie orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 22 pkt 1, po przeprowadzeniu badań lekarskich i psychologicznych.”,

c) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Świadectwo maszynisty uprawnia do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego wyłącznie u przewoźnika kolejowego lub zarządcy, który je wydał, w ramach określonej kategorii uprawnień i jest ważne jedynie na określonej w nim infrastrukturę kolejową oraz określone typy pojazdów kolejowych. Kategorie i podkategorie uprawnień określa rozporządzenie (UE) nr 36/2010.

3. Świadectwo maszynisty może zawierać uprawnienie do prowadzenia pociągów lub pojazdów kolejowych we wszystkich kategoriach i podkategoriach, o których mowa w ust. 2.”,

d) w ust. 5 uchyla się pkt 3,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W celu zachowania ważności świadectwa maszynisty, maszynista przechodzi okresowe badania lekarskie i psychologiczne oraz uzyskuje orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 22 pkt 1 oraz przechodzi okresowe sprawdziany wiedzy i umiejętności, w trybie i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 21 pkt 4.”,

f) po ust. 7 dodaje się ust. 7a–7g w brzmieniu:

„7a. Badania, o których mowa w ust. 7, przeprowadza się co:

- 1) 24 miesiące – do ukończenia 55. roku życia,
  - 2) 12 miesięcy – po ukończeniu 55. roku życia
- chyba że orzeczenie lekarskie wskazuje krótszy termin.

7b. Badania w celu uzyskania orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie przez maszynistów wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do zachowania ważności świadectwa maszynisty, poza terminami określonymi w ust. 7a, przeprowadza się:

- 1) po każdym wypadku przy pracy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 2) po każdej przerwie w pracy spowodowanej wypadkiem z udziałem osób, w którym uczestniczył maszynista;
- 3) w przypadku czasowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, trwającej dłużej niż 30 dni;
- 4) w przypadku powrotu maszynisty do pracy po przerwie trwającej dłużej niż 6 miesięcy;
- 5) w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do kierowania pojazdem kolejowym lub pociągiem;
- 6) w przypadku określonym w ust. 16;
- 7) w innych przypadkach, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów.

7c. Badania, o których mowa w ust. 1a pkt 3, ust. 7 i 7b, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 7a oraz przepisów wydanych na podstawie ust. 22, w zakresie

i na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾).

7d. Przejście przez maszynistę badań, o których mowa w ust. 1a pkt 3, ust. 7 i 7b, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracownika w zakresie wykonywania wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.

7e. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy nie mogą dopuścić do pracy na stanowisku maszynisty osoby bez aktualnego orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania świadectwa maszynisty albo zachowania jego ważności, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 18 pkt 4 w odniesieniu do kandydatów na maszynistów.

7f. Przewoźnicy kolejowi oraz zarządcy są obowiązani do:

- 1) kierowania maszynistów na badania lekarskie i psychologiczne w celu uzyskania świadectwa maszynisty lub zachowania jego ważności;
- 2) pokrywania kosztów badań lekarskich i psychologicznych, o których mowa w pkt 1;
- 3) przechowywania orzeczeń lekarskich maszynistów na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

7g. Spełnienie przez przewoźników kolejowych i zarządców obowiązku, o którym mowa w ust. 7f pkt 1 i 2, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracodawcy w zakresie wykonywania wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.”,

g) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 908 i 1110.

„11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, przewoźnik kolejowy i zarządca wydają maszyniście odpis uzyskanego świadectwa maszynisty, którego wzór określa załącznik III do rozporządzenia (UE) nr 36/2010, oraz inne dokumenty potwierdzające uzyskane kwalifikacje.”,

h) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy prowadzą rejestry wydawanych przez siebie świadectw maszynistów.”,

i) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy udostępniają dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 14, oraz informację o treści wydanych świadectw maszynisty:

- 1) Prezesowi UTK;
- 2) Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych zgodnie z art. 28h ust. 2 pkt 2 oraz komisji kolejowej, o której mowa w art. 28m;
- 3) właściwym organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w przypadku wykonywania przez przewoźnika kolejowego lub zarządcę działalności transgranicznej;
- 4) innym podmiotom, jeżeli obowiązek udostępnienia danych wynika z odrębnych przepisów.”,

j) ust. 18 i 19 otrzymują brzmienie:

„18. W przypadku:

- 1) zakłóceń w ruchu kolejowym w wyniku prowadzonych robót na torach lub powodujących konieczność odstępstw od wykonywania przewozów kolejowych na podstawie obowiązującego rozkładu jazdy pociągów, zgodnie z ustaleniami zarządcy,
- 2) jednorazowych przewozów kolejowych, za zgodą zarządcy,
- 3) dostawy lub prezentacji nowego pociągu lub pojazdu kolejowego,
- 4) szkolenia lub egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów,
- 5) wykonywania przewozów technologicznych

– jeżeli maszynista albo kandydat na maszynistę ubiegający się o świadectwo maszynisty nie posiada znajomości odcinków linii kolejowych, na których ma prowadzić pojazd kolejowy lub pociąg, może go prowadzić, pod warunkiem że

podczas jazdy obok niego znajduje się inny maszynista lub przedstawiciel zarządcy posiadający udokumentowaną znajomość tych odcinków.

19. W przypadkach, o których mowa w ust. 18, w razie braku możliwości zapewnienia obecności osób, o których mowa w tym przepisie, maszynista może prowadzić pojazd kolejowy lub pociąg wyłącznie po spełnieniu warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7.”,

k) uchyla się ust. 20,

l) po ust. 20 dodaje się ust. 20a i 20b w brzmieniu:

„20a. Maszynista jest obowiązany niezwłocznie powiadomić przewoźnika kolejowego lub zarządcę, na rzecz którego świadczy pracę lub usługi, o:

- 1) okolicznościach dotyczących jego stanu zdrowia mających wpływ na zdolność prawidłowego realizowania przez niego uprawnień wynikających z posiadanego świadectwa maszynisty;
- 2) zawarciu umowy, na podstawie której świadczy on pracę lub usługi na rzecz innego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznicy kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznicy kolejowej.

20b. Przepis ust. 20a stosuje się odpowiednio do prowadzącego pojazd kolejowy, który świadczy pracę lub usługi na rzecz użytkownika bocznicy kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznicy kolejowej.”,

m) ust. 21 i 22 otrzymują brzmienie:

„21. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres wiedzy i umiejętności dotyczących pojazdu kolejowego i infrastruktury kolejowej, objętych szkoleniem i egzaminem, które są niezbędne do uzyskania świadectwa maszynisty,
- 2) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty,
- 3) sposób, formę oraz tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty oraz tryb pracy komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej te egzaminy,
- 4) tryb oraz szczegółowe warunki i minimalną częstotliwość przeprowadzania sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów,

- 5) zakres danych dotyczących infrastruktury kolejowej ujęty w świadectwie maszynisty,
- 6) szczegółowe warunki i sposób prowadzenia rejestru świadectw maszynistów, zakres danych w nim ujętych, a także okres ich przechowywania, wzór tego rejestru oraz tryb udostępniania danych ujętych w rejestrze podmiotom, o których mowa w ust. 14a

– mając na uwadze zakres wiedzy i umiejętności niezbędny do zapewnienia właściwych kwalifikacji maszynistów, konieczność uwzględnienia w programie szkolenia niezbędnej liczby godzin stażu stanowiskowego, szkolenia teoretycznego i praktycznego oraz prowadzenia pojazdu kolejowego pod nadzorem, konieczność przeprowadzenia teoretycznej i praktycznej części egzaminu dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, zagwarantowania właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego tych egzaminów, a także zapewnienia jednakowych warunków ich przeprowadzenia, konieczność zapewnienia ciągłości realizacji procesu doskonalenia zawodowego maszynistów i monitorowania posiadanych przez nich uprawnień oraz przepisy Unii Europejskiej dotyczące rejestru świadectw maszynistów.

22. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności,
- 2) sposób i zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności oraz tryb orzekania o tej zdolności,
- 3) wzory dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności

– mając na uwadze konieczność przeprowadzenia badań niezbędnych dla właściwej oceny zdolności fizycznej i psychicznej do prowadzenia pojazdów kolejowych, konieczność uwzględnienia specyfiki pracy na stanowisku maszynisty przy określeniu wymagań zdrowotnych, a także sprawność procedury wydawania dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności.”;

11) art. 22c otrzymuje brzmienie:

„Art. 22c. 1. Przewoźnik kolejowy i zarządca może zawrzeć z kandydatem na maszynistę umowę zobowiązującą tego kandydata do zwrotu części albo całości kosztów poniesionych na jego szkolenie, jeżeli rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego wiążącego kandydata na maszynistę z odpowiednio przewoźnikiem kolejowym albo zarządcą nastąpiło przed ustalonym w tej umowie terminem, z przyczyny leżącej po stronie tego kandydata.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku szkolenia maszynisty ubiegającego się o uzyskanie kolejnego świadectwa maszynisty.”;

12) po art. 22c dodaje się art. 22ca w brzmieniu:

„Art. 22ca. 1. Przewoźnik kolejowy, zarządca, użytkownik bocznic kolejowej i przedsiębiorca wykonujący przewozy w obrębie bocznic kolejowej, na rzecz którego maszynista albo prowadzący pojazdy kolejowe świadczy pracę lub usługi na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego, jest obowiązany uzyskać pisemne oświadczenie o:

- 1) świadczeniu pracy lub usług na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej albo
- 2) niewykonywaniu czynności maszynisty albo prowadzącego pojazdy kolejowe na rzecz innego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oświadczenie powinno zawierać informację dotyczącą przeciętnej tygodniowej liczby godzin prowadzenia pojazdu kolejowego lub pociągu u innego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej.

3. Jeżeli zostało złożone oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przewoźnik kolejowy, zarządca, użytkownik bocznic kolejowej i przedsiębiorca wykonujący przewozy w obrębie bocznic kolejowej przekazuje je Prezesowi UTK, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.”;

13) w art. 65 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Maszynista i prowadzący pojazdy kolejowe, który uchyła się od złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 22ca ust. 1, albo zawiera w nim informacje niezgodne ze stanem faktycznym, podlega karze grzywny.”;

14) w art. 66 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

- „3a) zarządca, przewoźnik kolejowy, użytkownik bocznic kolejowej lub przedsiębiorca wykonujący przewozy w obrębie bocznic kolejowej, który nie przekazał w terminie Prezesowi UTK oświadczeń, o których mowa w art. 22ca ust. 1 pkt 1;
- 3b) przedsiębiorca, który prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług trakcyjnych, bez dokumentów uprawniających, o których mowa w art. 18 i art. 43;”.

Art. 2. W ustawie z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 214, poz. 1658) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 wyrazy „1 grudnia 2017 r.” zastępuje się wyrazami „29 października 2018 r.”;
- 2) w ust. 3 wyrazy „1 grudnia 2017 r.” zastępuje się wyrazami „29 października 2018 r.”;
- 3) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Osoby, które przed dniem 29 października 2013 r. rozpoczęły szkolenie na stanowisko maszynisty pojazdów trakcyjnych, maszynisty zakładowego, kierowcy lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, kierowcy drezyny i wózka motorowego, maszynisty wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, z wyłączeniem maszyn do kolejowych robót budowlanych, które nie są przeznaczone do jazdy po czynnych torach stacyjnych i szlakowych, na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, mogą nabywać uprawnienia na te stanowiska na podstawie tych przepisów.

5. Osoby, które przed dniem 29 października 2013 r. rozpoczęły szkolenie albo nabyły uprawnienia do wykonywania czynności na stanowisku pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych, mogą nabywać uprawnienia maszynisty pojazdów trakcyjnych na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Czynności na stanowisku pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych mogą być wykonywane nie dłużej niż do dnia 29 października 2018 r.”.

Art. 3. 1. Przewoźnicy kolejowi, którzy są uprawnieni do dostępu do infrastruktury kolejowej na podstawie certyfikatu bezpieczeństwa, oraz zarządcy infrastruktury, którzy zarządzają infrastrukturą kolejową na podstawie autoryzacji bezpieczeństwa, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosują regulacje wewnętrzne zatwierdzone przez

Prezesa UTK zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18e ustawy, o której mowa w art. 1, do wymagań określonych w instrukcjach i wytycznych, opracowanych na podstawie art. 13 ust. 1a pkt 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a następnie prześlą je Prezesowi UTK, w terminie 2 miesięcy od dnia zamieszczenia tych instrukcji i wytycznych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Transportu Kolejowego.

2. Prezes UTK zatwierdza, w drodze decyzji, zmienione regulacje wewnętrzne, o których mowa w ust. 1, w terminie 2 miesięcy od dnia ich otrzymania, jeżeli stwierdzi ich zgodność z instrukcjami i wytycznymi opracowanymi na podstawie art. 13 ust. 1a pkt 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. W przypadku stwierdzenia niezgodności zmienionych regulacji wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, z instrukcjami i wytycznymi opracowanymi na podstawie art. 13 ust. 1a pkt 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, Prezes UTK cofa, w drodze decyzji, w całości albo w części, odpowiednio certyfikat bezpieczeństwa albo autoryzację bezpieczeństwa, biorąc pod uwagę zakres stwierdzonych niezgodności oraz ich wpływ na poziom bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

4. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawie wydania, przedłużenia ważności, zmiany lub cofnięcia certyfikatów bezpieczeństwa i autoryzacji bezpieczeństwa prowadzi się dalej na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lista podmiotów uprawnionych do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty prowadzona przez Prezesa UTK na podstawie art. 22a ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, staje się rejestrem ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów. Przedsiębiorcy prowadzący te ośrodki wystąpią, w terminie do dnia 1 lipca 2013 r., z wnioskiem o zmianę danych ujętych we wpisie w zakresie wynikającym z niniejszej ustawy. Wnioski o zmianę wpisów są wolne od opłat.

2. Wpisy na liście podmiotów uprawnionych do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty stają się wpisami do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów.

3. Wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawie wpisania, wykreślenia i zmian na liście podmiotów uprawnionych do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty,

prowadzonej na podstawie art. 22a ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, prowadzi się dalej na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą egzaminy praktyczne w zakresie prowadzenia pojazdu kolejowego u przewoźników kolejowych lub zarządców infrastruktury oraz posiadają uprawnienia do prowadzenia pojazdu kolejowego, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 grudnia 2010 r., mogą prowadzić egzaminy oraz sprawdziany wiedzy i umiejętności w zakresie dotyczącym świadectwa maszynisty, bez konieczności posiadania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty, jednak nie dłużej niż do dnia 29 października 2018 r.

2. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą szkolenia praktyczne w zakresie prowadzenia pojazdu kolejowego u przewoźników kolejowych lub zarządców infrastruktury oraz posiadają ważne uprawnienia do prowadzenia pojazdu kolejowego, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 grudnia 2010 r., mogą prowadzić szkolenia w zakresie dotyczącym świadectwa maszynisty, bez konieczności posiadania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty, jednak nie dłużej niż do dnia 29 października 2018 r.

Art. 6. Przewoźnicy kolejowi, zarządcy infrastruktury, użytkownicy bocznic kolejowych i przedsiębiorcy wykonujący przewóz w obrębie bocznic kolejowych, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zatrudniają lub korzystają z usług maszynistów lub prowadzących pojazdy kolejowe, świadczących pracę lub usługi na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego, zarządcy infrastruktury, użytkownika bocznic kolejowych lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowych, przekażą Prezesowi UTK oświadczenia, o których mowa w art. 22ca ust. 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przepis stosuje się również do przewoźników kolejowych, zarządców infrastruktury, użytkowników bocznic kolejowych i przedsiębiorców wykonujących przewozy w obrębie bocznic kolejowych, którzy zatrudniają lub korzystają z usług maszynistów pojazdów trakcyjnych posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdu kolejowego, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 grudnia 2010 r.

Art. 7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 22a ust. 11 i ust. 13, art. 22b ust. 21 i ust. 22 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 i ust. 13, art. 22b ust. 21 i ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zakres przedmiotowy projektu ustawy odnosi się do czterech podstawowych zagadnień związanych z wprowadzaniem nowego systemu przyznawania uprawnień na stanowisku maszynisty na terytorium Unii Europejskiej.

Projekt w zakresie swojej regulacji zawiera przepisy umożliwiające wykonanie prawa Unii Europejskiej zawartego w decyzji Komisji nr 2011/765/UE z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie kryteriów uznawania ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia zawodowe dla maszynistów, kryteriów uznawania egzaminatorów maszynistów, jak również kryteriów organizowania egzaminów zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 314 z 29.11.2011, str. 36), zwanej dalej „decyzją Komisji nr 2011/765/UE”.

W projekcie uregulowane zostały zasady przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych maszynistów i kandydatów na maszynistów oraz obowiązki pracodawców maszynistów w tym zakresie, przy uwzględnieniu obowiązującego prawodawstwa, w szczególności przepisów dotyczących medycyny pracy i badań profilaktycznych pracowników. Wprowadzono ponadto rozwiązania mające na celu wyeliminowanie praktyk związanych z pracą maszynistów, które mają negatywny wpływ na poziom bezpieczeństwa w transporcie kolejowym. W związku z licznymi przypadkami rozbieżności w przepisach wewnętrznych wydawanych przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury, regulujących zagadnienia związane z bezpieczeństwem w transporcie kolejowym, rozszerzono katalog zadań wykonywanych przez Prezesa UTK o wydawanie instrukcji i wytycznych w zakresie określonych obszarów tematycznych bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem w transporcie kolejowym w celu ujednoczenia rozwiązań stosowanych przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury.

Projekt ustawy zawiera również przepisy uzupełniające upoważnienia do wydania rozporządzeń do ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, obejmujące szczegółowe zagadnienia związane z procesem szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz przeprowadzaniem badań lekarskich i psychologicznych. W tym zakresie projekt umożliwi określenie w aktach wykonawczych wymagań dla kandydatów na maszynistów w odniesieniu

do zakresu tematycznego i liczby godzin szkolenia niezbędnych do nabycia uprawnień do wykonywania czynności na tym stanowisku.

W projekcie zawarto ponadto przepisy przejściowe uwzględniające wynikający z dyrektywy 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, s. 51), zwanej dalej: „dyrektywą 2007/59/WE”, harmonogram wprowadzania nowych zasad nabywania uprawnień maszynistów na terenie Unii Europejskiej, który został ostatecznie ustalony w wyniku wejścia w życie decyzji Komisji nr 2010/17/WE z dnia 29 października 2009 r. w sprawie przyjęcia podstawowych parametrów rejestrów licencji maszynisty i świadectw uzupełniających określonych w dyrektywie 2007/59/WE (Dz. Urz. UE L 8 z 13.01.2010, str. 17), zwanej dalej „decyzją Komisji nr 2010/17/WE”.

Wejście w życie dyrektywy 2007/59/WE zapoczątkowało proces harmonizacji zasad przyznawania uprawnień maszynistom na poziomie Unii Europejskiej. Transpozycja do polskiego porządku prawnego większości postanowień przedmiotowej dyrektywy nastąpiła w ustawie z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 214, poz. 1658). Szczegółowe przepisy regulujące kwestie związane z nowym systemem przyznawania uprawnień dla maszynistów zawarto w czterech rozporządzeniach do ustawy o transporcie kolejowym¹⁾. Stosownie do przepisów przedmiotowej nowelizacji, która w omawianym zakresie weszła w życie dnia 4 grudnia 2010 r., dokumentem uprawniającym maszynistę do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego są: licencja maszynisty (wydawana przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego) oraz świadectwo maszynisty (wydawane przez przewoźnika kolejowego lub zarządcę infrastruktury kolejowej, na którego rzecz maszynista świadczy pracę lub usługi). Warunkiem uzyskania licencji, stosownie do postanowień art. 22 ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym, jest spełnienie przez osobę, która ubiega się o jej wydanie, kryteriów dotyczących: wieku, wykształcenia, stanu zdrowia, niekaralności oraz wiedzy i umiejętności zawodowych. Jednocześnie – na podstawie art. 3

---

¹⁾ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie licencji maszynisty (Dz. U. Nr 66, poz. 346, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie świadectwa maszynisty (Dz. U. Nr 66, poz. 347), rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie badań niezbędnych do otrzymania świadectwa maszynisty oraz zachowania jego ważności (Dz. U. Nr 66, poz. 349) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie wpisu na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty (Dz. U. Nr 66, poz. 348).

ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym – do dnia 1 grudnia 2017 r. istnieje możliwość uzyskiwania kwalifikacji zawodowych dla wszystkich grup kandydatów na maszynistów ubiegających się o uprawnienia do prowadzenia pojazdów kolejowych, w oparciu o świadectwo złożenia egzaminu kwalifikacyjnego oraz prawo kierowania pojazdem kolejowym, na podstawie utrzymanego w mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego i warunków, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy kolejowe (Dz. U. Nr 212, poz. 2152, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk”, według wymagań określonych w tym akcie prawnym.

Osoby ubiegające się o pracę na stanowisku maszynisty, które będą nabywać uprawnienia według nowych zasad, są obowiązane do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym przed uzyskaniem licencji maszynisty. Licencja maszynisty jest dokumentem obowiązującym na terytorium całej Unii Europejskiej według jednolitego wzoru, stwierdzającym, że jej posiadacz spełnia minimalne wymagania pod względem warunków zdrowotnych, wykształcenia oraz ogólnych umiejętności zawodowych, nie uprawnia jednakże do prowadzenia pojazdów kolejowych lub pociągów.

Biorąc pod uwagę fakt, że dyrektywa 2007/59/WE nałożyła na licencjonowanych maszynistów obowiązek przechodzenia badań okresowych w celu zachowania ważności licencji, taki obowiązek został również przewidziany w projektowanych przepisach ustawy (art. 22 ust. 2b ustawy o transporcie kolejowym). Ponadto, w związku z obowiązkami pracodawców w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej, które wynikają z art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), pracodawcy maszynistów są obowiązani do kierowania ich na badania wstępne, okresowe i kontrolne oraz pokrywania kosztów takich badań. W nowym systemie obowiązek ten będzie realizowany przez określone w projekcie ustawy badania w celu uzyskania lub zachowania ważności świadectwa maszynisty (art. 22b ust. 7a–7g ustawy o transporcie kolejowym).

Dostrzegając konieczność unikania dublowania przeprowadzania badań lekarskich maszynistów w relatywnie krótkim odstępie czasu, projekt ustawy zakłada, że czynni zawodowo maszyniści, którzy regularnie przechodzą badania w celu zachowania ważności świadectwa maszynisty, będą zwolnieni z obowiązku przechodzenia badań okresowych

związanych z posiadaniem licencji maszynisty przez cały okres posiadania aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego spełnienie warunków zdrowotnych niezbędnych do otrzymania lub zachowania ważności świadectwa maszynisty. W przypadku maszynistów, którzy nie świadczą pracy lub usług na rzecz żadnego przewoźnika lub zarządcy i nie posiadają aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego spełnienie warunków zdrowotnych niezbędnych do otrzymania lub zachowania ważności świadectwa maszynisty, warunkiem zachowania ważności licencji będzie przejście raz na 24 miesiące badań w celu zachowania ważności licencji maszynisty i uzyskanie orzeczenia lekarskiego.

Zgodnie z art. 22 ust. 4 dyrektywy 2007/59/WE Komisja Europejska miała do dnia 4 grudnia 2008 r. przyjąć podstawowe parametry rejestrów licencji i świadectw maszynisty, od czego uzależnione było wprowadzanie nowych zasad w stosunku do kolejnych grup maszynistów. Ostatecznie przedmiotowe parametry zostały przyjęte w dniu 29 października 2009 r. w przywołanej powyżej decyzji Komisji nr 2010/17/WE. W związku z tym opóźnieniem zmianie uległ harmonogram wprowadzania w życie nowego systemu przyznawania uprawnień maszynistom określony w dyrektywie 2007/59/WE. Projektodawca przyjął, mając na względzie potrzebę ujednoczenia terminów wprowadzania nowych zasad przyznawania uprawnień maszynistom w Unii Europejskiej, jak również praktykę wypracowaną w tym względzie przez państwa członkowskie na forum grupy roboczej ds. wdrożenia dyrektywy 2007/59/WE, iż bieg terminów dotyczących obejmowania nowym systemem przyznawania uprawnień w odniesieniu do kolejnych grup maszynistów będzie liczony od dnia 29 października 2009 r. jako daty przyjęcia podstawowych parametrów rejestrów licencji i świadectw maszynisty.

Ostateczny harmonogram przedstawia się następująco:

- 1) Na podstawie art. 37 ust. 2 lit. a dyrektywy 2007/59/WE od dnia 29 października 2011 r. (dwa lata od daty przyjęcia podstawowych parametrów rejestrów) świadectwa i licencje są wydawane maszynistom wykonującym przewozy transgraniczne, kabotażowe lub towarowe w innym państwie członkowskim lub pracującym w co najmniej dwóch państwach członkowskich UE. Jednocześnie – stosownie do postanowień art. 37 ust. 3 – z obowiązku posiadania licencji i świadectwa zwolnieni są maszyniści, którzy nabyli uprawnienia do prowadzenia pojazdów kolejowych w ruchu międzynarodowym na podstawie prawa krajowego lub rozpoczęli szkolenie w celu uzyskania tych uprawnień przed dniem 29 października 2011 r. Tego rodzaju uprawnienia mogą obowiązywać najpóźniej do dnia 29 października 2018 r.

- 2) Zgodnie z art. 37 ust. 2 lit. b dyrektywy 2007/59/WE po dniu 29 października 2013 r. wszystkie osoby, które nabywają uprawnienia maszynisty, powinny być szkolone według nowych zasad, uzyskując po zakończeniu szkolenia licencję i świadectwo maszynisty. Przepisy przejściowe określone w art. 37 ust. 3 określiły wyjątek od tej zasady, umożliwiając nabywanie uprawnień na dotychczasowych zasadach osobom, które rozpoczęły szkolenie według zasad dotychczas obowiązujących w prawie krajowym przed dniem 29 października 2013 r.
- 3) Ostateczny termin, po którego upływie wszyscy maszyniści prowadzący pociągi lub pojazdy kolejowe, z wyjątkiem grup maszynistów, wobec których zastosowano wyłączenia przewidziane w przepisach dyrektywy, powinni posiadać licencję i świadectwo maszynisty do dnia 29 października 2018 r.

Uwzględniając powyższy harmonogram, w art. 2 projektowanej ustawy doprecyzowano terminy wdrażania nowego systemu przyznawania dla osób, które nabyły uprawnienia na podstawie prawa krajowego, oraz kandydatów na stanowiska związane z prowadzeniem pojazdów kolejowych nabywających kwalifikacje zawodowe na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk, którzy docelowo zostaną objęci systemem licencji i świadectw, z jednoczesnym wydłużeniem okresu obowiązywania nabytych w ten sposób uprawnień. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk, które stanowi podstawę prawną uzyskiwania kwalifikacji zawodowych dla wszystkich grup maszynistów według zasad dotychczas obowiązujących w Polsce, zostało utrzymane w mocy do dnia 1 grudnia 2017 r. W art. 2 pkt 1 zaproponowano wydłużenie tego okresu do dnia 29 października 2018 r. i utrzymanie w mocy uprawnień maszynistów oraz osób zatrudnionych na innych stanowiskach związanych z prowadzeniem pojazdów kolejowych, wykonujących pracę maszynisty (bez konieczności posiadania licencji i świadectwa maszynisty) do tego dnia.

Wśród okoliczności przemawiających za przedłużeniem do dnia 29 października 2018 r. okresu, w którym możliwe jest prowadzenie pojazdów kolejowych bez konieczności posiadania licencji i świadectwa maszynisty (art. 2 pkt 2), a także szkolenie na stanowisko pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych, należy wskazać na konieczność zachowania ciągłości szkolenia na stanowiskach związanych z prowadzeniem pojazdów kolejowych

w kontekście zjawiska luki pokoleniowej w kolejnictwie i stale rosnącej średniej wieku wśród pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach. Według szacunków Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, spośród około 17,5 tys. osób posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdów trakcyjnych w Polsce ponad połowa znajduje się w przedziale wiekowym 46–60 lat. Mając na względzie aktualną sytuację opisaną w Ocenie Skutków Regulacji, związaną z niedoborem maszynistów na rynku pracy oraz specyfiką dwustopniowego systemu szkolenia realizowanego dotychczas w Polsce, w którym stanowisko pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych zasadniczo przygotowuje do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty pojazdów trakcyjnych (w systemie licencji i świadectw szkolenie realizowane jest bezpośrednio na stanowisko maszynisty, bez konieczności uprzedniego uzyskiwania uprawnień pomocnika), należy precyzyjnie określić termin, do którego można rozpoczynać szkolenia na dotychczasowych zasadach. Dla osób zatrudnionych na stanowisku pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych projektowana ustawa wyznaczy ramy czasowe, przeznaczone na dokończenie realizowanego cyklu szkolenia (obecnie pracę na stanowisku pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych wykonuje w Polsce około 1 tys. osób, a około 100 kolejnych jest w trakcie szkolenia na to stanowisko). Należy wziąć pod uwagę także długość procesu szkolenia na stanowiska związane z prowadzeniem pojazdów kolejowych. W zależności od wykształcenia i doświadczenia zawodowego posiadanego przez kandydata szkolenie na stanowisko maszynisty wraz z okresem przeznaczonym na nabycie uprawnień pomocnika może trwać średnio od 13 do 22 miesięcy.

Wprowadzenie w Polsce nowego systemu przyznawania uprawnień dla maszynistów wiąże się ze spełnieniem kilku podstawowych warunków ze strony podmiotów zaangażowanych w proces szkolenia. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury są obowiązani do opracowania nowych procedur wewnętrznych związanych w szczególności z procesem wydawania świadectw maszynistów. Podmioty zainteresowane prowadzeniem ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów muszą m.in. zapewnić odpowiednich instruktorów i egzaminatorów oraz uzyskać wpis do rejestru prowadzonego przez Prezesa UTK. W związku z modyfikacją zakresu badań lekarskich dla licencjonowanych maszynistów w stosunku do aktualnie realizowanych odpowiednie działania dostosowujące muszą przeprowadzić także podmioty uprawnione do przeprowadzania badań maszynistów. Podmioty te obowiązane są również do uzyskania wpisu na listę prowadzoną przez Prezesa UTK. Powyższe okoliczności przemawiają za koniecznością wprowadzenia rozwiązań

proponowanych w art. 2, które umożliwią płynne przejście do systemu licencji i świadectw w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 37 ust. 2 i 3 dyrektywy 2007/59/WE.

Po dniu 29 października 2018 r. wszyscy prowadzący pojazdy kolejowe, z wyjątkiem prowadzących pojazdy kolejowe po funkcjonalnie wyodrębnionych liniach przeznaczonych dla ruchu pasażerskiego, prowadzący pojazdy kolejowe wyłącznie w obrębie bocznicy kolejowej oraz prowadzący pojazdy kolejowe specjalne, które nie są przeznaczone do samodzielnej jazdy po czynnych torach (określone rodzaje maszyn torowych), których wyłączenie zawiera art. 18 ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym, będą obowiązani do posiadania licencji maszynisty i świadectwa odpowiedniej kategorii na zasadach określonych w ustawie o transporcie kolejowym, przepisach wykonawczych do niej oraz w bezpośrednio stosowanych aktach prawa UE.

Omówienie szczegółowych rozwiązań przyjętych w projekcie ustawy

Art. 1 pkt 1 lit. a – wprowadzono definicję pojazdu kolejowego specjalnego, którym ustawodawca posługuje się m.in. przy określaniu kategorii świadectwa maszynisty (art. 22b ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym).

Art. 1 pkt 1 lit. b – nowa definicja usługi trakcyjnej wynika ze zmian wprowadzonych w art. 1 pkt 4 ustawy zmieniającej i stanowi w tym zakresie dostosowanie prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej. Świadczenie usług trakcyjnych powinno być zastrzeżone wyłącznie dla przewoźnika kolejowego posiadającego certyfikat bezpieczeństwa, co wynika m.in. z definicji przedsiębiorstwa kolejowego (w prawie polskim – „przewoźnik kolejowy”) określonej w dyrektywie 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa kolei wspólnotowych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 95/18/WE w sprawie przyznawania licencji przedsiębiorstwom kolejowym, oraz dyrektywę 2001/14/WE w sprawie alokacji zdolności przepustowej infrastruktury kolejowej i pobierania opłat za użytkowanie infrastruktury kolejowej oraz certyfikację w zakresie bezpieczeństwa (Dz. Urz. UE L 220 z 21.06.2004, str. 16), zgodnie z którą przedsiębiorstwo kolejowe oznacza przedsiębiorstwo zdefiniowane w dyrektywie 2001/14/WE oraz każde publiczne lub prywatne przedsiębiorstwo, którego działalność polega na dokonywaniu transportu towarów i/lub pasażerów koleją, z zastrzeżeniem, że przedsiębiorstwo to musi zapewnić trakcję; obejmuje to także takie przedsiębiorstwa, które zapewniają wyłącznie trakcje.

Art. 1 pkt 2 lit. a tiret pierwsze – przepis uzupełniono przez określenie, iż do zadań Prezesa UTK należy także przywracanie licencji maszynisty, co może nastąpić w przypadku ustania okoliczności uzasadniających jej zawieszenie.

Art. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie i trzecie – w przepisie wprowadzono zmiany wynikające z ujednoczenia nazewnictwa podmiotu wykonującego czynności w zakresie szkolenia i egzaminowania maszynistów (por. uwagi do art. 1 pkt 3 lit. a), a także podmiotu uprawnionego do przeprowadzania badań i wydawania orzeczeń lekarskich dla maszynistów i kandydatów na maszynistów. Uzupełniono ponadto katalog zadań Prezesa UTK w odniesieniu do sprawowania nadzoru nad podmiotami wskazanymi w zdaniu poprzedzającym.

Art. 1 pkt 2 lit. a tiret czwarte – do katalogu zadań wykonywanych przez Prezesa UTK dodano wydawanie instrukcji i wytycznych w zakresie określonych obszarów tematycznych bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem w transporcie kolejowym w celu ujednoczenia rozwiązań stosowanych przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury (zob. uzasadnienie do art. 1 pkt 4). Przedmiotowe instrukcje i wytyczne będą podlegać zgłoszeniu Komisji Europejskiej w trybie określonym dla krajowych przepisów bezpieczeństwa, zgodnie z art. 17a ust. 8 ustawy o transporcie kolejowym.

Art. 1 pkt 2 lit. b – w celu zapewnienia powszechnej dostępności do instrukcji i zaleceń opracowywanych przez Prezesa UTK wprowadzono obowiązek ich publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Transportu Kolejowego.

Art. 1 pkt 3 – zmiana porządkowa w związku ze zmianą nazwy podmiotu wykonującego czynności szkolenia i egzaminowania maszynistów.

Art. 1 pkt 4 – podstawowymi dokumentami o charakterze wewnętrznym, w oparciu o które każdy przewoźnik i zarządca prowadzi działalność związaną z realizacją procesu przewozowego w transporcie kolejowym, mającymi bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo, są instrukcje (regulacje wewnętrzne), które obejmują swoim zakresem tematycznym szczegółowe zagadnienia związane w szczególności z: eksploatacją urządzeń, budowli i pojazdów kolejowych czy wykonywaniem czynności na określonych stanowiskach pracy. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie systemu zarządzania bezpieczeństwem w transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 60, poz. 407, z późn. zm.), w oparciu o te regulacje każdy przewoźnik i zarządca tworzy własny system

zarządzania bezpieczeństwem. W związku z licznymi przypadkami rozbieżności w regulacjach wewnętrznych wydawanych przez przewoźników kolejowych i zarządców, omawiany przepis stanowi, iż przy opracowywaniu regulacji wewnętrznych stanowiących podstawę systemu zarządzania bezpieczeństwem należy uwzględniać wytyczne i instrukcje wydawane przez Prezesa UTK.

Art. 1 pkt 5 lit. a – w ostatnich latach na rynku kolejowym w Polsce stosowaną przez niektórych przewoźników kolejowych praktyką jest korzystanie z usług maszynistów na podstawie umów cywilnoprawnych, za pośrednictwem agencji zatrudnienia lub innych przedsiębiorców wyspecjalizowanych w zapewnianiu personelu kolejowego. Na występowanie takich przypadków wskazano m.in. w raportach Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych oraz w wystąpieniach Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce. Mając na uwadze, iż w takich sytuacjach trudno stwierdzić, czy maszynista przystępuje do wykonywania czynności na tym stanowisku z zachowaniem wymaganego okresu nieprzerwanego odpoczynku, niezbędnego do bezpiecznego prowadzenia pociągów, jak również z zapewnieniem odpowiedniego poziomu przygotowania zawodowego, który powinien być stale monitorowany przez przewoźnika kolejowego w ramach ustanowionego systemu zarządzania bezpieczeństwem, projektodawca, mając także na względzie konieczność zapewnienia zgodności z prawem UE w tym zakresie (zob. uwagi do art. 1 pkt 1 lit. a), zaproponował, aby działalność polegającą na zapewnieniu obsługi maszynistów mogli wykonywać wyłącznie przewoźnicy kolejowi posiadający ważny certyfikat bezpieczeństwa.

Art. 1 pkt 5 lit. b – mając na uwadze, że przepisy dyrektywy 2007/59/WE (art. 2 ust. 3 lit. d) umożliwiają zwolnienie z obowiązku posiadania licencji i świadectwa maszynisty osób prowadzących pojazdy kolejowe po torach zamkniętych, po których nie jest prowadzony ruch kolejowy (np. w trakcie prac remontowych), projektodawca zaproponował rozszerzenie katalogu przypadków, w których możliwe będzie prowadzenie pojazdu kolejowego bez licencji i świadectwa maszynisty, oraz uregulowanie statusu wskazanej w zdaniu poprzedzającym grupy prowadzących pojazdy kolejowe, w przepisach wydanych na podstawie art. 22d.

Art. 1 pkt 6 – wprowadzenie uprawnienia dla Prezesa UTK do cofnięcia certyfikatów bezpieczeństwa dla przewoźników kolejowych, którzy nie stosują się do wymagań bezpieczeństwa określonych w instrukcjach i wytycznych wydawanych przez ten organ.

Art. 1 pkt 7 – projektowany przepis ma na celu upoważnienie ministra właściwego do spraw transportu do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, których wprowadzenie do stosowania jest niezbędne dla zapewnienia jednolitych warunków wykonywania działalności na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury kolejowej. Obecnie każdy przewoźnik kolejowy i zarządca infrastruktury kolejowej jest obowiązany do opracowania przeciętnie od 13 do 36 wewnętrznych procedur operacyjnych dostosowanych do specyfiki funkcjonowania określonego podmiotu, regulujących techniczne zagadnienia związane z realizacją procesu przewozowego. Są to głównie procedury dotyczące eksploatacji pojazdów kolejowych, ich podzespołów i urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa ruchu kolejowego. W ocenie projektodawcy minister właściwy do spraw transportu powinien, w drodze rozporządzenia, określać wykaz instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa UTK, mając na uwadze konieczność eliminowania potencjalnych rozbieżności, które mogą negatywnie oddziaływać na poziom bezpieczeństwa ruchu kolejowego w skali całej sieci kolejowej. Rozporządzenie wydane na podstawie projektowanego upoważnienia ustawowego będzie podlegać zgłoszeniu Komisji Europejskiej w trybie określonym dla krajowych przepisów bezpieczeństwa, zgodnie z art. 17a ust. 8 ustawy o transporcie kolejowym.

Art. 1 pkt 8 lit. a – zmiana wynikająca z wprowadzenia art. 1 pkt 1 (wskazanie, że Prezes UTK jest organem właściwym do przywracania licencji maszynisty).

Art. 1 pkt 8 lit. b – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184) minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego w zawodzie technik transportu kolejowego obejmuje co najmniej 450 godzin nauczania w zakresie organizacji i prowadzenia ruchu pociągów, a w zawodzie technik elektroenergetyk transportu szynowego – co najmniej 400 godzin nauczania w zakresie budowy i eksploatacji środków transportu szynowego. Ramowy program szkolenia na licencję maszynisty określony w rozporządzeniu składa się obecnie z 267 godzin szkolenia i zawiera ogólne treści dotyczące znajomości faktów, zasad, procesów i pojęć wymaganych do wykonywania czynności na stanowisku maszynisty, ze szczególnym uwzględnieniem zasad prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, a także budowy i eksploatacji pojazdów kolejowych. Ramowy program szkolenia jest zasadniczo przeznaczony dla kandydatów na maszynistów nieposiadających wykształcenia kierunkowego. Mając na uwadze powyższe uwarunkowania oraz konieczność wprowadzania

rozwiązań stymulujących wzrost zainteresowania kierunkami kształcenia w zawodach związanych z transportem kolejowym, w ocenie projektodawcy, w przypadku osób, które legitymują się odpowiednim wykształceniem kierunkowym, zasadne jest, aby mogły one przystępować do egzaminu w celu uzyskania licencji maszynisty bez konieczności uprzedniego przechodzenia szkolenia. Średnia cena szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty wynosi obecnie około 5 tys. zł. Zwolnienie z obowiązku przechodzenia szkolenia osób, które zrealizowały w toku kształcenia program odpowiadający co najmniej zagadnieniom zawartym w ramowym programie szkolenia, może w konsekwencji przyczynić się do wzrostu zainteresowania kształceniem w zawodach związanych z kolejnictwem i zdecydowanie obniżyć koszty uzyskania dokumentów uprawniających do prowadzenia pojazdów kolejowych, bez wpływu na poziom wyszkolenia określonej grupy kandydatów na maszynistów. Zaproponowane zwolnienie jest zgodne z postanowieniami dyrektywy 2007/59/WE. Art. 11 dyrektywy 2007/59/WE stanowi, iż kandydaci na maszynistów ubiegający się o licencję maszynisty muszą posiadać wykształcenie obejmujące co najmniej dziewięcioletnią edukację oraz muszą pomyślnie ukończyć szkolenie podstawowe, odpowiadające poziomowi 3, o którym mowa w decyzji Rady 85/368/EWG z dnia 16 lipca 1985 r. w sprawie porównywalności kwalifikacji wynikających z kształcenia zawodowego między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej²⁾. Powyższy wymóg spełniają osoby legitymujące się co najmniej średnim wykształceniem kierunkowym, objęte zwolnieniem przewidzianym w omawianym przepisie. W art. 22 ust. 2d określono częstotliwość przeprowadzania badań okresowych maszynistów związanych z posiadaną licencją, od wyników których zależy zachowanie ważności tego dokumentu. W art. 22 ust. 2e wprowadzono zasadę, iż posiadanie ważnego orzeczenia lekarskiego związanego ze świadectwem maszynisty i warunkującego dopuszczenie do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty zwalnia z obowiązku przechodzenia badań w celu zachowania ważności licencji.

Art. 1 pkt 8 lit. c – preredagowano treść art. 22 ust. 5 w taki sposób, aby wynikająca z niego norma wskazywała, iż Prezes UTK przedłuża ważność licencji po upływie 10 lat od jej wydania, sprawdzając uprzednio w rejestrze licencji, czy maszynista posiada ważne orzeczenie lekarskie wydane w celu uzyskania bądź zachowania ważności licencji lub

---

²⁾ Zgodnie z zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie, które zastąpiło decyzję Rady 85/368/EWG – poziom 3 dotyczy znajomości faktów, zasad, procesów i pojęć ogólnych w danej dziedzinie pracy lub nauki.

świadectwa maszynisty (wymagane jest posiadanie któregokolwiek z tych orzeczeń). W zmienianym art. 22 ust. 6 wskazano, iż przyczyną zawieszenia licencji maszynisty może być czasowe niespełnianie wymogów zdrowotnych określonych dla osób ubiegających się o uzyskanie albo zachowanie ważności licencji lub świadectwa maszynisty.

Art. 1 pkt 8 lit. d – wskazanie, iż przesłanką przywrócenia zawieszony licencji maszynisty jest uzyskanie przez maszynistę po okresie czasowej niezdolności do pracy orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymogów zdrowotnych koniecznych do uzyskania albo zachowania ważności licencji lub świadectwa maszynisty.

Art. 1 pkt 8 lit. e – z uwagi na konieczność zminimalizowania okresu przerwy w wykonywaniu czynności zawodowych przez maszynistę, którego licencja została zawieszona, określono, iż decyzji o przywróceniu licencji maszynisty Prezes UTK będzie nadawał rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 1 pkt 8 lit. f – nałożenie na posiadacza licencji obowiązku poinformowania Prezesa UTK o utracie, zniszczeniu licencji maszynisty lub zmianie stanu faktycznego powodującego konieczność zmiany danych ujętych w tym dokumencie. Wśród zmian, które skutkują koniecznością dokonania aktualizacji, należy w szczególności wskazać na otrzymanie przez posiadacza licencji po raz pierwszy orzeczenia lekarskiego zawierającego ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia w postaci obowiązkowego korzystania z okularów lub soczewek kontaktowych. Informacje o tych ograniczeniach zdrowotnych należy ująć w rubryce „b2” dokumentu licencji maszynisty.

Art. 1 pkt 8 lit. g – wskazanie, iż w przypadku utraty, zniszczenia lub zmiany stanu faktycznego powodującego konieczność zmiany danych ujętych w tym dokumencie, Prezes UTK wydaje wtórnik dokumentu do końca 10-letniego terminu ważności, który wynikał z uprzednio wydanego dokumentu licencji.

Art. 1 pkt 8 lit. h – nałożenie na posiadacza licencji obowiązku zwrotu dokumentu licencji, który odzyskał po wydaniu wtornika w celu wyeliminowania z obiegu dwóch egzemplarzy licencji maszynisty wydanych tej samej osobie.

Art. 1 pkt 9 lit. a – w ocenie projektodawcy należy ujednoczyć stosowane w aktach prawnych nazewnictwo podmiotu wykonującego czynności szkolenia i egzaminowania kandydatów na maszynistów (ubiegających się o licencję maszynisty i świadectwo

maszynisty) oraz maszynistów (w ramach procesu doskonalenia kwalifikacji zawodowych, rozszerzania posiadanych uprawnień i wydawania kolejnych świadectw przez kolejnego pracodawcę). Nazwa „ośrodek szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów” jest tożsama z nazwą stosowaną w decyzji Komisji nr 2011/765/UE, z tym że ten akt prawny odnosi ją tylko do szkolenia maszynistów, a jednolite nazewnictwo w prawie krajowym i prawie UE ułatwi stosowanie tych przepisów. Jednocześnie stosowana dotychczas nazwa podmiotu wpisywanego na listę jest wadliwa, bowiem wskazuje na pełnię uprawnień do realizowania wszystkich czynności szkoleniowych i egzaminacyjnych w procesie szkolenia i egzaminowania w sytuacji braku w aktualnym stanie prawnym przepisów wskazujących na zakres czynności szkoleniowych i egzaminacyjnych, do których wykonywania uprawniony jest ten podmiot (zakres czynności wprowadzono w art. 1 pkt 9 lit. d ustawy zmieniającej). Należy wskazać, że większość podmiotów wpisanych na listę, o której mowa w art. 22a ust. 1 pkt 2 ustawy o transporcie kolejowym, które nie posiadają statusu przewoźnika kolejowego albo zarządcy infrastruktury, nie ma możliwości technicznych i organizacyjnych, aby samodzielnie (bez współpracy z określonym przewoźnikiem lub zarządcą) organizować szkolenia w celu uzyskania świadectwa maszynisty. Jednocześnie, w celu usunięcia niespójności systemowej, zrezygnowano z użycia określenia „lista” na rzecz słowa „rejestr”, mając na uwadze, iż to tym ostatnim określeniem posługuje się ustawodawca w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.) oraz w innych ustawach, które regulują wykonywanie określonej działalności regulowanej. Art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej uzupełniono o wskazanie, że dotyczy listy podmiotów uprawnionych także do przeprowadzania badań psychologicznych.

Art. 1 pkt 9 lit. b – katalog podmiotów uprawnionych do dostępu do danych ujętych w rejestrze licencji obejmuje podmioty wskazane w ust. 4 załącznika I do decyzji Komisji nr 2010/17/WE. Wprowadzono również przepis wskazujący na niewyczerpujący charakter wyliczenia zawartego w art. 22a ust. 1a ustawy zmienianej, mając na uwadze wynikający z przepisów prawa krajowego obowiązek udostępniania określonych informacji zawartych w rejestrach. Wśród krajowych aktów prawnych, których przepisy określają obowiązek udostępniania określonych informacji zawartych w rejestrach, należy wskazać na ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.) w odniesieniu do obowiązku udostępniania danych podmiotom realizującym zadania publiczne (art. 15), jak również ustawy z dnia

29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) w zakresie udostępniania danych maszynistom, których dane są przechowywane i przetwarzane w rejestrze prowadzonym przez Prezesa UTK.

Art. 1 pkt 9 lit. c – zmiany porządkowe w związku z przekształceniem listy, o której mowa w art. 22a ust. 1 pkt 2, w rejestr, a także wynikające ze zmiany nazewnictwa podmiotów zajmujących się odpowiednio szkoleniem i egzaminowaniem, a także przeprowadzaniem badań i wydawaniem orzeczeń lekarskich dla maszynistów i kandydatów na maszynistów.

Art. 1 pkt 9 lit. d–g oraz k – decyzja Komisji nr 2011/765/UE określa wymagania, jakie powinny spełniać:

- 1) podmioty ubiegające się o uznanie w charakterze ośrodka szkolenia, w szczególności w zakresie struktury zarządzania, metod nauczania i procedur związanych z procesem szkolenia,
- 2) kandydaci na egzaminatorów w zakresie wymaganego doświadczenia zawodowego, które powinno wynosić minimum 4 lata w okresie nieprzekraczającym 5 lat przed złożeniem wniosku, a w przypadku egzaminatorów przeprowadzających egzaminy praktyczne także wymóg dotyczący posiadania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty odpowiedniego do zakresu realizowanych czynności egzaminacyjnych,
- 3) kandydaci na instruktorów prowadzących szkolenia w zakresie prowadzenia pojazdów kolejowych, którzy są obowiązani do posiadania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty odpowiedniego do zakresu realizowanych czynności szkoleniowych, a także minimum 3 letniego doświadczenia w prowadzeniu pojazdów kolejowych.

Jednocześnie, zgodnie z art. 4 ust. 3 i art. 8 ust. 4 decyzji Komisji nr 2011/765/UE, państwa członkowskie Unii Europejskiej mogą ustanowić dodatkowe wymagania obowiązujące na terytorium tego państwa a dotyczące ośrodków szkoleniowych, instruktorów i egzaminatorów. Biorąc pod uwagę, iż w przepisach decyzji Komisji nr 2011/765/UE określono wymogi kwalifikacyjne dotyczące wyłącznie instruktorów prowadzących szkolenia praktyczne w zakresie wymaganych uprawnień do prowadzenia pojazdu trakcyjnego i doświadczenia zawodowego, projektodawca określił, iż ogólne wymagania dla instruktorów (prowadzących szkolenia teoretyczne lub praktyczne) uwzględniające konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości szkoleń wraz z wymaganiami wynikającymi z decyzji

Komisji nr 2011/765/UE zostaną określone w przepisach wydawanych na podstawie art. 22a ust. 11 ustawy o transporcie kolejowym.

Decyzja Komisji nr 2011/765/UE w art. 7 nakłada na państwa członkowskie obowiązek opracowania wzoru deklaracji, którą kandydaci na egzaminatorów są obowiązani złożyć w procesie uznawania ich kwalifikacji. W deklaracji każdy egzaminator powinien złożyć zapewnienie prowadzenia egzaminów i szkoleń w sposób bezstronny i niedyskryminujący. Złożenie przedmiotowej deklaracji jest jednym z warunków formalnego potwierdzenia przez właściwy organ uprawnień danej osoby do wykonywania czynności egzaminatora (uznania egzaminatora realizowanego w projektowanej ustawie przez wpis do wykazu egzaminatorów). Biorąc pod uwagę powyższe, projektodawca w art. 22a ust. 5 pkt 5a lit. b tiret trzecie nałożył na egzaminatorów obowiązek złożenia takiej deklaracji i określił jej wzór w przepisach wydawanych na podstawie art. 22a ust. 11 ustawy o transporcie kolejowym.

Zgodnie z zaleceniem Komisji nr 2011/766/UE z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie procedury uznawania jednostek szkoleniowych i egzaminatorów maszynistów zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 314 z 29.11.2011, str. 41–46) należy wyodrębnić obszary kompetencji, w ramach których ośrodek szkolenia i egzaminowania może prowadzić działalność – w zależności od specyfiki realizowanych szkoleń związanych z uzyskaniem określonych dokumentów bądź potwierdzeniem posiadanych kwalifikacji. Zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE wszystkie czynności szkoleniowe związane zarówno z uzyskiwaniem kwalifikacji zawodowych, jak i doskonaleniem zawodowym maszynistów powinien wykonywać ośrodek uznany przez właściwy organ krajowy. Mając powyższe na uwadze, w projektowanym art. 22a ust. 4c ustawy o transporcie kolejowym wskazano obszary kompetencji ośrodka szkolenia i egzaminowania, w ramach których ośrodek może być uprawniony do wykonywania czynności szkoleniowych i egzaminacyjnych. Przepis określa, iż ośrodek szkolenia i egzaminowania może ubiegać się o uzyskanie uprawnień do szkolenia i egzaminowania kandydatów na maszynistów, tj. osób, które ubiegają się o licencję maszynisty albo o świadectwo maszynisty, nie będąc uprzednio uprawnionymi do prowadzenia pojazdów kolejowych, maszynistów, tj. w rozumieniu niniejszej ustawy osób uprawnionych do prowadzenia pojazdu kolejowego na podstawie licencji i świadectwa maszynisty, a także ubiegających się o kolejne świadectwo maszynisty, będąc uprzednio uprawnionymi do prowadzenia pojazdu kolejowego na podstawie świadectwa maszynisty wydanego przez innego przewoźnika kolejowego lub zarządcę infrastruktury (w ramach procesu doskonalenia kwalifikacji zawodowych, rozszerzania posiadanych uprawnień albo wydawania kolejnych

świadectw przez kolejnego pracodawcę). Zakres czynności szkoleniowych może także objąć maszynistów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, którzy ubiegają się o nabycie uprawnień do prowadzenia pojazdu kolejowego na polskiej sieci kolejowej. W zmienianym art. 22a ust. 6 ustawy o transporcie kolejowym konsekwentnie wskazano, iż podmioty uprawnione do przeprowadzania badań w służbie medycyny pracy zajmujące się zadaniami medycyny kolejowej mogą przeprowadzać również badania psychologiczne. Przepis art. 22a ust. 8 ustawy zmienianej określa wykaz dokumentów, które należy załączyć do wniosku o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania.

Art. 1 pkt 9 lit. h – zmiany o charakterze porządkującym.

Art. 1 pkt 9 lit. i – przepis przewiduje, że w przypadku gdy przedsiębiorca prowadzący ośrodek szkolenia i egzaminowania wnioskuje o wpisanie bądź wykreślenie instruktorów i egzaminatorów ujętych w wykazie instruktorów i egzaminatorów prowadzących szkolenia i egzaminy w danym ośrodku lub rozszerzenie bądź zawężenie zakresu realizowanych czynności szkoleniowych i egzaminacyjnych – w określonych sytuacjach niezbędne jest przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań (przez złożenie oświadczenia) w odniesieniu do odpowiednio zakresu wykonywanych czynności (w przypadku rozszerzenia uprawnień dla danego ośrodka) albo kompetencji osób ubiegających się o wpis do wykazu w charakterze instruktora lub egzaminatora. Wprowadzenie zmian w powyższym zakresie wymaga zweryfikowania pod kątem zgodności z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy o transporcie kolejowym, odpowiednio w stosunku do instruktorów i egzaminatorów, zakresu realizowanych czynności szkoleniowych i egzaminacyjnych. Prezes UTK odmawia dokonania zmian, o które wnioskuje ośrodek szkolenia i egzaminowania, w drodze decyzji, jeżeli nie przedłoży on odpowiednio oświadczenia o spełnianiu wymagań albo dokumentów potwierdzających kwalifikacje osób ubiegających się o prowadzenie szkoleń lub egzaminów w tym ośrodku.

Art. 1 pkt 9 lit. j i k – w lit. j określono przesłanki wykreślenia ośrodka szkolenia i egzaminowania z rejestru tych podmiotów prowadzonego przez Prezesa UTK. Projektowany przepis art. 22a ust. 10a ustawy o transporcie kolejowym wskazuje przypadki rażącego naruszenia warunków wymaganych do prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów. Przepis stanowi rozszerzenie ogólnej przesłanki wskazanej w art. 71 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, uwzględniając specyfikę

tego rodzaju działalności i konieczność rygorystycznego przestrzegania zasad jej prowadzenia.

Art. 1 pkt 9 lit. 1 – uzupełnienie upoważnienia do wydania rozporządzenia dotyczącego licencji maszynisty o szczegółowe kwestie dotyczące programu i wymaganej liczby godzin szkolenia, powoływania komisji egzaminacyjnej oraz przeprowadzania egzaminów związanych z uzyskiwaniem licencji maszynisty, sposobu nadawania numeru identyfikacyjnego ośrodkowi szkolenia i egzaminowania maszynistów zgodnie z zaleceniem Komisji nr 2011/766/UE. Jednocześnie uchylono przepisy zawierające upoważnienie do określenia w drodze rozporządzenia wzoru licencji maszynisty w związku z jego określeniem w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 36/2010 z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie wspólnotowych wzorów licencji maszynisty, świadectw uzupełniających, uwierzytelnionych odpisów świadectw uzupełniających oraz wniosków o wydanie licencji maszynisty zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 13 z 19.01.2010, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem Komisji (UE) nr 36/2010”. W związku ze zmianą zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 22a ust. 11 ustawy dostosowano brzmienie wytycznych dotyczących treści tego rozporządzenia. Zmiany w art. 22b ust. 13 ustawy polegają na uzupełnieniu upoważnienia ustawowego, jak również wytycznych do wydania rozporządzenia o określenie przez ministra właściwego do spraw transportu wzoru wniosku o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań maszynistów.

Art. 1 pkt 10 lit. a oraz g – w związku z ustaleniem w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 36/2010 jednolitych wzorów dokumentów świadectwa maszynisty i odpisu świadectwa maszynisty obowiązujących na terytorium całej Unii Europejskiej należy wskazać, iż przewoźnicy kolejowi i zarządcy, wydając świadectwa maszynisty i odpisy świadectw maszynisty, powinni stosować wzory dokumentów określone w tym akcie prawa UE.

Art. 1 pkt 10 lit. b – doprecyzowanie warunków dotyczących wydawania przez przewoźnika lub zarządcę świadectwa maszynisty przez wskazanie wymogu uzyskania przez maszynistę orzeczenia lekarskiego stwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych po przeprowadzeniu badań wstępnych.

Art. 1 pkt 10 lit. c – w załączniku II do rozporządzenia Komisji (UE) nr 36/2010 wyróżniono podkategorie świadectwa maszynisty wskazujące na uprawnienia maszynisty do prowadzenia określonego rodzaju pojazdów kolejowych lub pociągów.

W zakresie kategorii A wyróżnia się następujące podkategorie:

- 1) A1 – w przypadku ograniczenia do lokomotyw manewrowych,
- 2) A2 – w przypadku ograniczenia do pociągów roboczych,
- 3) A3 – w przypadku ograniczenia do pojazdów kolejowych specjalnych,
- 4) A4 – w przypadku ograniczenia do wszelkich innych lokomotyw, kiedy używane są do manewrów,
- 5) A5 – innych pojazdów kolejowych, jeśli zezwolenie dotyczy usług lub taboru kolejowego nieobjętego wyżej wymienionymi kategoriami. Informację tę podaje się w przewidzianym miejscu.

W zakresie kategorii B wyróżnia się następujące podkategorie:

- 1) B1 – w przypadku ograniczenia do przewozu osób (pociągów pasażerskich),
- 2) B2 – w przypadku ograniczenia do przewozu towarów (pociągów towarowych).

Biorąc pod uwagę konieczność stosowania tej klasyfikacji, która znajduje swoje odzwierciedlenie również w jednolitych wzorach dokumentów wydawanych maszynistom, wprowadzono odniesienie do przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 36/2010 w zakresie dotyczącym podkategorii świadectwa maszynisty.

Art. 1 pkt 10 lit. d – warunki przeprowadzania szkoleń i egzaminów określono w przepisach wydawanych na podstawie art. 22b ust. 21 ustawy o transporcie kolejowym.

Art. 1 pkt 10 lit. e – doprecyzowano art. 22b ust. 7 przez wskazanie, iż warunkiem zachowania ważności świadectwa oprócz badań lekarskich jest także przejście badań psychologicznych. Na podstawie wyników badań lekarskich i psychologicznych lekarz uprawniony wydaje orzeczenie lekarskie.

Art. 1 pkt 10 lit. f – określono częstotliwość wykonywania badań okresowych i przesłanki wykonywania badań kontrolnych, z uwzględnieniem specyfiki pracy na stanowisku maszynisty oraz przesłanek przeprowadzania badań przewidzianych w dyrektywie 2007/59/WE, jak również w innych aktach prawa krajowego (projektowany art. 22b ust. 7b pkt 7). Wśród odrębnych przepisów prawa krajowego, które nakładają na pracowników obowiązek przechodzenia badań, należy wskazać na art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 264). Wprowadzono zwolnienie

maszynistów przechodzących badania w celu uzyskania lub zachowania ważności świadectwa maszynisty z obowiązku przechodzenia badań wstępnych okresowych i kontrolnych określonych w Kodeksie pracy. Wskazano, iż posiadanie ważnego orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, ust. 7 i 7b, będzie warunkiem dopuszczenia maszynisty do wykonywania czynności na tym stanowisku. Określono zakres obowiązków pracodawców, których spełnienie we wskazanym zakresie uważa się za równoznaczne ze spełnieniem wymogów określonych w przepisach Kodeksu pracy.

Art. 1 pkt 10 lit. h – przepis statuuje obowiązek prowadzenia rejestrów przez przewoźników i zarządców infrastruktury. Szczegółowe zagadnienia związane z prowadzeniem rejestru zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22b ust. 21.

Art. 1 pkt 10 lit. i – katalog podmiotów uprawnionych do dostępu do danych ujętych w rejestrze świadectw maszynistów obejmuje podmioty wskazane w ust. 4 załącznika II do decyzji Komisji nr 2010/17/WE. Wprowadzono również przepis wskazujący na niewyczerpujący charakter wyliczenia zawartego w art. 22b ust. 14a ustawy zmienianej, mając na uwadze obowiązek udostępniania określonych informacji zawartych w rejestrach wynikający z przepisów prawa krajowego. Wśród krajowych aktów prawnych, których przepisy określają obowiązek udostępniania określonych informacji zawartych w rejestrach, należy wskazać na ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.) w zakresie udostępniania danych maszynistom, których dane są przechowywane i przetwarzane w rejestrach prowadzonych przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury, jak również przepisy umożliwiające dostęp do tych danych organom ochrony prawa, sądom i jednostkom organizacyjnym prokuratury.

Art. 1 pkt 10 lit. j oraz k – z aktualnego brzmienia art. 22b ust. 18, który stanowi transpozycję art. 4 ust. 2 dyrektywy 2007/59/WE, wynika, że w przypadku braku znajomości określonej części infrastruktury (zasadniczo chodzi tu o odcinki linii kolejowej), maszynista może prowadzić pojazd trakcyjny wyłącznie w asyście maszynisty posiadającego znajomość tej części infrastruktury, przy czym sposób redakcji tego przepisu wskazuje, że zastosowanie tej zasady zostało ograniczone do pięciu wskazanych w tym przepisie przypadków. W ocenie projektodawcy zarówno tłumaczenie polskiej wersji językowej, jak i sposób transpozycji do prawa krajowego art. 4 ust. 2 pkt 1 dyrektywy 2007/59/WE są nieprawidłowe. Jak wynika z innych wersji językowych dyrektywy 2007/59/WE, przesłanka wskazana w art. 4 ust. 2 lit. a dyrektywy 2007/59/WE ma charakter ogólny i wskazuje, że w przypadku zakłóceń w ruchu

kolejowym powodujących konieczność odstępstw od planowego wykonywania przewozów kolejowych, zarządca infrastruktury określa warunki prowadzenia ruchu kolejowego.

Utrzymanie dotychczasowego brzmienia przywołanych przepisów jest niezasadne, ponieważ w ruchu kolejowym występuje dużo większa różnorodność przypadków, w których występuje konieczność prowadzenia pojazdu kolejowego przez maszynistę nieposiadającego znajomości odcinków linii kolejowych, niż ta wskazana w analizowanym przepisie. Przykładowo można wskazać na następujące sytuacje występujące na sieci kolejowej w Polsce, a które nie zostały objęte dotychczasową hipotezą normy wynikającej z przepisu art. 22b ust. 18 ustawy zmienianej:

- 1) awaria sieci trakcyjnej, a w konsekwencji brak możliwości wykorzystania elektrycznych pojazdów trakcyjnych do prowadzenia pociągu pasażerskiego, konieczność prowadzenia pociągów zastępczą lokomotywą spalinową przez maszynistę uprawnionego do prowadzenia tego typu pojazdu, który nie posiada uprawnień do prowadzenia pojazdu po tych odcinkach linii kolejowej, po której planowo miał jechać pociąg pasażerski, w związku z tym, że nie obsługuje ich z wymaganą częstotliwością,
- 2) przejazd pojazdu trakcyjnego prowadzonego przez maszynistę, który wykonuje czynności w spółce wykonującej przewozy wyłącznie w obrębie jednej aglomeracji (brak ważnych uprawnień do prowadzenia pojazdu poza aglomeracją), w przypadku konieczności skierowania tego pojazdu do naprawy w zakładach naprawczych w innym województwie.

Od wielu lat w procedurach bezpieczeństwa obowiązujących na polskiej sieci kolejowej stosuje się zasadę polegającą na obowiązku zapewnienia odpowiedniej asysty maszyniście, który nie zna obsługiwanych odcinków linii kolejowych. Obowiązek ten znajduje swoje odzwierciedlenie w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji (Dz. U. Nr 172, poz. 1444), w którym w § 21 w ust. 6 określono, iż „maszynista i kierownik pociągu powinni znać obsługiwane odcinki linii kolejowych, na których prowadzą pociąg”. Jednocześnie, zgodnie z § 21 ust. 7 tego rozporządzenia, w przypadku braku znajomości odcinków linii kolejowej przez drużynę trakcyjną prędkość jazdy pociągu nie może być większa niż 40 km/h. Uzupełnieniem tych przepisów są szczegółowe postanowienia instrukcji wewnętrznych zarządców infrastruktury, według których prowadzi się ruch kolejowy w Polsce. Wśród przedmiotowych instrukcji należy przykładowo wskazać na § 16 instrukcji wewnętrznej dotyczącej prowadzenia ruchu kolejowego (IR-1), obowiązującej u największego zarządcy infrastruktury kolejowej w Polsce – PKP Polskie Linie Kolejowe

SA, zgodnie z którym w wyjątkowych przypadkach (np. sytuacje awaryjne, skierowanie pociągu inną trasą niż w wewnętrznym rozkładzie jazdy itp.), gdy prowadzący pojazd kolejowy z napędem nie posiada znajomości linii kolejowych, należy przydzielić mu pracownika posiadającego udokumentowaną znajomość tych warunków, w celu informowania prowadzącego pojazd kolejowy w czasie jazdy o warunkach miejscowych na szlakach, stacjach i innych posterunkach technicznych.

Zaakcentowania wymaga w tym miejscu fakt, że przywołane regulacje znajdują zastosowanie do każdego przypadku, w którym maszynista prowadzi pojazd kolejowy bez znajomości obsługiwanych odcinków linii kolejowych.

Wyjaśnienia wymaga również, iż asysta przedstawiciela zarządcy ma miejsce w przypadkach wykonywania przewozów technologicznych na rzecz zarządcy infrastruktury. Specyfika tego rodzaju przewozów wiąże się z koniecznością dokonywania pomiarów, usuwania skutków awarii, wykonywania przewozów w określonych cyklach rocznych, a przerwa w ich wykonywaniu może przekraczać okres 6 miesięcy, wymagany przez odrębne przepisy dla utrzymania uprawnień do prowadzenia pojazdu kolejowego na danych odcinkach linii kolejowych. Takie sytuacje mogą mieć miejsce również w przypadku wykonywania przewozów okazjonalnych lub sezonowych, gdzie nie ma fizycznej możliwości, aby zapewnić asystę maszynisty posiadającego ważne uprawnienia do prowadzenia pojazdów kolejowych po określonych odcinkach linii kolejowych, bowiem po tych odcinkach przewozy nie są wykonywane z odpowiednią częstotliwością.

Utrzymanie dotychczasowego brzmienia art. 22b ust. 18 i określonego tam katalogu przypadków, w których obowiązywałby wymóg zapewnienia asysty maszynisty nieposiadającego znajomości linii kolejowych, po których prowadzi pojazd kolejowy, uniemożliwiłoby wykonywanie przewozów kolejowych w sytuacjach szczególnych, wbrew wypracowanym i stosowanym od wielu lat procedurom, a w konsekwencji spowodowałoby obniżenie poziomu bezpieczeństwa na sieci kolejowej w Polsce. W ocenie projektodawców – przy zaproponowanej redakcji przepisu – cel wynikający z dyrektywy 2007/59/WE, który dotyczy obowiązku zapewnienia odpowiedniej asysty maszyniście, zostaje osiągnięty.

Na zgodność zaproponowanego rozwiązania z prawem UE wskazują także przepisy art. 6 i art. 10 decyzji 2011/765/UE, zgodnie z którymi to państwo członkowskie może zdecydować o sposobie uregulowania przeprowadzania szkoleń (egzaminów) na nowej albo zmodernizowanej infrastrukturze, w odniesieniu do której nie ma jeszcze możliwości zapewnienia maszynistów uprawnionych do prowadzenia po niej pojazdu trakcyjnego (mimo braku wskazania takiej przesłanki w dyrektywie 2007/59/WE). Również dla prawidłowej

realizacji tego przepisu niezbędne jest utrzymanie wskazanych powyżej zasad prowadzenia ruchu kolejowego i przyjęcie nowego brzmienia art. 22b ust. 18 i 19. Dotychczasowe brzmienie art. 22b ust. 19 ustawy zmienianej ograniczało możliwość prowadzenia pojazdu trakcyjnego przez maszynistę nieposiadającego znajomości obsługiwanej linii kolejowej albo jej odcinka, w sytuacji gdy nie jest możliwa obecność pracownika posiadającego znajomość tej infrastruktury, wyłącznie do przypadków wystąpienia poważnego wypadku, wypadku bądź incydentu, gdy tymczasem obowiązujące procedury dotyczące prowadzenia ruchu pociągów przewidują, iż w każdej sytuacji, w której nie ma możliwości zapewnienia asysty pracownika posiadającego tzw. „znajomość szlaku”, maszynista bez znajomości określonej linii kolejowej lub jej odcinka może prowadzić pojazd kolejowy z prędkością nieprzekraczającą 40 km/h.³⁾ Należy zapewnić spójność między tymi dwoma regulacjami, mając na uwadze utrwalone zasady prowadzenia ruchu kolejowego na sieci kolejowej w Polsce.

Art. 1 pkt 10 lit. l – przepis transponuje do polskiego porządku prawnego art. 18 ust. 2 dyrektywy 2007/59/WE przez nałożenie na maszynistę obowiązku informowania pracodawcy o okolicznościach uniemożliwiających mu wykonywanie uprawnień zawartych w świadectwie maszynisty. Ponadto nałożono na maszynistów obowiązek składania oświadczeń, w których informują przewoźnika kolejowego, na którego rzecz wykonują czynności czy świadczą pracę lub usługi również na rzecz innych przewoźników kolejowych (por. art. 1 pkt 12).

Art. 1 pkt 10 lit. m – w związku z koniecznością zachowania odpowiednich standardów szkoleń realizowanych przez ośrodki szkolenia i egzaminowania maszynistów uzupełniono upoważnienie do wydania rozporządzenia dotyczącego świadectwa maszynisty w zakresie dotyczącym: programu oraz minimalnego czasu trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, przeprowadzania sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów oraz warunków nabywania uprawnień określonych w świadectwie maszynisty w zakresie dotyczącym infrastruktury kolejowej i typów pojazdów kolejowych. Zrezygnowano z określenia w drodze rozporządzenia wzoru świadectwa maszynisty w związku z jego określeniem w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 36/2010. W art. 22b ust. 22 ustawy

---

³⁾ Por. § 21 ust. 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji (Dz. U. Nr 172, poz. 1444, z późn. zm.).

zmienianej uzupełniono upoważnienie do wydania rozporządzenia dotyczącego badań lekarskich i psychologicznych dotyczących świadectwa maszynisty o określenie wymagań zdrowotnych, zasad oceny zdolności fizycznej i psychicznej oraz wzorów dokumentów potwierdzających tę zdolność. Częstotliwość badań, którą dotychczas określało rozporządzenie, została określona w przepisie ustawy (projektowany art. 22b ust. 7a), analogicznie jak w przypadku częstotliwości przeprowadzania badań związanych z licencją maszynisty.

Art. 1 pkt 11 – mając na względzie zastosowanie w projektowanej ustawie wyraźnego rozróżnienia między określeniem kandydat na maszynistę a określeniem maszynista (por. uwagi do art. 1 pkt 3 lit. b–d), przepis powinien mieć zastosowanie do obu tych kategorii osób.

Art. 1 pkt 12 – w związku z licznymi przypadkami naruszania przez maszynistów norm dotyczących czasu pracy oraz mając na uwadze zalecenia Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych oraz postulaty partnerów społecznych, wskazujące na konieczność stworzenia mechanizmów umożliwiających identyfikację przypadków, w których maszyniści wykonują czynności na rzecz więcej niż jednego podmiotu, projektodawca zaproponował, aby każdy maszynista wykonujący czynności prowadzenia pojazdu trakcyjnego na rzecz jakiegokolwiek przedsiębiorcy uprawnionego do wykonywania przewozów kolejowych (przewoźnik kolejowy, zarządca infrastruktury) lub obsługi bocznic kolejowych (użytkownik bocznic, przedsiębiorca wykonujący czynności w obrębie bocznic kolejowej), niezależnie od nazwy lub charakteru stosunku prawnego, na podstawie którego wykonuje te czynności, składał oświadczenie, które zawiera informację dotyczącą wykonywania czynności na stanowisku maszynisty na rzecz więcej niż jednego podmiotu. W przypadku złożenia przez maszynistę oświadczenia, w którym stwierdza on, że wykonuje czynności prowadzenia pojazdu trakcyjnego także u innego podmiotu, oświadczenie to należy przekazać Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego. Zbliżone rozwiązanie w transporcie drogowym w odniesieniu do kierowców zawodowych przewidziano w art. 24 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2012 r. poz. 1155).

Art. 1 pkt 13 i 14 – przepis przewiduje sankcje za niewykonanie obowiązków związanych ze składaniem oświadczeń dotyczących czasu pracy, a także dla przedsiębiorców niebędących przewoźnikami kolejowymi, którzy świadczą usługi w zakresie udostępniania maszynistów.

Art. 2 pkt 1 i 2 – przedłużenie okresu obowiązywania przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk, przez utrzymanie go w mocy w zakresie dotyczącym osób wykonujących prace maszynistów i posiadających prawo kierowania pojazdem kolejowym (maszynista pojazdów trakcyjnych, maszynista zakładowy, maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, kierowca drezyny i wózka motorowego) do dnia 29 października 2018 r. (art. 3 ust. 1 ustawy zmienianej) oraz zachowanie do tego dnia ważności uprawnień pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, którzy nie posiadają jeszcze licencji i świadectwa maszynisty oraz nie podlegają zwolnieniom przewidzianym w ustawie (art. 3 ust. 3 ustawy zmienianej).

Art. 2 pkt 3 – zmiana przepisów przejściowych ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 214, poz. 1658), po upływie ponad dwóch lat od dnia jej wejścia w życie, wynika z faktu, iż ustawodawca określił w tej nowelizacji bardzo długi okres obowiązywania dotychczasowych przepisów (7 lat), przy czym nie określił harmonogramu przejścia do nowego systemu osób realizujących szkolenia na zasadach wynikających z utrzymanych w mocy przepisów, wskazując w uzasadnieniu, że długi czas funkcjonowania obok siebie starych i nowych zasad wejścia do zawodu powinien spowodować, że nowe wymagania będą mało dotkliwe dla zainteresowanych. Brak przyjęcia pełnego harmonogramu określonego w dyrektywie 2007/59/WE, precyzyjnie wskazującego terminy rozpoczęcia i zakończenia szkoleń prowadzonych na dotychczasowych zasadach (w art. 37 ust. 3 dyrektywy 2007/59/WE przewidziano możliwość nabywania uprawnień zawodowych dla osób, które rozpoczęły szkolenie według zasad dotychczas obowiązujących w prawie krajowym przed dniem 29 października 2013 r.) w sytuacji, w której na podstawie utrzymanego w mocy rozporządzenia prowadzona jest wciąż duża liczba szkoleń na stanowiska, na których wykonuje się czynności maszynisty, mogłoby w konsekwencji prowadzić do naruszenia zasad ochrony praw nabytych, uzasadnionych oczekiwań jednostki i naruszenia prawa UE.

Należy mieć na uwadze, że osoby wykonujące np. czynności maszynisty maszyn do kolejowych robót budowlanych czy kierowcy lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM (stanowiska te docelowo nie będą wyodrębniane, a osoby je wykonujące zostaną objęte systemem licencji i świadectw) realizują bardzo istotne zadania, prowadząc specjalistyczne maszyny do kolejowych robót budowlanych (przy bardzo dużym zapotrzebowaniu na ich

pracę w związku z intensyfikacją prac budowlanych na polskiej sieci kolejowej do końca perspektywy finansowej 2007–2013) czy obsługując wojskowe bocznicę kolejowe, stąd w celu zapewnienia ciągłości szkolenia i niezbędnej liczby osób wykonujących czynności na tych stanowiskach konieczne jest precyzyjne określenie terminów (w ramach okresu przejściowego), w których osoby te mogą się szkolić i nabywać uprawnienia na warunkach określonych w utrzymanym w mocy rozporządzeniu.

Osoby rozpoczynające szkolenie po dniu 28 października 2013 r. zostaną objęte systemem szkolenia określonym dla licencji i świadectw maszynisty, a osoby posiadające uprawnienia na określone stanowiska wskazane w rozporządzeniu z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk będą mogły wymienić dokumenty poświadczające posiadane uprawnienia na licencję i świadectwo bez konieczności przechodzenia szkolenia i zdawania egzaminu. Art. 3 ust. 5 i 6 ustawy zmienianej wyznacza termin, po upływie którego nie będzie możliwe rozpoczęcie szkolenia na stanowisko pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych, oraz termin końcowy, do którego osoby posiadające uprawnienia do wykonywania czynności na tym stanowisku mogą uzyskać uprawnienia zawodowe maszynistów wynikające z przepisów rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk.

Art. 3 – przepis przejściowy, w którym wyznaczono przewoźnikom kolejowym prowadzącym działalność przewozową na podstawie certyfikatu bezpieczeństwa, a także zarządcom infrastruktury zarządzającym infrastrukturą kolejową na podstawie autoryzacji bezpieczeństwa, termin na dostosowanie regulacji wewnętrznych, w oparciu o które te podmioty utworzyły swój system zarządzania bezpieczeństwem, do instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa UTK. W terminie 2 miesięcy od publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Transportu Kolejowego odpowiedniej instrukcji, przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury są obowiązani do przedłożenia Prezesowi UTK do zatwierdzenia odpowiednio zmienione instrukcje wewnętrzne. Prezes UTK w terminie 2 miesięcy od dnia przedłożenia zmienionych instrukcji wewnętrznych weryfikuje ich zgodność z wydanymi przez siebie instrukcjami i wytycznymi, a następnie, w drodze decyzji, może zatwierdzić zmiany albo odmówić ich zatwierdzenia. W przypadku odmowy zatwierdzenia zmian Prezes UTK cofa certyfikat bezpieczeństwa w zakresie odnoszącym się do stwierdzonej niezgodności (przykładowo – jeżeli instrukcja dla maszynisty odnosząca się do prowadzenia pojazdów trakcyjnych nie spełnia wymagań określonych przez Prezesa UTK w opublikowanej przez niego instrukcji – certyfikat bezpieczeństwa powinien zostać cofnięty

w części odnoszącej się do systemu zarządzania bezpieczeństwem (część A), który opiera się na przywołanej instrukcji).

Art. 4 – przepis przejściowy dotyczący przekształcenia listy podmiotów uprawnionych do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty w rejestr ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, a także rozstrzygający kwestię stosowania przepisów ustawy o transporcie kolejowym w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą do postępowań znajdujących się w toku. Podmioty, które w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą działalność polegającą na szkoleniu i egzaminowaniu osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty, powinny dostosować się do wymagań określonych w ustawie i przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 nie później niż do dnia 1 lipca 2013 r. (od tego dnia stosuje się decyzję Komisji nr 2011/765/UE w stosunku do podmiotów, które w dniu jej wejścia w życie, tj. w dniu 15 maja 2012 r., szkoła i egzaminują osoby ubiegające się o licencje i świadectwa maszynisty). Mając na uwadze, iż przepisy ustawy, jak również przepisy rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 22a ust. 11, będą umożliwiały wykonanie decyzji Komisji nr 2011/765/UE; w omawianym przepisie wskazano ten sam termin na spełnienie wymagań niezbędnych do prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania dla maszynistów i kandydatów na maszynistów.

Art. 5 – art. 11 decyzji Komisji nr 2011/765/UE dopuszcza możliwość prowadzenia egzaminów praktycznych i szkoleń praktycznych przez odpowiednio egzaminatorów i instruktorów, którzy dotychczas wykonywali te czynności u przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury. Mając na uwadze, iż obecnie w Polsce egzaminatorami są wyłącznie osoby, które wykonują czynności na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienie do prowadzenia pojazdu kolejowego, uzyskanych na podstawie rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk (świadectwo złożenia egzaminu kwalifikacyjnego oraz prawo kierowania), a decyzja Komisji nr 2011/765/UE nakłada na nich wymóg posiadania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty, do końca okresu przejściowego wskazanego w art. 2 projektowanej ustawy, należy umożliwić egzaminatorom i instruktorom prowadzenie odpowiednio egzaminów i szkoleń praktycznych związanych ze świadectwem maszynisty na podstawie dotychczasowych uprawnień wynikających z prawa krajowego, do czasu wymiany przez nich dokumentów poświadczających uprawnienie do prowadzenia pojazdu kolejowego na licencję i świadectwo maszynisty.

Art. 6 – przepis przejściowy określający termin na złożenie oświadczenia o czasie pracy określonego w art. 22ca ustawy zmienianej dla maszynistów, którzy w dniu wejścia w życie wykonują czynności na tym stanowisku.

Art. 7 – przepis przejściowy dotyczący zachowania w mocy aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień zmienianych projektowaną ustawą.

Art. 8 – przepis dotyczący wejścia w życie.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnego celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem ustawy w tym trybie.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Ustawa będzie oddziaływać na kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie uprawnień do wykonywania czynności na tym stanowisku, jak również czynnych maszynistów, przewoźników kolejowych, zarządców infrastruktury, użytkowników bocznic kolejowych, przedsiębiorców wykonujących przewozy w obrębie bocznic kolejowej.

Ustawa będzie ponadto oddziaływać na podmioty prowadzące szkolenia i egzaminy dla osób ubiegających się o uprawnienia do prowadzenia pojazdów trakcyjnych.

Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projektowana ustawa została przesłana do następujących podmiotów:

- 1) PKP SA,
- 2) PKP PLK SA,
- 3) PKP Intercity SA,
- 4) Przewozy Regionalne Sp. z o.o.,
- 5) PKP Cargo SA,
- 6) PKP LHS Sp. z o.o.,
- 7) DB Schenker Rail Polska SA,
- 8) „Koleje Mazowieckie – KM” Sp. z o.o.,
- 9) Izba Gospodarcza Transportu Lądowego,
- 10) Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych,
- 11) Związek Pracodawców Kolejowych,
- 12) Sekcja Krajowa Kolejarzy NSZZ „Solidarność”,
- 13) Federacja Związków Zawodowych Pracowników PKP,
- 14) Federacja Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych,
- 15) Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych,
- 16) CS Szkolenie i Doradztwo Sp. z o.o.,
- 17) Hagans Logistic Sp. z o.o.,
- 18) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 19) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – Lewiatan,
- 20) Związek Rzemiosła Polskiego,

21) Business Centre Club.

W toku konsultacji społecznych opinie do projektu ustawy zgłosiły: PKP SA, PKP PLK SA, PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o., Przewozy Regionalne Sp. z o.o. oraz „Koleje Mazowieckie – KM” Sp. z o.o. Uwzględniono uwagi PKP SKM w Trójmieście Sp. z o.o., które miały charakter redakcyjny.

PKP PLK SA zaproponowała, aby nie obejmować stanowisk kierowcy drezyny i wózka motorowego oraz kierowcy lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM systemem licencji i świadectw maszynisty, przewidując, iż może to wywołać problemy z obsadą tych stanowisk w spółce. Tę propozycję należy uznać za niezgodną z postanowieniami dyrektywy 2007/59/WE gdyż:

- 1) dyrektywa 2007/59/WE wśród wyłączeń możliwych do zastosowania przez państwa członkowskie nie przewiduje wyłączenia tej kategorii prowadzących pojazdy kolejowe, mając na względzie, iż osoby pracujące na stanowisku kierowcy drezyny i wózka motorowego mogą prowadzić pojazdy kolejowe po sieci kolejowej,
- 2) wśród kategorii świadectw maszynisty wymieniono m.in. kategorię „A3” obejmującą kolejowe pojazdy specjalne – pojazdy używane do celów utrzymaniowych, co zasadniczo odpowiada charakterystyce i sposobowi wykorzystania wózków motorowych,
- 3) na podstawie przepisów dyrektywy 2007/59/WE zarządcom infrastruktury przyznano uprawnienia do wydawania świadectw maszynisty, co wskazuje na konieczność objęcia pracowników tych podmiotów, wykonujących czynności na stanowiskach związanych z prowadzeniem pojazdów kolejowych, systemem licencji i świadectw maszynisty.

Nie została uwzględniona propozycja zastąpienia w dodawanym art. 22 ust. 2b oraz 2d wyrazu „zachowanie” wyrazem „przedłużenie”. W celu zachowania spójności terminologicznej w przypadku badań, od których wyniku zależy ważność określonego dokumentu (odpowiednio licencji i świadectwa maszynisty), zachodzi potrzeba stosowania jednolitych określeń.

Uwzględniono w większości uwagi Centrum Naukowego Medycyny Kolejowej oraz PKP SA – Oddział Kolejowa Medycyna Pracy przez doprecyzowanie projektowanego art. 22b, którego przepisy przewidują równoważność badań przeprowadzanych w celu uzyskania lub zachowania ważności świadectwa maszynisty z badaniami wynikającymi z Kodeksu pracy.

W związku z uzupełnieniem projektu ustawy w zakresie przepisów dotyczących ośrodków szkolenia i egzaminowania, stanowiących wykonanie decyzji Komisji nr 2011/765/UE, uzupełniony projekt przesłano ponownie do następujących podmiotów:

- 1) Federacja Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych,
- 2) Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych,
- 3) „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o.o.,
- 4) Centrum Kształcenia i Doskonalenia Szkolenie Kadr Kolejowych,
- 5) Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Hagans Logistic Sp. z o.o.,
- 6) CARGO Master Sp. z o.o.,
- 7) „ATTYKA” Sp. z o.o.,
- 8) Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi,
- 9) Arriva RP Sp. z o.o.,
- 10) BKHW Logistic Sp. z o.o.,
- 11) PKP PLK SA,
- 12) PKP Intercity SA,
- 13) Przewozy Regionalne Sp. z o.o.,
- 14) PKP Cargo SA;
- 15) „Koleje Mazowieckie – KM” Sp. z o.o.,
- 16) Railway Business Forum,
- 17) Izba Gospodarcza Transportu Lądowego,
- 18) Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych,
- 19) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 20) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – Lewiatan,
- 21) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 22) Business Centre Club.

W toku ponownych konsultacji społecznych opinie do projektu ustawy zgłosiły następujące podmioty: Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce, „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o.o., PKP PLK SA, PKP Intercity SA, PKP Cargo SA, Izba Gospodarcza Transportu Lądowego, Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych, DB Schenker Rail Polska SA oraz Przewozy Regionalne Sp. z o.o.

Uwzględniono uwagi dotyczące uszczegółowienia przesłanki wykonywania badań lekarskich i psychologicznych maszynistów, wskazanych w projektowanym art. 22b ust. 7b. Nie

uwzględniono jednakże propozycji wykreślenia art. 22b ust. 7b pkt 2, mając na uwadze, iż katalog przesłanek, których zaistnienie powinno skutkować skierowaniem maszynisty na badania, został wypracowany we współpracy ze specjalistami z zakresu medycyny kolejowej i zaakceptowany ostatecznie w toku ubiegłorocznych prac nad projektem ustawy.

Zgodnie z propozycjami partnerów społecznych, przededagowano projektowany art. 22a ust. 2a w taki sposób, aby zwolnienie z obowiązku szkolenia na licencję maszynisty dla absolwentów kierunków związanych z kolejnictwem obejmowało osoby, które w toku kształcenia zrealizowały program obejmujący zarówno zagadnienia z zakresu budowy pojazdów szynowych, jak i ruchu kolejowego oraz sygnalizacji.

Uwzględniono propozycję Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce, zwanego dalej „ZZM”, polegającą na wskazaniu w katalogu zadań wykonywanych przez Prezesa UTK wydawanie instrukcji i wytycznych w zakresie obszarów tematycznych bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem w transporcie kolejowym. Jednocześnie, mając na uwadze sygnalizowane przez ZZM tendencje mające negatywny wpływ na bezpieczeństwo w transporcie kolejowym, przedstawiono propozycje mające na celu zidentyfikowanie przypadków wykonywania czynności przez maszynistów na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego i potencjalnego naruszania norm dotyczących czasu pracy oraz wyeliminowania przypadków korzystania z usług maszynistów za pośrednictwem przedsiębiorców niebędących przewoźnikami kolejowymi (art. 22ca). Uwzględniono propozycję PKP PLK SA, dotyczącą doprecyzowania art. 22b oraz wskazania w przykładowym katalogu okoliczności, w których maszynista jest obowiązany do prowadzenia pojazdu kolejowego w asyście osoby uprawnionej, również wykonywania przewozów technologicznych na rzecz zarządcy infrastruktury. Mając na względzie specyfikę tego rodzaju przewozów, wprowadzono ponadto definicję „pojazdu kolejowego specjalnego”, którym ustawodawca posługuje się m.in. przy określaniu kategorii świadectwa maszynisty (art. 22b ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym). Zgodnie z sugestią „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o.o. w programie szkolenia w celu uzyskania świadectwa maszynisty wyodrębniono część teoretyczną i praktyczną.

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej przyjęcia przesłanki „zawinionego wypadku”, aktualizującej obowiązek kierowania maszynisty na badania kontrolne, mając na uwadze wynikającą z art. 42 ust. 3 Konstytucji RP zasadę domniemania niewinności oraz czas, jaki upływa od momentu wystąpienia zdarzenia będącego przesłanką skierowania pracownika na badania do momentu stwierdzenia winy w prawomocnym orzeczeniu sądu. W odniesieniu do propozycji ZZM, obejmującej nałożenie na Prezesa UTK obowiązku prowadzenia rejestru

świadectw maszynisty, wskazano, iż Prezes UTK, na podstawie załącznika II ust. 4 do decyzji Komisji nr 2010/17/WE, jest uprawniony do nieograniczonego dostępu do danych zawartych w rejestrach świadectw maszynisty prowadzonych przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury. Nie uwzględniono propozycji podziału czynności szkoleniowych na poszczególne podmioty w sposób zaproponowany przez „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o.o., mając na uwadze konieczność zapewnienia zgodności przyjętego w projekcie ustawy modelu organizacyjnego funkcjonowania ośrodków szkolenia i egzaminowania z prawem Unii Europejskiej.

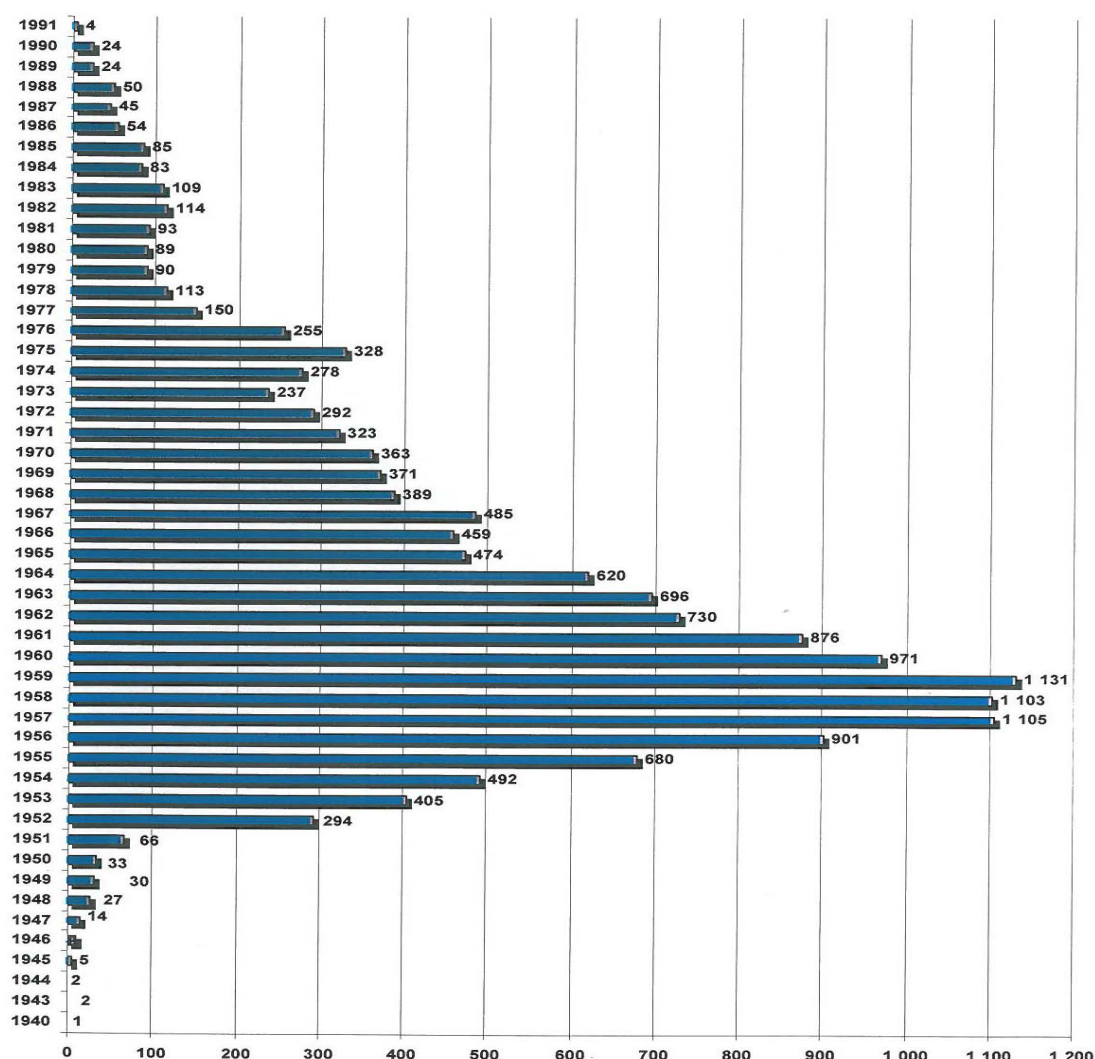
Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Według szacunków Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, spośród około 17,5 tys. osób posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdów trakcyjnych w Polsce ponad połowa znajduje się w przedziale wiekowym 46–60 lat. Statystyki Urzędu Transportu Kolejowego wskazują, że według stanu na dzień 31 sierpnia 2012 r. średni wiek osób zatrudnionych na stanowisku maszynisty wyniósł 49 lat i 10 miesięcy. Tylko około 16% ogólnej liczby maszynistów nie przekroczyło 40. roku życia (Analiza czasu pracy maszynistów, styczeń–marzec 2012 r., Departament Regulacji Rynku Kolejowego w Urzędzie Transportu Kolejowego, Warszawa, wrzesień 2012 r., s. 8–10). W związku z wysoką średnią wieku pracowników wykonujących czynności na stanowiskach związanych z prowadzeniem pojazdów kolejowych, w ciągu najbliższych 5 lat, przy założeniu utrzymania aktualnych potrzeb przewozowych, niezbędne będzie wyszkolenie ponad 3 tys. nowych maszynistów. Przedmiotowa regulacja przyczyni się do poprawy transparentności nowego systemu przyznawania uprawnień maszynistów, zwiększając zainteresowanie pracą na tym stanowisku w sytuacji niedoboru maszynistów na rynku pracy. Wejście w życie proponowanych regulacji umożliwi osobom zatrudnionym na stanowiskach związanych z prowadzeniem pojazdów kolejowych płynne przejście do nowego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych.

Rys. 1: Struktura wiekowa maszynistów w Polsce

Źródło: Analiza czasu pracy maszynistów, styczeń–marzec 2012 r., Departament Regulacji Rynku Kolejowego w Urzędzie Transportu Kolejowego, Warszawa, wrzesień 2012 r., s. 8.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przedmiotowa regulacja wpłynie pozytywnie na jakość szkoleń oferowanych przez przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów.

Nałożenie na przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury obowiązku pokrywania kosztów badań lekarskich i psychologicznych, kierowania na te badania oraz przechowywania orzeczeń lekarskich nie spowoduje wzrostu kosztów ich działalności, ponieważ w aktualnym stanie prawnym są oni również do tego zobowiązani.

Oficjalne dane obrazujące skalę zjawiska polegającego na wykonywaniu przez maszynistów czynności na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego (Analiza czasu pracy maszynistów, op.cit., s. 19) wskazują na 240 takich przypadków ujawnionych w pierwszym kwartale 2012 r., co stanowiło 1,6% łącznej liczby maszynistów w Polsce. W odniesieniu do osób, które świadczyły pracę (usługi) na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego, stwierdzono liczne przypadki nieprawidłowości polegających m.in. na wykonywaniu czynności prowadzenia pojazdu kolejowego przez ponad 20 godzin w dobie, przekraczaniu wymiaru godzin czasu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym, brak wymaganej liczby godzin nieprzerwanego odpoczynku między pracą u różnych przewoźników (ponad 50% przypadków). Z informacji przekazywanych przez pracodawców i organizacje zrzeszające maszynistów wynika jednakże, że zjawisko „podwójnego zatrudnienia” może dotyczyć nawet 15% spośród około 15,5 tys. osób wykonujących pracę na stanowisku maszynisty pojazdów trakcyjnych. Według szacunków Ministerstwa Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej w Polsce jest około 10 przedsiębiorców wyspecjalizowanych w zapewnianiu obsługi trakcyjnej, nieposiadających statusu przewoźnika kolejowego. Znaczna ich część działa jako agencje zatrudnienia na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.). W toku kontroli przeprowadzonych przez Urząd Transportu Kolejowego w 2012 r. wykazano, że 66 maszynistów zatrudnionych tylko u jednego z przedsiębiorców świadczącego usługi w zakresie zapewniania obsługi maszynistów na rzecz przewoźników kolejowych świadczyło pracę (usługi) na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego, a w połowie skontrolowanych jednostek organizacyjnych dwóch największych pasażerskich przewoźników kolejowych w Polsce doszło do nieprawidłowości związanych z przekraczaniem przez maszynistów norm dotyczących czasu pracy.

Według stanu na dzień 13 marca 2012 r. 65 przewoźników kolejowych jest uprawnionych do świadczenia usług trakcyjnych, z czego 40 posiada ważny certyfikat bezpieczeństwa.

Źródła finansowania

Wejście w życie ustawy nie powoduje konieczności wydatkowania środków finansowych.

TYTUŁ PROJEKTU:	<ul style="list-style-type: none"> Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym wraz z projektami aktów wykonawczych: projektem rozporządzenia w sprawie licencji maszynisty, projektem rozporządzenia w sprawie świadectwa maszynisty i projektem rozporządzenia w sprawie ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	<ul style="list-style-type: none"> dyrektywa 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty (Dz. Urz. L 315 z 3.12.2007, s. 51) – wdrożenie częściowe; decyzja Komisji nr 2011/765/UE z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie kryteriów uznawania ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia zawodowe dla maszynistów, kryteriów uznawania egzaminatorów maszynistów, jak również kryteriów organizowania egzaminów zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 314 z 29.11.2011, str. 36).

DYREKTYWA 2007/59/WE

Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N T	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu (*)
Art. 2 ust. 3	<p>Artykuł 2 Zakres stosowania 3. Bez uszczerbku dla art. 7 państwa członkowskie mogą postanowić, że środki przyjęte przez nie w celu wdrożenia niniejszej dyrektywy nie obejmują maszynistów obsługujących wyłącznie:</p> <p>a) pociągi metra, tramwaje i inne pojazdy systemów kolei lekkiej; b) sieci, które są funkcjonalnie wyodrębnione z systemu kolejowego i przeznaczone są tylko na potrzeby pasażerskich i towarowych przewozów lokalnych, miejskich lub podmiejskich; c) infrastrukturę kolejową należącą do właścicieli prywatnych, istniejącą jedynie do użytku właścicieli tej</p>	T	<p>art. 18 ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym (art. 1 pkt 5 lit. b ustawy zmieniającej)</p>	<p>w art. 18 ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Z obowiązku uzyskania licencji i świadectwa maszynisty zwolnieni są prowadzący pociągi lub pojazdy kolejowe po liniach kolejowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, pojazdy kolejowe wyłącznie w obrębie bocznicy kolejowej, a także pojazdy kolejowe specjalne, które nie są przeznaczone do samodzielnej jazdy po czynnych torach kolejowych; Do osób wykonujących te czynności stosuje się przepisy art. 22d.”;</p>

---

infrastruktury w ramach ich własnej działalności w zakresie transportu towarów;

d) odcinki torów, które są tymczasowo zamknięte dla normalnego ruchu ze względu na konserwację i naprawy, odnawianie lub modernizację systemu kolejowego.

**Art. 37 ust.
2-3**

Artykuł 37

Stopniowe wprowadzanie w życie i okresy przejściowe

Niniejsza dyrektywa będzie wprowadzana w życie stopniowo zgodnie z poniższymi przepisami.

2. a) Nie później niż dwa lata od przyjęcia podstawowych parametrów rejestrów przewidzianych w art. 22 ust. 4¹ świadectwa i licencje są wydawane zgodnie z niniejszą dyrektywą maszynistom wykonującym przewozy transgraniczne, kabotażowe lub towarowe w innym państwie członkowskim, lub pracującym w co najmniej dwóch państwach członkowskich, bez uszczerbku dla przepisów pkt 3.

Od powyższej daty wszyscy maszyniści wykonujący wspomniane rodzaje przewozów, łącznie z tymi, którzy nie posiadają jeszcze licencji lub świadectwa wydanych zgodnie z niniejszą dyrektywą, są poddawani okresowym kontrolom przewidzianym w art. 16.

T

**Art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 214, poz.1658)
(art. 2 pkt 1-3 ustawy zmieniającej)**

w art. 3:

1) w ust. 1 wyrazy „1 grudnia 2017 r.” zastępuje się wyrazami „29 października 2018 r.”,

2) w ust. 3 wyrazy „1 grudnia 2017 r.” zastępuje się wyrazami „29 października 2018 r.”,

3) dodaje się ust. 4-6 w brzmieniu:

„4. Osoby, które przed dniem 29 października 2013 r. rozpoczęły szkolenie na stanowisko maszynisty pojazdów trakcyjnych, maszynisty zakładowego, kierowcy lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, kierowcy drezyny i wózka motorowego, maszynisty wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, z wyłączeniem maszyn do kolejowych robót budowlanych, które nie są przystosowane do jazdy po czynnych torach stacyjnych i szlakowych, na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 mogą nabywać uprawnienia na te stanowiska na podstawie tych przepisów.

---

¹ Przyjęcie podstawowych parametrów rejestrów nastąpiło w decyzji Komisji nr 2010/17/WE z dnia 29 października 2009 r. w sprawie przyjęcia podstawowych parametrów rejestrów licencji maszynisty i świadectw uzupełniających określonych w dyrektywie 2007/59WE (Dz. Urz. UE L 8 z 13.01.2010, str. 17).

---

b) W okresie dwóch lat od utworzenia rejestrów, o których mowa w ust. 1, wszystkie nowe licencje i świadectwa są wydawane zgodnie z niniejszą dyrektywą, bez uszczerbku dla przepisów pkt 3.

c) W okresie siedmiu lat od utworzenia rejestrów, o których mowa w pkt 1, wszyscy maszyniści zobowiązani są posiadać licencję i świadectwo wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą. Podmiot wydający uwzględnia wszelkie nabyte już przez każdego maszynistę kwalifikacje zawodowe w taki sposób, aby wymóg ten nie stwarzał niepotrzebnych obciążeń administracyjnych i finansowych. W miarę możliwości należy utrzymać uprawnienia do kierowania pojazdem kolejowym uprzednio przyznane maszyniście. W odniesieniu do poszczególnych maszynistów lub ich grup organy wydające mogą jednak zdecydować, że do uzyskania licencji lub świadectw zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy konieczne jest przejście dodatkowych egzaminów lub szkoleń.

3. Maszyniści, którym zezwolono na kierowanie pojazdem kolejowym zgodnie z przepisami stosowanymi w okresie poprzedzającym rozpoczęcie stosowania pkt 2 lit. a) lub b), mogą nadal wykonywać swoje czynności zawodowe na podstawie swoich uprawnień i bez stosowania przepisów

5. Osoby, które przed dniem 29 października 2013 r. rozpoczęły szkolenie albo nabyły uprawnienia do wykonywania czynności na stanowisku pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych, mogą nabywać uprawnienia maszynisty pojazdów trakcyjnych na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Czynności na stanowisku pomocnika maszynisty pojazdów trakcyjnych mogą być wykonywane nie dłużej niż do dnia 29 października 2018 r.”.

§ 18 projektu rozporządzenia w sprawie licencji maszynisty

§ 18. 1. Prezes UTK, w trybie określonym w § 3 ust. 3-7 wydaje licencję maszynisty osobie, która posiada uprawnienia do wykonywania czynności na stanowisku maszynisty pojazdów trakcyjnych, maszynisty zakładowego, kierowcy lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, kierowcy drezyny i wózka motorowego, lub maszynisty wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, bez konieczności odbycia przez tę osobę szkolenia i złożenia egzaminu, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 5 ustawy, oraz uzyskania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w załączniku nr 2, na jej wniosek, jeżeli przedstawi ona:

- 1) kopię prawa kierowania pojazdem kolejowym;
  - 2) kopię aktualnego zaświadczenia
-

---

niniejszej dyrektywy w okresie siedmiu lat od utworzenia rejestrów, o których mowa w pkt 1.

W przypadku praktykantów, którzy rozpoczęli zatwierdzone kształcenie i program szkoleniowy lub zatwierdzony kurs szkoleniowy w okresie poprzedzającym rozpoczęcie stosowania pkt 2 lit. a) lub b), państwa członkowskie mogą przyznawać świadectwa tym praktykantom zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi.

Właściwy organ lub zainteresowane organy mogą w wyjątkowych przypadkach zwolnić maszynistów i praktykantów, o których mowa w niniejszym punkcie, z wymagań zdrowotnych określonych w załączniku II. Ważność licencji wydanej przy zastosowaniu takiego zwolnienia jest ograniczona do terytorium danego państwa członkowskiego.

2. Termin kolejnych badań wynika z posiadanego zaświadczenia lekarskiego.

DECYZJA Komisji nr 2011/765/UE

Art. 1

Przedmiot i zakres stosowania
Niniejsza decyzja określa kryteria uznawania ośrodków szkoleniowych oferujących szkolenia zawodowe dla maszynistów i kandydatów na maszynistów, kryteria uznawania egzaminatorów maszynistów i kandydatów na maszynistów, jak również kryteria organizowania egzaminów zgodnie z dyrektywą

N

2007/59/WE.

Przepisy decyzji stosuje się do:

a) ośrodków szkoleniowych oferujących szkolenia zawodowe dla maszynistów i kandydatów na maszynistów w zakresie czynności szkoleniowych określonych w art. 23 dyrektywy 2007/59/WE;

b) egzaminatorów maszynistów uprawnionych do weryfikowania kompetencji kandydatów na maszynistów lub maszynistów, wymagających certyfikacji zgodnie z art. 25 dyrektywy 2007/59/WE.

Artykuł 2

N

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

a) "wnioskodawca" oznacza jednostkę bądź osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, która składa wnioski o uznanie do celów oferowania szkoleń obejmujących czynności szkoleniowe, o których mowa w art. 23 ust. 5 i 6 dyrektywy 2007/59/WE, w tym także osobę ubiegającą się o uznanie w charakterze egzaminatora, o którym mowa w art. 25 ust. 1 i 2 dyrektywy 2007/59/WE;

b) "instruktor" oznacza osobę posiadającą stosowne umiejętności i kompetencje w zakresie przygotowania, organizowania i prowadzenia szkoleń;

c) "egzaminator" oznacza osobę posiadającą stosowne umiejętności i

---

---

kompetencje, uznaną do celów prowadzenia i oceny egzaminów do celów dyrektywy 2007/59/WE;

d) "egzamin" oznacza procedurę weryfikacji wiedzy i umiejętności maszynisty lub kandydata na maszynistę w myśl dyrektywy 2007/59/WE za pomocą jednego lub więcej sprawdzianów pisemnych, ustnych i praktycznych;

e) "ośrodek egzaminacyjny" oznacza jednostkę organizacyjną powołaną w celu przeprowadzania egzaminów na maszynistów zgodnie z art. 25 dyrektywy 2007/59/WE;

f) "uznanie" oznacza urzędowe potwierdzenie kwalifikacji osoby bądź jednostki organizacyjnej w zakresie prowadzenia szkoleń i egzaminów wydane przez organ wyznaczony w tym celu przez państwo członkowskie;

g) "właściwy organ" oznacza właściwy organ zgodnie z definicją zawartą w art. 3 dyrektywy 2007/59/WE lub każdą inną jednostkę organizacyjną wskazaną przez państwo członkowskie lub upoważnioną przez właściwy organ w drodze delegowania kompetencji do sprawowania funkcji uznawania ośrodków szkoleniowych i egzaminatorów.

Artykuł 3

Niezależność i bezstronność

Ośrodki szkoleniowe prowadzą szkolenia na zasadach bezstronności w stosunku do wszystkich uczestników

T

art. 18d oraz art. 66 pkt 3 lit. b ustawy o transporcie kolejowym

Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym zawiera przepisy zapewniające realizację zasady bezstronności i niezależności przy wykonywaniu czynności szkoleniowych w

---

szkoleń.

W szczególności w przypadkach, gdy ośrodek szkoleniowy prowadzi szkolenia zarówno dla osób zatrudnionych w podmiocie będącym właścicielem tego ośrodka, jak również dla innych osób, szkolenia są prowadzone w sposób niezależny od interesów tego podmiotu, z zachowaniem bezstronnego traktowania wszystkich uczestników. Ośrodki szkoleniowe stosują takie same zasady zarówno w odniesieniu do osób zatrudnionych w podmiocie będącym właścicielem tego ośrodka, jak i dla pozostałych uczestników. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie odpowiednich środków w celu ochrony tej zasady.

odniesieniu do personelu kolejowego.

Art. 18d.

1. Pracownikom przewoźników kolejowych ubiegających się o certyfikat bezpieczeństwa zapewnia się możliwość uczestniczenia w szkoleniach dla maszynistów i drużyn pociągowych oraz swobodny i niedyskryminujący dostęp do zaplecza szkoleniowego, jeżeli szkolenie takie jest warunkiem uzyskania certyfikatu bezpieczeństwa.
2. Szkolenie powinno obejmować znajomość tras pociągu i procedur, systemu sterowania ruchem kolejowym i sygnalizacji oraz sposobu postępowania w sytuacjach awaryjnych.
3. Pracownikom zarządcy wykonującym istotne zadania dotyczące bezpieczeństwa zapewnia się możliwość uczestniczenia w szkoleniach oraz niedyskryminujący dostęp do zaplecza szkoleniowego.
4. Szkolenia, o których mowa w ust. 1-3, organizują przewoźnicy kolejowi oraz zarządcy, którzy ponoszą odpowiedzialność za poziom wyszkolenia i kwalifikacji pracowników wykonujących prace związane z bezpieczeństwem.
5. Jeżeli przewoźnik kolejowy lub zarządca nie ma warunków do organizowania szkoleń, o których mowa w ust. 1-3, lub przeprowadzania egzaminów, kieruje odpłatnie pracownika do innego przewoźnika kolejowego lub zarządcy. Opłata za szkolenie lub egzamin stanowi dochód

---

Art. 4 ust. 1 i 2 Artykuł 4
Wymagane kwalifikacje
1. Wnioskodawca wykazuje swoje kwalifikacje techniczne i operacyjne, jak również odpowiednie do czynności szkoleniowych możliwości w zakresie organizacji kursów. Musi posiadać odpowiednią kadrę i wyposażenie oraz działać w otoczeniu stosownym do celów szkoleń służących przygotowaniu maszynistów do

T

Art. 22a ust. 5 pkt 5a i 5b oraz art. 22a ust. 11 ustawy o transporcie kolejowym

podmiotów prowadzących szkolenie lub egzamin.

6. Opłata za szkolenie i egzamin powinna uwzględniać wyłącznie uzasadnione koszty oraz niewielki zysk, nieprzekraczający 10 % tych kosztów. Opłatę tę ustala się na niedyskryminujących zasadach.

7. Przewoźnik kolejowy lub zarządca organizujący szkolenie lub egzamin wydaje zainteresowanym dokument potwierdzający odbycie szkolenia lub złożenie egzaminu.

8. Nadzór nad szkoleniami i egzaminem w zakresie zgodności z wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa sprawuje Prezes UTK.

Art. 66 pkt 3 lit. b – kary pieniężne

3) zarządca, przewoźnik kolejowy lub użytkownik bocznic kolejowej, który:
b) uniemożliwia szkolenie lub dostęp do zaplecza szkoleniowego pracownikom innego przewoźnika kolejowego, zarządcy lub użytkownika bocznic kolejowej;

5. Działalność, o której mowa w ust. 4, może prowadzić przedsiębiorca:

„5) który prowadzi szkolenia na podstawie programów szkoleń, o których mowa odpowiednio w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 6 i art. 22b ust. 21 pkt 2;”

– po pkt 5 dodaje się pkt 5a i 5b w brzmieniu:

„5a) który spełnia wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie

---

egzaminów zwieńczonych uzyskaniem bądź zachowaniem ważności licencji maszynisty i świadectw zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE.

2. W szczególności wnioskodawca zobowiązany jest:

a) wykazać sprawną strukturę zarządzania, zapewniającą odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie instruktorów w zakresie prowadzenia szkoleń zgodnie z wymogami określonymi dyrektywą 2007/59/WE;

b) posiadać niezbędne kadry, urządzenia, wyposażenie i pomieszczenia stosowne do prowadzonych szkoleń i przewidywanej liczby adeptów;

c) wykazać, że szkolenie praktyczne jest prowadzone przez instruktorów posiadających zarówno ważną licencję maszynisty, jak i ważne świadectwo obejmujące przedmiot szkolenia lub dotyczące podobnego typu linii lub taboru, oraz co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w prowadzeniu pojazdów kolejowych. W razie gdy instruktor nie posiada ważnego świadectwa dla odpowiedniego typu infrastruktury lub taboru, szkolenie wymaga asysty maszynisty posiadającego ważne świadectwo w zakresie odpowiedniej infrastruktury bądź taboru, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2007/59/WE;

ust. 11,

5b) zapewniający prowadzenie:

a) szkoleń przez instruktorów, którzy:

- spełniają wymagania dotyczące instruktorów określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 11,
- są wpisani do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 2,

b) egzaminów przez egzaminatorów, którzy:

- spełniają wymagania dotyczące egzaminatorów określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 11,

- są wpisani do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 2,

- złożyli pisemną deklarację prowadzenia egzaminów w sposób bezstronny i niedyskryminujący;”

Art. 22a ust. 11 pkt 9 i 10

11. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania;

2) wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;

§ 5. 1. Przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru powinien:

§ 5. projektu rozporządzenia w sprawie ośrodków szkolenia

---

d) przedłożyć opracowaną metodykę nauczania, którą zamierza stosować, w celu zapewnienia treści, organizacji i czasu trwania kursu, harmonogramów szkoleń i zestawów umiejętności;

e) wykazać zapewnienie systemów rejestracji szkoleń, w szczególności danych o uczestnikach, instruktorach, liczbie i przedmiocie zajęć;

f) udokumentować funkcjonujący system zarządzania jakością lub równorzędne procedury monitorowania przestrzegania oraz odpowiedniego zakresu systemów i procedur gwarantujących, że szkolenia spełniają wymogi dyrektywy 2007/59/WE;

g) udokumentować zarządzanie kompetencjami, kształcenie ustawiczne i inne środki umożliwiające instruktorom odświeżanie umiejętności zawodowych;

h) stosować procedury służące aktualizowaniu metod szkoleniowych, narzędzi i wyposażenia, ze szczególnym uwzględnieniem podręczników, oprogramowania szkoleniowego, dokumentacji udostępnianej przez zarządcę infrastruktury w rodzaju podręczników zasad ruchu, sygnałów i systemów bezpieczeństwa.

i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów

1) w zakresie warunków lokalowych posiadać:

a) pomieszczenie przeznaczone do obsługi osób i przechowywania dokumentacji związanej z prowadzeniem szkolenia kandydatów na maszynistów i maszynistów,

b) co najmniej jedną salę:

- o powierzchni nie mniejszej niż 25 m²,
- wyposażoną w stoliki i miejsca siedzące dla każdej osoby biorącej udział w szkoleniu,
- oświetloną, ogrzewaną i przewietrzaną,
- odizolowaną od innych pomieszczeń,

c) toaletę zlokalizowaną w pobliżu sali, o której mowa w lit. b;

2) w zakresie wyposażenia dydaktycznego posiadać:

a) tablicę do pisania,

b) makietę lub programy komputerowe imitujące sytuacje występujące w ruchu kolejowym,

c) tablice poglądowe z zakresu szkolenia, programy komputerowe, prezentacje multimedialne lub filmy wideo prezentujące: zasady prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, budowę i obsługę pojazdów kolejowych z napędem, zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, a także zasad udzielania pierwszej pomocy ofiarom zdarzenia kolejowego,

d) obowiązujące teksty aktów prawnych, a także instrukcji i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10 ustawy, w

---

zakresie odnoszącym się do bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
e) urządzenia umożliwiające korzystanie z pomocy określonych w lit. b i c;
3) zapewniać możliwość prowadzenia zajęć w warsztatach utrzymaniowych, lokomotywowniach, na stacjach techniczno-postojowych lub w innych punktach obsługi taboru kolejowego;
4) posiadać wdrożony system zarządzania jakością potwierdzony odpowiednim certyfikatem lub wewnętrzne procedury służące zapewnieniu odpowiedniej jakości prowadzonych szkoleń i egzaminów;
5) prowadzić i przechowywać przez okres 10 lat rejestr wydawanych dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu, a także dokumentację przebiegu szkolenia (dzienniki zajęć);
6) udostępniać Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego, zwanemu dalej „Prezesowi UTK”, dane, o których mowa w § 3 pkt 4-7;
7) opracować dokument zawierający metodykę prowadzenia szkoleń, a także sposób i harmonogram ich realizacji, z uwzględnieniem wymaganego czasu trwania i zakresu tematycznego programów szkolenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie odpowiednio art. 22a ust. 11 pkt 6 i art. 22b ust. 21 pkt 2 ustawy;
8) organizować, nie rzadziej niż raz do roku, z zastrzeżeniem ust. 2, szkolenie dla

---

Art. 4 ust. 3	3. Państwo członkowskie może ustalać dodatkowe wymogi do celów szkoleń w związku z konkretną infrastrukturą stosowaną na jego terytorium.	N	Art. 22a ust. 11 pkt 10 ustawy o transporcie kolejowym	instruktorów i egzaminatorów prowadzących szkolenia w tym ośrodku szkolenia i egzaminowania, obejmujące zagadnienia związane z systemem uzyskiwania kwalifikacji zawodowych maszynistów, zgodnie z aktualnym poziomem wiedzy technicznej i obowiązującym stanem prawnym. 11. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia: (...)10. Wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;
Art. 4 ust. 4	4. Wnioskodawcy pragnący prowadzić szkolenia w dziedzinach określonej komunikacji i terminologii dotyczącej prowadzenia ruchu kolejowego oraz procedur bezpieczeństwa przedkładają swoje wnioski właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym mieści się infrastruktura, na potrzeby której stosuje się takie zasady komunikacji i terminologię.	T	Art. 22a ust. 4a- 4c ustawy o transporcie kolejowym	4a. Przedsiębiorca prowadzący działalność, o której mowa w ust. 4, podlega wpisowi do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. 4b. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4a, dotyczy również przedsiębiorcy z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, prowadzącego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność, o której mowa w ust. 4, uznanego przez właściwy organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zgodnie z przepisami Komisji Europejskiej dotyczącymi uznawania ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia zawodowe dla maszynistów. 4c. Zakres czynności wykonywanych przez ośrodek szkolenia i egzaminowania maszynistów obejmuje:

				<p>(...)</p> <p>4) szkolenie i egzaminowanie maszynistów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie ogólnych kompetencji językowych, zasad ruchu kolejowego i sygnalizacji na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Mając na uwadze uwarunkowania organizacyjne oraz tryb wydawania certyfikatu bezpieczeństwa (autoryzacji bezp.), w ocenie projektodawcy postępowanie w sprawie wpisu do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania. powinno być prowadzone oddzielnie.</p>
<p>Art. 5</p>	<p>1. Państwo członkowskie może zezwolić, by wnioskodawca będący własnością przedsiębiorstwa kolejowego lub zarządcy infrastruktury prowadzący szkolenia wyłącznie dla zatrudnionych w podmiocie będącym właścicielem tego ośrodka, pod warunkiem spełnienia przezeń wymogów określonych w art. 4 niniejszej decyzji, został uznany w ramach procedury udzielania certyfikatów bądź autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady [2].</p> <p>2. W takim przypadku poświadczenie uznania może być umieszczone na odpowiednim certyfikacie lub autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa.</p> <p>3. Schemat organizacyjny oraz hierarchia zarządu wnioskodawcy, o którym mowa w ust. 1, muszą zapobiegać wszelkim konfliktom interesów.</p>	<p>N</p>		
<p>Art. 6</p>	<p>Nowe lub nowo wyposażone linie oraz tabor nowo wprowadzany do użytku</p> <p>W odniesieniu do nowych bądź nowo wyposażonych linii lub taboru nowo</p>	<p>N</p>	<p>art. 22b ust. 19 ustawy zmienianej</p>	<p>W warunkach braku możliwości zapewnienia maszynisty (instruktora) posiadającego uprawnienie do prowadzenia pojazdu trakcyjnego po</p>

	<p>wprowadzanego do użytku państwo członkowskie może określić warunki, na jakich uznany ośrodek szkoleniowy organizuje szkolenia praktyczne w drodze odstępstwa od art. 4 ust. 2 lit. c).</p> <p>Korzystanie ze wspomnianego odstępstwa musi być ściśle ograniczone do przypadków, gdy brak jeszcze instruktorów posiadających stosowne świadectwa dla obsługi nowych bądź nowo wyposażonych linii lub nowego taboru.</p> <p>Instruktorzy muszą wypełniać wszelkie pozostałe wymogi art. 4 ust. 2 lit. c) w odniesieniu do licencji maszynisty i świadectw, w myśl art. 14 i 15 dyrektywy 2007/59/WE, oraz wykazać się doświadczeniem zawodowym w wymaganym wymiarze.</p>		<p>nowej albo zmodernizowanej infrastrukturze zastosowanie będą miały przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji (Dz. U. Nr 172, poz. 1444).</p> <p>Art. 22b ust. 19: „19. W przypadku braku możliwości zapewnienia obecności osób, o których mowa w ust. 18, maszynista może prowadzić pojazd kolejowy lub pociąg wyłącznie po spełnieniu warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7.”,</p>
<p>Art. 7</p>	<p>Niezależność i bezstronność</p> <p>Wnioskodawca potwierdza, że będzie prowadził egzaminy z zachowaniem zasad bezstronności i zakazu dyskryminacji, nie ulegając żadnej presji czy zachęcie, która mogłaby wywierać wpływ na jego ocenę lub na wyniki egzaminów, jak również sposób ich przeprowadzania.</p> <p>W tym celu właściwy organ opracowuje wzór oświadczenia włączonego do formularza wniosku podpisywanego przez wnioskodawcę.</p>	<p style="text-align: center;">T</p> <p>Art. 22a ust. 5 pkt 5b lit. b tiret trzecie ustawy o transporcie kolejowym;</p> <p>Art. 22a ust. 11 pkt 12 lit. c ustawy o transporcie kolejowym</p>	<p>(...)Działalność, o której mowa w ust. 4, może prowadzić przedsiębiorca, który zapewnia prowadzenie(...)egzaminów przez egzaminatorów, którzy: (...) – złożyli pisemną deklarację prowadzenia egzaminów w sposób bezstronny i niedyskryminujący”, „11. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia: 12) wzór: (...) c) deklaracji, o której mowa w ust. 5 pkt 5b lit. b tiret trzecie.</p> <p>Art. 22a ust. 11 pkt 10 i 12 pkt 11. Minister właściwy do spraw</p>
<p>Art. 8</p>	<p>Egzaminatorzy</p>		

1. Wnioskodawcy posiadają kwalifikacje i doświadczenie w zakresie przedmiotu objętego egzaminem, który mają prowadzić.

Wymagane doświadczenie powinno być nabyte w ramach działalności zawodowej w ciągu przynajmniej czterech lat w okresie nieprzekraczającym pięciu lat przed złożeniem wniosku.

Wymagany okres doświadczenia zawodowego może obejmować okresy doświadczenia w charakterze kierownika drużyny trakcyjnej, posiadającego ważną licencję maszynisty oraz świadectwo, lub w charakterze instruktora prowadzącego szkolenia w zakresie umiejętności, których dotyczy wnioski.

2. W odniesieniu do egzaminów praktycznych w pojeździe kolejowym wnioskodawca musi legitymować się zarówno ważną licencją maszynisty, jak i ważnym świadectwem obejmującym zakres umiejętności będących przedmiotem egzaminu lub dotyczącego podobnego typu linii lub taboru. W przypadku egzaminatora, który nie legitymuje się ważnym świadectwem dotyczącym typu infrastruktury lub taboru będących przedmiotem egzaminu, egzamin wymaga asysty maszynisty posiadającego ważne świadectwo w zakresie odpowiedniej infrastruktury bądź taboru, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit.

10

transportu określi, w drodze rozporządzenia:

(...)

10) wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;

12. Minister właściwy do spraw transportu wyda rozporządzenie, o którym mowa w ust. 11, mając na uwadze:

10) konieczność określenia dodatkowych wymagań dotyczących znajomości języka polskiego, zasad ruchu kolejowego i sygnalizacji na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej, dla instruktorów i egzaminatorów z innych państw członkowskich UE, prowadzących szkolenia i egzaminy na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej;

§ 7. projektu rozporządzenia w sprawie ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów

§ 7. Egzaminatorzy prowadzący egzaminy w ośrodku szkolenia i egzaminowania powinni posiadać:

1) co najmniej 4-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie zagadnień będących przedmiotem egzaminu, nabyte w okresie 5 lat poprzedzających datę złożenia wniosku o wpis do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy;

2) co najmniej średnie wykształcenie techniczne;

3) licencje maszynisty i świadectwo maszynisty uprawniające do prowadzenia

---

e) dyrektywy 2007/59/WE.

Wnioskodawca musi wykazać się przynajmniej czteroletnim doświadczeniem zawodowym w prowadzeniu pojazdów kolejowych, które powinny być nabyte w okresie nieprzekraczającym pięciu lat przed złożeniem wniosku. Kwalifikacje wnioskodawcy muszą być aktualne w czasie składania wniosku.

3. Ponadto wnioskodawcy muszą spełniać następujące kryteria minimalne:

a) posługiwać się językiem egzaminu – kompetencje na minimalnym poziomie B2 według normy ESOKJ (tj. europejskiego systemu opisu kształcenia językowego) Rady Europy [3] w zakresie interaktywnego rozumienia ze słuchu i wypowiedzi ustnej;

b) wykazać umiejętności i kwalifikacje pedagogiczne konieczne do celów prowadzenia egzaminów, wraz z dogłębną znajomością odpowiedniej metodyki i dokumentacji egzaminacyjnej;

c) wykazać ustawiczne doskonalenie i aktualizowanie własnych kompetencji zawodowych w dziedzinach będących przedmiotem egzaminu;

d) znać system przyznawania uprawnień zawodowych dla maszynistów.

4. Państwo członkowskie może ustalać dodatkowe wymagania dotyczące

określonego typu pojazdu kolejowego po infrastrukturze kolejowej w zakresie odpowiadającym przeprowadzanemu egzaminowi – dotyczy egzaminatorów przeprowadzających egzamin praktyczny z prowadzenia pojazdu kolejowego;

4) przygotowanie pedagogiczne zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) lub ukończony kurs pedagogiczny;

5) znajomość języka polskiego na poziomie średnim ogólnym lub zaawansowanym – dotyczy egzaminatorów nieposiadających obywatelstwa polskiego, przeprowadzających egzaminy dla maszynistów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej w ośrodku szkolenia i egzaminowania prowadzonym przez przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 22a ust. 4b ustawy;

6) ukończone szkolenie z zakresu techniki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej obowiązujących na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej w wymiarze co najmniej 50 godzin, przeprowadzone przez ośrodek szkolenia i egzaminowania, który posiada uprawnienia do szkolenia i egzaminowania określone w art. 22a ust. 4c pkt 4 ustawy – dotyczy egzaminatorów, o których mowa w pkt 5.

---

egzaminatorów przeprowadzających egzaminy na infrastrukturze tego państwa.

Art. 9 Wspólne kryteria dotyczące organizacji egzaminów

Egzaminy organizowane w celu oceny umiejętności i wiedzy maszynistów zgodnie z art. 25 dyrektywy 2007/59/WE spełniają następujące kryteria:

a) w przypadku egzaminów prowadzonych przez jedną lub dwie osoby przynajmniej jeden z prowadzących egzamin musi być uznanym egzaminatorem w myśl przepisów niniejszej decyzji;

b) w przypadku części praktycznej egzaminu sprawdzającej umiejętność prowadzenia pojazdu kolejowego egzaminator musi legitymować się licencją maszynisty i świadectwem uprawniającym do korzystania z infrastruktury oraz prowadzenia taboru zgodnie z przedmiotem egzaminu lub dla podobnego typu linii lub taboru. W przypadku egzaminatora, który nie legitymuje się ważnym świadectwem dotyczącym typu infrastruktury lub taboru będących przedmiotem egzaminu, egzamin wymaga asysty maszynisty posiadającego ważne świadectwo w zakresie odpowiedniej infrastruktury bądź taboru, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. e) dyrektywy 2007/59/WE;

c) egzaminy prowadzone są na

Art. 22a ust. 11 pkt 7, ust. 12 oraz art. 22b ust. 21 pkt 3 ustawy o transporcie kolejowym

Art. 22a ust. 11 pkt 7, ust. 12

„11. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

7) sposób, formę i tryb przygotowania oraz przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty, a także tryb pracy komisji egzaminacyjnej;”

„12. Minister właściwy do spraw transportu wyda rozporządzenie, o którym mowa w ust. 11, mając na uwadze:

1) obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej; (...)

art. 22b ust. 21 pkt 3

„21. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

3) sposób, formę oraz tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty oraz tryb pracy komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej te egzaminy.

– mając na uwadze (...) obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej(...),

§ 4-6 rozporządzenia w sprawie świadectwa maszynisty

§ 4. 1. Egzamin dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, zwany

---

zasadach przejrzystości i trwają odpowiednio długo, by zagwarantować odpowiednio udokumentowane pokrycie wszystkich objętych egzaminem przedmiotów ujętych w załącznikach do dyrektywy 2007/59/WE;

d) w przypadkach gdy w egzaminie bierze udział egzaminator, który był również instruktorem prowadzącym szkolenie dla maszynistów lub kandydatów na maszynistów w zakresie przedmiotu egzaminu, egzaminatorem prowadzącym musi być drugi egzaminator, niezaangażowany w szkolenia przygotowujące;

e) egzamin przygotowuje się ze szczególną troską o poufność pytań egzaminacyjnych.

dalej „egzaminem”, składa się z części teoretycznej oraz części praktycznej.

2. Część teoretyczną egzaminu obejmującą sprawdzenie wiedzy i umiejętności dotyczących taboru kolejowego i infrastruktury kolejowej, przeprowadza się w formie:

1) testu pisemnego składającego się z 50 pytań dotyczących infrastruktury kolejowej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z zakresu techniki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji. Do każdego pytania przyporządkowane są cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź uzyskuje się 1 punkt;

2) dwóch ustnych zadań egzaminacyjnych z zakresu konstrukcji i obsługi pojazdów kolejowych z napędem, za które można uzyskać maksymalnie 50 punktów, po 25 punktów z każdego z nich.

3. Część teoretyczna egzaminu trwa:

1) 90 minut - w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1;

2) 40 minut - w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

4. Część teoretyczną egzaminu uważa się za zdaną jeżeli suma punktów z testu pisemnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz ustnych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, wyniosła co najmniej 75 punktów.

5. Część praktyczna egzaminu polega na sprawdzeniu, za pomocą jazd praktycznych na sieci kolejowej,

---

umiejętności prowadzenia pojazdu kolejowego oraz, jeżeli to możliwe, z wykorzystaniem symulatorów, w celu oceny stosowania zasad eksploatacji i działań maszynisty w szczególnie trudnych sytuacjach.

6. Warunkiem dopuszczenia kandydata na maszynistę do zdawania części praktycznej egzaminu jest zdanie przez niego części teoretycznej egzaminu.

§ 5. 1. Osoba upoważniona przez ośrodek szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwany dalej „ośrodkiem szkolenia i egzaminowania”:

- 1) powołuje komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi co najmniej trzech egzaminatorów wpisanych do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy, z których jeden pełni funkcje egzaminatora prowadzącego, z zastrzeżeniem ust. 5;
  - 2) wyznacza sekretarza komisji;
  - 3) zapewnia obsługę administracyjną komisji egzaminacyjnej.
2. Egzaminator prowadzący:
- 1) wyznacza termin i miejsce egzaminu;
  - 2) powołuje zespoły egzaminacyjne spośród egzaminatorów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia:
    - a) części teoretycznej egzaminu,
    - b) części praktycznej egzaminu;
  - 3) powiadamia pisemnie Prezesa UTK o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu oraz o liczbie
-

---

egzaminowanych, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym terminem egzaminu;

4) zapewnia opracowanie wymaganej liczby testowych pytań egzaminacyjnych;

5) określa tematy ustnych zadań egzaminacyjnych;

6) dopuszcza do egzaminu kandydatów na maszynistów ubiegających się o świadectwo maszynisty.

3. Zespół egzaminacyjny, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a składa się z co najmniej trzech egzaminatorów z których jeden pełni funkcję egzaminatora prowadzącego część teoretyczną egzaminu.

4. Zespół egzaminacyjny, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b składa się z co najmniej dwóch egzaminatorów, z których jeden pełni funkcję egzaminatora prowadzącego część praktyczną egzaminu.

5. Egzaminator prowadzący część praktyczną egzaminu powinien posiadać licencję maszynisty oraz świadectwo maszynisty uprawniające do prowadzenia typu pojazdu kolejowego i określonej infrastruktury kolejowej, których dotyczy egzamin.

6. W razie braku możliwości zapewnienia egzaminatora, który posiada uprawnienia, o których mowa w ust. 5, część praktyczna egzaminu powinna być przeprowadzona przy udziale maszynisty posiadającego takie uprawnienia.

---

7. Przepisów ust. 5 i 6 nie stosuje się w przypadku, gdy egzamin dotyczy:

- 1) nowego typu pojazdu kolejowego;
- 2) zmodernizowanego typu pojazdu kolejowego, dla którego wydawane jest nowe zezwolenie na dopuszczenie do eksploatacji;
- 3) nowo wybudowanej infrastruktury kolejowej;
- 4) istniejącej infrastruktury kolejowej o zmienionych parametrach techniczno-eksploatacyjnych.

8. Sposób przeprowadzania egzaminu, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, określają ośrodki szkolenia i egzaminowania w porozumieniu z zarządcą infrastruktury kolejowej, po której ma być przeprowadzony ten egzamin oraz Prezesem UTK.

9. Funkcji egzaminatora prowadzącego, o którym mowa w ust. 2-4, nie może pełnić egzaminator, który uprzednio pełnił funkcję instruktora prowadzącego szkolenie dla kandydatów na maszynistów przystępujących do egzaminu.

10. W przypadku nie zdania którejkolwiek z części egzaminu, egzaminator prowadzący wyznacza termin egzaminu poprawkowego.

11. Jeżeli kandydat na maszynistę ubiegający się o świadectwo maszynisty trzykrotnie złożył egzamin z wynikiem negatywnym, ponownie przechodzi on szkolenie w pełnym wymiarze godzin określonym w programie szkolenia

---

---

kandydatów na maszynistów ubiegających się o świadectwo maszynisty.

6. 1. Z przeprowadzenia egzaminu komisja egzaminacyjna sporządza protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie ośrodka szkolenia i egzaminowania przeprowadzającego egzamin;
- 2) datę i miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu;
- 3) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 4) wskazanie składu komisji egzaminacyjnej, zespołów egzaminacyjnych oraz egzaminatorów prowadzących;
- 5) liczby kandydatów na maszynistów dopuszczonych do:
  - a) części teoretycznej egzaminu,
  - b) części praktycznej egzaminu;
- 6) wykaz kandydatów na maszynistów, którzy złożyli egzamin z wynikiem:
  - a) pozytywnym,
  - b) negatywnym;
- 7) wykaz kandydatów na maszynistów, którzy złożyli egzamin z wynikiem negatywnym;
- 8) podpisy członków komisji egzaminacyjnej.

2. Kopię protokołu, o którym mowa w ust. 6, ośrodek szkolenia i egzaminowania przekazuje:

- 1) przewoźnikowi kolejowemu albo zarządcy infrastruktury, u którego

---

Art. 10 Nowe lub nowo wyposażone linie oraz tabor nowo wprowadzany do użytku
W odniesieniu do nowych bądź nowo wyposażonych linii lub taboru nowo wprowadzanego do użytku państwo członkowskie może określić warunki, na jakich uznany egzaminator prowadzi egzaminy w drodze odstępstwa od art. 9.
Korzystanie ze wspomnianego odstępstwa musi być ściśle ograniczone do przypadków, gdy brak jeszcze egzaminatorów posiadających stosowne świadectwa dla obsługi nowych bądź nowo wyposażonych linii lub nowego taboru.
Egzaminatorzy muszą wypełniać wszelkie pozostałe wymogi art. 4 ust. 2 lit. c) w odniesieniu do licencji maszynisty i świadectw w myśl art. 14 i 15 dyrektywy 2007/59/WE oraz wykazać się doświadczeniem zawodowym w wymaganym wymiarze.

Art. 11 W przypadku przedsiębiorstwa kolejowego lub zarządcy

§ 5 ust. 7 i 8 rozporządzenia w sprawie świadectwa maszynisty

Art. 4 ustawy zmieniającej

kandydat na maszynistę jest zatrudniony lub świadczy usługi;

2) Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego.

3. Ośrodek szkolenia i egzaminowania prowadzi rejestr przeprowadzonych egzaminów oraz zapewnia przechowywanie dokumentacji przeprowadzonych egzaminów przez okres 10 lat.

7. Przepisów ust. 5 i 6 nie stosuje się w przypadku, gdy egzamin dotyczy:

- 1) nowego typu pojazdu kolejowego;
- 2) zmodernizowanego typu pojazdu kolejowego, dla którego wydawane jest nowe zezwolenie na dopuszczenie do eksploatacji;
- 3) nowo wybudowanej infrastruktury kolejowej;
- 4) istniejącej infrastruktury kolejowej o zmienionych parametrach techniczno-eksploatacyjnych.

8. Sposób przeprowadzania egzaminu, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, określają ośrodki szkolenia i egzaminowania w porozumieniu z zarządcą infrastruktury kolejowej, po której ma być przeprowadzony ten egzamin oraz Prezesem UTK.

Art. 4. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą

---

infrastruktury, którzy dokonali wyboru egzaminatorów do celów prowadzenia egzaminów dla własnych pracowników w myśl przepisów krajowych i stosownych wymogów obowiązujących przed wejściem w życie niniejszej decyzji, państwo członkowskie może zdecydować, że egzaminatorów tych dopuszcza się do prowadzenia w dalszym ciągu egzaminów, jednak z zachowaniem następujących warunków:

a) wybór egzaminatorów przez przedsiębiorstwo kolejowe lub zarządcę infrastruktury został dokonany w ramach procedury udzielania certyfikatów lub autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z dyrektywą 2004/49/WE oraz w ramach ograniczeń zakresu określonych przez właściwy organ, a także do czasu wygaśnięcia odpowiedniego certyfikatu lub autoryzacji w zakresie bezpieczeństwa;

b) przedsiębiorstwo kolejowe lub zarządca infrastruktury weryfikuje spełnianie wymogów ustanowionych niniejszą decyzją w odniesieniu do wybranych przez siebie egzaminatorów; w razie gdy egzaminator nie spełnia danego wymogu, przedsiębiorstwo kolejowe lub zarządca infrastruktury podejmuje odpowiednie kroki w celu zapewnienia spełnienia wymogów obowiązujących egzaminatorów.

---

egzaminy praktyczne w zakresie prowadzenia pojazdu kolejowego u przewoźników kolejowych lub zarządców infrastruktury, oraz posiadają uprawnienia do prowadzenia pojazdu kolejowego, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1 w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 grudnia 2010 r., mogą prowadzić egzaminy oraz sprawdziany wiedzy i umiejętności w zakresie dotyczącym świadectwa maszynisty, bez konieczności posiadania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty, jednak nie dłużej niż do dnia 29 października 2018 r.

2. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzą szkolenia praktyczne w zakresie prowadzenia pojazdu kolejowego u przewoźników kolejowych lub zarządców infrastruktury, oraz posiadają ważne uprawnienia do prowadzenia pojazdu kolejowego, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy, o której mowa w ust. 1 w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 grudnia 2010 r., mogą prowadzić szkolenia w zakresie dotyczącym świadectwa maszynisty, bez konieczności posiadania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty, jednak nie dłużej niż do dnia 29 października 2018 r.

Art. 12 Stosowanie
Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 15 maja 2012 r.
W odniesieniu do ośrodków szkoleniowych prowadzących szkolenia w dniu, od którego stosuje się niniejszą decyzję, jej przepisy obowiązują od dnia 1 lipca 2013 r.

N

Art. 3. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lista podmiotów uprawnionych do szkolenia i egzaminowania osób ubiegających się o licencje i świadectwa maszynisty prowadzona przez Prezesa UTK na podstawie art. 22a ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, staje się rejestrem ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów. Przedsiębiorcy prowadzący te ośrodki wystąpią, w terminie do dnia 1 lipca 2013 r., z wnioskiem o zmianę danych ujętych we wpisie w zakresie wynikającym z niniejszej ustawy. Wnioski o zmianę wpisów są wolne od opłat.

Art. 13 Adresaci
Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich

N

POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU USTAWY

Jedn. red.

Treść przepisu projektu krajowego

Uzasadnienie wprowadzenia przepisu

**Art. 1 pkt 1
lit. a**

1) w art. 4:
a) po pkt 6e dodaje się pkt 6f w brzmieniu:
„6f) pojazd kolejowy specjalny – pojazd kolejowy przeznaczony do wykonywania przewozów technologicznych;”

Art. 1 pkt 1 lit. a – wprowadzono definicję pojazdu kolejowego specjalnego, którym ustawodawca posługuje się m.in. przy określaniu kategorii świadectwa maszynisty (art. 22b ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym).

**Art. 1 pkt 1
lit. b**

b) pkt 9a otrzymuje brzmienie:
„9a) usługa trakcyjna – działalność przewoźnika kolejowego polegająca na zapewnieniu pojazdu kolejowego z napędem wraz z obsługą maszynistów do wykonywania przewozu kolejowego albo wyłącznie obsługi maszynistów do prowadzenia pojazdu kolejowego z napędem;”;

Art. 1 pkt 1 lit. b – nowa definicja usługi trakcyjnej wynika ze zmian wprowadzonych w art. 1 pkt 4 ustawy zmieniającej i stanowi w tym zakresie dostosowanie prawa polskiego do prawa Unii Europejskiej (dyrektywa 2004/49/WE)

Art. 1 pkt 2 2) w art. 13:

Przepis art. 13 ust. 1a pkt 2 uzupełniono poprzez określenie, iż do zadań

lit. a tiret pierwsze	<p>a) w ust. 1a:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) wydawanie, przedłużanie ważności, zawieszanie, przywracanie i cofanie licencji maszynisty, aktualizacja danych zawartych w licencji, wydawanie wtórników licencji oraz prowadzenie i aktualizacja rejestru tych dokumentów;”, 	Prezesa UTK należy także przywracanie licencji maszynisty.
Art. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie i trzecie	<ul style="list-style-type: none"> – pkt 5 otrzymuje brzmienie: „5) nadzór nad ośrodkami szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanymi dalej „ośrodkami szkolenia i egzaminowania”, – po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu: „5a) prowadzenie i aktualizacja: <ul style="list-style-type: none"> a) rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania, b) listy podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu uzyskania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;”, 	Art. 1 pkt 2 lit.a tiret drugie i trzecie – w przepisie wprowadzono zmiany wynikające z ujednoczenia nazewnictwa podmiotu wykonującego czynności w zakresie szkolenia i egzaminowania maszynistów (por. uwagi do art. 1 pkt 3 lit. a).
Art. 1 pkt 2 lit. a tiret czwarte	<ul style="list-style-type: none"> – w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu: „10) opracowywanie procedur w formie instrukcji i zaleceń, określających: <ul style="list-style-type: none"> a) szczegółowe warunki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, b) warunki i sposób wykonywania czynności na stanowiskach maszynisty i dyżurnego ruchu, c) szczegółowe warunki techniczne eksploatacji i utrzymania pojazdów kolejowych, hamulców kolejowych oraz urządzeń radiołączności i zabezpieczenia ruchu kolejowego.”, 	Art. 1 pkt 2 lit. a tiret czwarte – w związku z licznymi przypadkami rozbieżności w przepisach wewnętrznych wydawanych przez przewoźników kolejowych regulujących zagadnienia związane z bezpieczeństwem w transporcie kolejowym, w tym m.in. w zakresie obowiązków personelu kolejowego, do katalogu zadań wykonywanych przez Prezesa UTK dodano wydawanie instrukcji i wytycznych w zakresie określonych obszarów tematycznych bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem w transporcie kolejowym w celu ujednoczenia rozwiązań stosowanych przez przewoźników kolejowych.
Art. 1 pkt 2 lit. b	<ul style="list-style-type: none"> b) po ust. 7c dodaje się ust. 7d w brzmieniu: „7d. Prezes UTK podaje do publicznej wiadomości procedury, o których mowa w ust. 1a pkt 10, poprzez zamieszczenie ich w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Transportu Kolejowego.”; 	Art. 1 pkt 2 lit. b – w celu zapewnienia powszechnej dostępności do instrukcji i zaleceń opracowywanych przez Prezesa UTK, wprowadzono obowiązek ich publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Transportu Kolejowego.
Art. 1 pkt 3	<ul style="list-style-type: none"> 3) w art. 16 w ust. 2 w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie: „a) ośrodkami szkolenia i egzaminowania;”, 	Art. 1 pkt 3 – zmiana porządkowa w związku ze zmianą nazwy podmiotu wykonującego czynności szkolenia i egzaminowania maszynistów.

-
- Art. 1 pkt 4** 4) w art. 17a w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) umożliwiły prowadzenie ruchu kolejowego, eksploatację pojazdów kolejowych, urządzeń i budowli oraz wykonywane czynności na określonych stanowiskach związanych z bezpieczeństwem ruchu kolejowego w oparciu o spójne i jednolite regulacje wewnętrzne, przy uwzględnieniu warunków określonych w instrukcjach i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10;”;
- Art. 1 pkt 5 lit. a** 5) w art. 18:
a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„ 2) przewoźnika kolejowego do:
a) uzyskania dostępu do infrastruktury kolejowej,
b) świadczenia usług trakcyjnych
– jest certyfikat bezpieczeństwa;”;
- Art. 1 pkt 6** 5) w art. 18b w ust. 8 dodaje się pkt 3 w brzmieniu
„3) naruszył warunki określone w instrukcjach i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10;”;
- Art. 1 pkt 7** 6) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:
„Art. 20a. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wykaz instrukcji i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10, których wprowadzenie do stosowania jest niezbędne z uwagi na potrzebę zapewnienia jednolitych warunków wykonywania działalności na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej przez przewoźników kolejowych i zarządców, przepisy Unii Europejskiej dotyczące bezpieczeństwa kolei oraz obowiązujące TSI.”;
- Art. 1 pkt 8** a) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Prezes UTK jest organem właściwym do wydawania, przedłużania

Art. 1 pkt 4 lit. a – projektodawca, mając także na względzie konieczność zapewnienia zgodności z prawem UE w tym zakresie (zob. uwagi do art. 1 pkt 1 lit. a), zaproponował, aby działalność polegającą na zapewnieniu obsługi maszynistów mogli wykonywać wyłącznie przewoźnicy kolejni posiadający ważny certyfikat bezpieczeństwa.

Art. 1 pkt 7 - projektowany przepis ma na celu upoważnienie ministra właściwego do spraw transportu do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, których wprowadzenie do stosowania jest niezbędne dla zapewnienia jednolitych warunków wykonywania działalności na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej przez przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury kolejowej. Obecnie każdy przewoźnik kolejowy i zarządca infrastruktury kolejowej jest obowiązany do opracowania przeciętnie od 13 do 36 wewnętrznych procedur operacyjnych dostosowanych do specyfiki funkcjonowania określonego podmiotu, regulujących techniczne zagadnienia związane z realizacją procesu przewozowego. Są to głównie procedury dotyczące eksploatacji pojazdów kolejowych, ich podzespołów i urządzeń istotnych dla bezpieczeństwa ruchu kolejowego. W ocenie projektodawcy minister właściwy do spraw transportu powinien w drodze rozporządzenia określać wykaz instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa UTK, mając na uwadze konieczność eliminowania potencjalnych rozbieżności, które mogą negatywnie oddziaływać na poziom bezpieczeństwa ruchu kolejowego w skali całej sieci kolejowej.

Art. 1 pkt 6 lit. a – zmiana wynikająca z wprowadzenia art. 1 pkt 1 (wskazanie, że Prezes UTK jest organem właściwym do przywracania licencji

lit. a	ważności, zawieszania, przywracania i cofania licencji maszynisty oraz aktualizacji danych zawartych w licencji i wydawania jej wtórników.”,	maszynisty).
Art. 1 pkt 8	b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2f w brzmieniu:	Art. 1 pkt 6 lit. b – Program szkolenia na licencję maszynisty jest zasadniczo przeznaczony dla kandydatów na maszynistów nieposiadających wykształcenia kierunkowego. Mając na uwadze powyższe uwarunkowania oraz konieczność wprowadzania rozwiązań stymulujących wzrost zainteresowania kierunkami kształcenia w zawodach związanych z transportem kolejowym, w ocenie projektodawcy, w przypadku osób, które legitymują się odpowiednim wykształceniem kierunkowym, zasadne jest, aby mogły one przystępować do egzaminu w celu uzyskania licencji maszynisty bez konieczności poprzedniego przechodzenia szkolenia.
lit. b	<p>„2a. Z obowiązku odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, zwalnia się kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie licencji maszynisty, którzy:</p> <p>1) posiadają dyplom albo inny dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach, w których programy kształcenia zawierają zagadnienia z zakresu budowy pojazdów szynowych, ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej, lub</p> <p>2) ukończyli studia wyższe na kierunkach zawierających w programach studiów zagadnienia z zakresu budowy pojazdów szynowych, ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej.</p> <p>2b. Niekaralność w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, powinna być potwierdzona złożeniem przez kandydata na maszynistę ubiegającego się o uzyskanie licencji maszynisty oświadczenia o niekaralności. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.</p> <p>2c. Licencja maszynisty stanowi własność osoby, dla której została wydana.</p> <p>2d. W celu zachowania ważności licencji jej właściciel przechodzi badania lekarskie i psychologiczne oraz uzyskuje orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnianie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 2.</p> <p>2e. Badania, o których mowa w ust. 2d, przeprowadza się co:</p> <p>1) 24 miesiące – do ukończenia 55. roku życia,</p> <p>2) 12 miesięcy – po ukończeniu 55. roku życia</p> <p>– chyba że orzeczenie lekarskie wskazuje krótszy termin.</p> <p>2f. Maszynista posiadający aktualne orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnianie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22b ust. 22 pkt 1, jest zwolniony z obowiązku, o którym mowa w ust. 2d.”,</p>	Projektowany przepis art. 22 ust. 2c ustawy o transporcie kolejowym określa, że właścicielem licencji maszynisty jest jej posiadacz, w odróżnieniu od świadectwa stanowiącego własność pracodawcy maszynisty. Ponadto w art. 22 ust. 2d-2f określono częstotliwość przeprowadzania badań okresowych maszynistów związanych z posiadaną licencją, od wyników których zależy zachowanie ważności tego dokumentu.
Art. 1 pkt 8	c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie: „5. Licencja maszynisty jest wydawana w drodze decyzji na okres 10 lat. Po	Art. 1 pkt 8 lit. c – preredagowano treść art. 22 ust. 5 w taki sposób, aby wynikająca z niego norma wskazywała, iż Prezes UTK przedłuża ważność

lit. c	<p>upływie tego okresu, Prezes UTK na wniosek właściciela licencji, w drodze decyzji, przedłuża jej ważność, wydając nowy dokument na kolejne 10 lat od dnia upływu terminu ważności dotychczasowej licencji, po uprzednim sprawdzeniu czy właściciel licencji posiada aktualne orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnianie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 2 lub art. 22b ust. 22 pkt 1.</p>	<p>licencji po upływie 10 lat od jej wydania sprawdzając uprzednio w rejestrze licencji czy maszynista posiada ważne orzeczenie lekarskie wydane w celu zachowania ważności licencji lub ważne orzeczenie lekarskie wydane w celu zachowania ważności świadectwa. W zmienianym art. 22 ust. 6 wskazano, iż przyczyną zawieszenia licencji maszynisty może być czasowe niespełnianie wymogów zdrowotnych określonych dla licencji lub świadectwa maszynisty.</p>
Art. 1 pkt 8 lit. d	<p>6. Prezes UTK, w drodze decyzji, zawiesza licencję maszynisty w przypadku stwierdzenia, że jej właściciel nie złożył w terminie zawiadomienia, o którym mowa w ust. 8a, lub przestał czasowo spełniać wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 2 lub art. 22b ust. 22 pkt 1.”,</p>	
Art. 1 pkt 8 lit. d	<p>d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu: „6a. Prezes UTK, w drodze decyzji, przywraca licencję maszynisty, która została zawieszona, jeżeli jej właściciel uzyskał orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 2 lub art. 22b ust. 22 pkt 1.”,</p>	<p>Art. 1 pkt 8 lit. d – wskazanie, iż przesłanką przywrócenia zawieszanej licencji maszynisty jest uzyskanie przez maszynistę po okresie czasowej niezdolności do pracy, orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnianie wymogów zdrowotnych koniecznych do uzyskania albo zachowania ważności licencji lub świadectwa maszynisty.</p>
Art. 1 pkt 8 lit. e	<p>e) ust. 8 otrzymuje brzmienie: „8. Decyzjom, o których mowa w ust. 6, 6a, 7 i 12, Prezes UTK nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.”,</p>	<p>Art. 1 pkt 6 lit. e – z uwagi na konieczność zminimalizowania okresu przerwy w wykonywaniu czynności zawodowych przez maszynistę, którego licencja została zawieszona, określono, iż decyzji o przywróceniu licencji maszynisty Prezes UTK będzie nadawał rygor natychmiastowej wykonalności.</p>
Art. 1 pkt 8 lit. f	<p>f) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu: „8a. Posiadacz licencji maszynisty jest obowiązany zawiadomić Prezesa UTK o utracie tego dokumentu, jego zniszczeniu w stopniu powodującym nieczytelność, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającego aktualizacji danych w nim zawartych, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.”,</p>	<p>Art. 1 pkt 8 lit. f – nałożenia na właściciela licencji obowiązku poinformowania Prezesa UTK o utracie, zniszczeniu licencji maszynisty lub zmianie stanu faktycznego powodującego konieczność zmiany danych ujętych w tym dokumencie.</p>
Art. 1 pkt 8 lit. g	<p>g) ust. 9 otrzymuje brzmienie: „9. W przypadkach, o których mowa w ust. 8a, Prezes UTK, na podstawie wniosku, wydaje wtórnik licencji maszynisty na okres pozostający do końca okresu ważności licencji, dla której wydawany jest ten wtórnik.”,</p>	<p>Art. 1 pkt 8 lit. g – wskazanie, iż w przypadku utraty, zniszczenia lub zmiany stanu faktycznego powodującego konieczność zmiany danych ujętych w tym dokumencie, Prezes UTK wydaje wtórnik dokumentu do końca 10-letniego terminu ważności, który wynikał z uprzednio wydanego dokumentu licencji.</p>
Art. 1 pkt 8 lit. h	<p>h) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu: „9a. Posiadacz licencji maszynisty, który po wydaniu wtórnika odzyskał utracony dokument, jest obowiązany zwrócić ten dokument Prezesowi</p>	<p>Art. 1 pkt 8 lit. h – nałożenia na właściciela licencji obowiązku zwrotu dokumentu licencji, który odzyskał po wydaniu wtórnika w celu wyeliminowania z obiegu dwóch egzemplarzy licencji maszynisty wydanych</p>

Art. 1 pkt 9 lit. a	<p>UTK.”;</p> <p>w art. 22a:</p> <p>a) ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:</p> <p>„2) rejestr ośrodków szkolenia i egzaminowania;</p> <p>3) listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności.”,</p>	<p>tej samej osobie.</p> <p>Art. 1 pkt 9 lit. a – Nazwa „ośrodek szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów” jest tożsama z nazwą stosowaną w decyzji Komisji nr 2011/765/UE, z tym że ten akt prawny odnosi ją tylko do szkolenia maszynistów, a jednolite nazewnictwo w prawie krajowym i prawie UE ułatwi stosowanie tych przepisów.</p>
Art. 1 pkt 9 lit. b	<p>b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:</p> <p>„1a. Prezes UTK udostępnia dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, na wniosek:</p> <p>1) Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych, na zasadach określonych w art. 28h oraz komisji kolejowej, o której mowa w art. 28m;</p> <p>2) Agencji – w celu przeprowadzenia oceny procesu przyznawania uprawnień maszynistom w Unii Europejskiej;</p> <p>3) przewoźnika kolejowego, zarządcy lub innego podmiotu, u którego maszynista jest zatrudniony lub na rzecz którego świadczy usługi – w celu sprawdzenia statusu licencji maszynisty;</p> <p>4) właściwego organu innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w zakresie dotyczącym maszynistów prowadzących pociągi po infrastrukturze kolejowej tego państwa, w celu:</p> <p>a) kontroli pociągów kursujących na obszarze jego jurysdykcji,</p> <p>b) prowadzenia postępowań odnoszących się do przestrzegania przepisów Unii Europejskiej dotyczących przyznawania uprawnień maszynistom,</p> <p>c) prowadzenia postępowania w sprawie poważnego wypadku, wypadku lub incydentu;</p> <p>5) innego podmiotu jeżeli obowiązek udostępnienia danych wynika z odrębnych przepisów.”,</p>	<p>Art. 1 pkt 9 lit. b – katalog podmiotów uprawnionych do dostępu do danych ujętych w rejestrze licencji obejmuje podmioty wskazane w ust. 4 załącznika I do decyzji Komisji nr 2010/17/WE. Wprowadzono również zapis wskazujący na niewyczerpujący charakter wyliczenia zawartego w art. 22a ust. 1a ustawy zmienianej, mając na uwadze obowiązek udostępniania określonych informacji zawartych w rejestrach wynikający z przepisów prawa krajowego.</p>
Art. 1 pkt 9 lit. c w zakresie art. 22a ust. 3	<p>c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. Za czynności Prezesa UTK w zakresie wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 oraz wpisu na listę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, pobierana jest opłata w wysokości stanowiącej równowartość w złotych 200 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wpisu na listę. Opłaty stanowią dochód budżetu państwa.”,</p>	<p>Art. 1 pkt 9 lit. c – w związku z określeniem wysokości opłaty za wpis do rejestru, i w celu zapewnienia spójności z przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jednoznacznie wskazano, że opłata skarbową od wniosku o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania nie jest pobierana.</p>

Art. 1 pkt 9	f) ust. 6-8 otrzymują brzmienie	Art. 1 pkt 9 lit. f w zakresie ust. 6 - konsekwentnie należy wskazać, iż
lit. f	<p>„6. Badania lekarskie i psychologiczne w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności mogą prowadzić podmioty uprawnione do wykonywania badań w służbie medycyny pracy, zajmujące się zadaniami medycyny kolejowej.</p> <p>7. Wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, a także na listę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jest dokonywany na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu zawierający następujące dane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) firmę podmiotu; 2) oznaczenie siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu podmiotu; 3) numer podmiotu w odpowiednim rejestrze; 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot taki numer posiada; 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 4c – w przypadku wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2. <p>8. Przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wraz z wnioskiem składa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykaz zawierający imiona i nazwiska instruktorów oraz egzaminatorów wraz z kserokopiami dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie; 2) deklaracje, o których mowa w ust. 5 pkt 5b lit. b tiret trzecie; 3) pisemne oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że: <ol style="list-style-type: none"> 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania są kompletne i zgodne z prawdą; 2) spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, określone w ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.”. 	podmioty uprawnione do przeprowadzania badań w służbie medycyny pracy zajmujące się zadaniami medycyny kolejowej mogą przeprowadzać badania psychologiczne.
Art. 1 pkt 9	j) ust. 10 otrzymuje brzmienie	Ust. 7 i 8 - zmiany o charakterze porządkującym.
lit. j i k	<p>„10. Prezes UTK wykreśla ośrodek szkolenia i egzaminowania z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określonym w art. 71 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej; 	Art. 1 pkt 9 lit. j i k – w projektowanym art. 22 ust. 10 określono przesłanki wykreślenia ośrodka szkolenia i egzaminowania z rejestru tych podmiotów prowadzonego przez Prezesa UTK.

-
- 2) wydania prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy prowadzenia tej działalności;
  - 3) gdy wobec przedsiębiorcy ukończono postępowanie likwidacyjne albo upadłościowe obejmujące likwidację majątku upadłego.”,

k) po ust. 10 dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:

„10a. Rażącem naruszeniem warunków wykonywania działalności w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania jest:

- 1) prowadzenie szkoleń w sposób niezgodny z programami szkolenia;
- 2) wydanie niezgodnie ze stanem faktycznym dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu;
- 3) niezłożenie Prezesowi UTK informacji o zamiarze przeprowadzenia egzaminu w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7 i art. 22b ust. 21;
- 4) prowadzenie szkoleń lub egzaminów przez osoby niewpisane do wykazu, o którym mowa w ust. 8 pkt 1;
- 5) prawomocne skazanie przedsiębiorcy za przestępstwo, o którym mowa w ust. 5 pkt 3 – dotyczy osoby fizycznej lub członków organów osoby prawnej.

10b. Prezes UTK wykreśla z listy, o której mowa w ust. 1 pkt 3 podmiot, który przestał spełniać wymagania, o których mowa w ust. 6, lub szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 13.”,

**Art. 1 pkt 9
lit. l**

l) ust. 11-13 otrzymują brzmienie:

„11. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb wydawania, przedłużania ważności, zawieszania, przywracania i cofania licencji maszynisty, aktualizacji danych zawartych w licencji oraz wydawania jej wtórników;
- 2) wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
- 3) sposób i zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności oraz tryb orzekania o tej zdolności;
- 4) wzory dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej

Projektowany przepis art. 22a ust. 10a ustawy o transporcie kolejowym wskazuje przypadki rażącego naruszenia warunków wymaganych do prowadzenia ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów. Przepis stanowi rozszerzenie ogólnej przesłanki wskazanej w art. 71 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, uwzględniając specyfikę tego rodzaju działalności i konieczność rygorystycznego przestrzegania zasad jej prowadzenia.

Art. 1 pkt 9 lit. l – uzupełnienie przepisu w związku ze zmianami określonymi w art. 1 pkt 8 oraz uzupełnienie upoważnienia do wydania rozporządzenia dotyczącego licencji maszynisty o szczegółowe kwestie dotyczące programu i wymaganej liczby godzin szkolenia, powoływania komisji egzaminacyjnej oraz przeprowadzania egzaminów związanych z uzyskiwaniem licencji maszynisty, sposobu nadawania numeru identyfikacyjnego ośrodkowi szkolenia i egzaminowania maszynistów zgodnie z zaleceniem Komisji nr 2011/766/UE.

-
- ważności;
- 5) zakres wiedzy i umiejętności objętych szkoleniem i egzaminem niezbędny do uzyskania licencji;
  - 6) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty;
  - 7) sposób, formę i tryb przygotowania oraz przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty, a także tryb pracy komisji egzaminacyjnej;
  - 8) sposób ustalania numeru identyfikacyjnego ośrodka szkolenia i egzaminowania wpisywanego do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zakres danych ujętych w rejestrze, a także sposób uiszczania opłat za wpis do tego rejestru;
  - 9) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o wpis do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania;
  - 10) wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;
  - 11) warunki, sposób prowadzenia rejestru licencji maszynistów, zakres danych w nim ujętych oraz okres ich przechowywania, wzór tego rejestru, a także tryb przekazywania danych ujętych w rejestrze podmiotom, o których mowa w ust. 1a;
  - 12) wzór:
    - a) wniosku o wydanie licencji maszynisty, przedłużenie ważności, wydanie wtórnika, przywrócenie tego dokumentu i aktualizację danych w nim zawartych,
    - b) dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu w celu uzyskania licencji maszynisty,
    - c) deklaracji, o której mowa w ust. 5 pkt 5b lit. b tiret trzecie.”
12. Minister właściwy do spraw transportu wyda rozporządzenie, o którym mowa w ust. 11, mając na uwadze:
- 1) konieczność zapewnienia sprawności procedury uzyskiwania licencji maszynisty;
  - 2) konieczność uwzględnienia specyfiki pracy na stanowisku maszynisty przy określeniu wymagań zdrowotnych, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
  - 3) konieczność przeprowadzenia badań niezbędnych dla właściwej oceny
-

W związku ze zmianą zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu, dostosowano brzmienie wytycznych do wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 22a ust. 11.

---

zdolności fizycznej i psychicznej do prowadzenia pojazdów kolejowych;

4) zapewnienie sprawności procedury wydawania dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;

5) zakres wiedzy i umiejętności niezbędny do bezpiecznego prowadzenia pociągów i pojazdów kolejowych;

6) konieczność zapewnienia odpowiedniej liczby godzin szkolenia dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencje maszynistów, zapewniającej uzyskanie znajomości faktów, zasad, procesów i pojęć ogólnych związanych z pracą na stanowisku maszynisty;

7) konieczność przeprowadzenia pisemnego egzaminu testowego dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencje maszynistów, zagwarantowania właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego tych egzaminów, a także zapewnienia jednakowych warunków ich przeprowadzenia;

8) zalecenia Komisji Europejskiej dotyczące procedury nadawania numerów identyfikacyjnych ośrodkom szkolenia i egzaminowania;

9) przepisy Unii Europejskiej dotyczące wymagań, jakie powinny spełniać ośrodki prowadzące szkolenia i egzaminy dla maszynistów i kandydatów na maszynistów;

10) konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego szkoleń oraz egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty oraz określenia dodatkowych wymagań dotyczących znajomości języka polskiego, zasad ruchu kolejowego i sygnalizacji na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej, dla instruktorów i egzaminatorów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej, prowadzących szkolenia i egzaminy na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej;

11) przepisy Unii Europejskiej dotyczące rejestru licencji maszynistów;

12) potrzebę ujednolicenia wydawanych dokumentów i ich zabezpieczenie przed podrobieniem lub przerobieniem.

13. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania w stosunku do podmiotów ubiegających się o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych,

Uzupełnienie upoważnienia do wydania rozporządzenia o określenie przez ministra właściwego do spraw transportu wzoru wniosku o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań maszynistów.

---

fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności, tryb dokonywania wpisu na listę oraz wykreślenia z niej, zakres danych ujętych na liście, wzór wniosku o wpis na listę, a także sposób uiszczania opłat, mając na uwadze:

- 1) konieczność zapewnienia właściwych kwalifikacji osób uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;
- 2) konieczność zapewnienia właściwych warunków przeprowadzania takich badań;
- 3) jasność i przejrzystość danych ujętych na liście.”;

Art. 1 pkt 10

W art. 22b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy wydają świadectwa maszynistom przez nich zatrudnionym lub świadczącym usługi na ich rzecz, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 36/2010.”,

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, przewoźnik kolejowy i zarządca wydają maszyniście odpis uzyskanego świadectwa maszynisty, którego wzór określa załącznik III do rozporządzenia (UE) nr 36/2010, oraz inne dokumenty potwierdzające uzyskane kwalifikacje.”,

Art. 1 pkt 10

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

lit. b

„1a. Warunkiem niezbędnym do uzyskania świadectwa maszynisty jest:

- 1) posiadanie licencji maszynisty;
- 2) odbycie szkolenia i zdanie egzaminu przeprowadzonych w trybie i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 21 pkt 2 i 3;
- 3) uzyskanie orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 22 pkt 1, po przeprowadzeniu badań lekarskich i psychologicznych.”,

Art. 10 pkt

10 lit. c

c) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Świadectwo maszynisty uprawnia do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego wyłącznie u przewoźnika kolejowego lub zarządcy, który je wydał, w ramach określonej kategorii uprawnień i jest ważne jedynie na określonej w nim infrastrukturę kolejową oraz określone typy pojazdów

Art. 1 pkt 10 lit. a oraz g – w związku z ustaleniem w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 36/2010 jednolitych wzorów dokumentów świadectwa maszynisty i odpisu świadectwa maszynisty obowiązujących na terytorium całej Unii Europejskiej, należy wskazać, iż przewoźnicy kolejowi i zarządcy wydając świadectwa maszynisty i odpisy świadectw maszynisty powinni stosować wzory dokumentów określone w tym akcie prawa UE.

Art. 1 pkt 10 lit. b – doprecyzowanie warunków dotyczących wydawania przez przewoźnika lub zarządcę świadectwa maszynisty poprzez wskazanie wymogu uzyskania przez maszynistę orzeczenia lekarskiego stwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych po przeprowadzeniu badań wstępnych.

Art. 1 pkt 10 lit. c – w załączniku II do rozporządzenia Komisji (UE) nr 36/2010 wyróżniono podkategorie świadectwa maszynisty wskazujące na uprawnienia maszynisty do prowadzenia określonego rodzaju pojazdów kolejowych lub pociągów.

---

kolejowych. Kategorie i podkategorie uprawnień określa rozporządzenie (UE) nr 36/2010.

3. Świadczenie maszynisty może zawierać uprawnienie do prowadzenia pociągów lub pojazdów kolejowych we wszystkich kategoriach i podkategoriach, o których mowa w ust. 2.”,

**Art. 1 pkt 10
lit. e**

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W celu zachowania ważności świadectwa maszynisty, maszynista przechodzi okresowe badania lekarskie i psychologiczne oraz uzyskuje orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 22 pkt 1 oraz okresowo sprawdziany wiedzy i umiejętności, w trybie i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 21 pkt 4.”,

**Art. 1 pkt 10
lit. f**

f) po ust. 7 dodaje się ust. 7a-7g w brzmieniu:

„7a. Badania, o których mowa w ust. 7, przeprowadza się co:

1) 24 miesiące – do ukończenia 55. roku życia,

2) 12 miesięcy – po ukończeniu 55. roku życia

– chyba że orzeczenie lekarskie wskazuje krótszy termin.

7b. Badania w celu uzyskania orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie przez maszynistów wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do zachowania ważności świadectwa maszynisty, poza terminami określonymi w ust. 7a, przeprowadza się:

- 1) po każdym wypadku przy pracy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 2) po każdej przerwie w pracy spowodowanej wypadkiem z udziałem osób, w którym uczestniczył maszynista;
- 3) w przypadku czasowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, trwającą dłużej niż 30 dni;

Art. 1 pkt 10 lit. e – doprecyzowano art. 22b ust. 7 poprzez wskazanie, iż warunkiem zachowania ważności świadectwa oprócz badań lekarskich jest także przejście badań psychologicznych. Na podstawie wyników badań lekarskich i psychologicznych lekarz uprawniony wydaje orzeczenie lekarskie.

Art. 1 pkt 10 lit. f – określono częstotliwość wykonywania badań okresowych i przesłanki wykonywania badań kontrolnych, z uwzględnieniem specyfiki pracy na stanowisku maszynisty oraz przesłanek przeprowadzania badań przewidzianych w dyrektywie 2007/59/WE jak również w innych aktach prawa krajowego (projektowany art. 22b ust. 7b pkt 7). Wprowadzono zwolnienie maszynistów przechodzących badania w celu uzyskania lub zachowania ważności świadectwa maszynisty z obowiązku przechodzenia badań wstępnych okresowych i kontrolnych określonych w Kodeksie pracy. Wskazano, iż posiadanie ważnego orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, ust. 7 i 7b, będzie warunkiem dopuszczenia maszynisty do wykonywania czynności na tym stanowisku. Określono zakres obowiązków pracodawców, których spełnienie we wskazanym zakresie uważa się za równoznaczne ze spełnieniem wymogów określonych w przepisach Kodeksu pracy.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 13, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 908.

-
- 4) w przypadku powrotu maszynisty do pracy po przerwie trwającej dłużej niż 6 miesięcy;
  - 5) w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności fizycznej lub psychicznej do kierowania pojazdem kolejowym lub pociągiem;
  - 6) w przypadku określonym w ust. 16;
  - 7) w innych przypadkach, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów.

7c. Badania, o których mowa w ust. 1a pkt 3, ust. 7 i 7b, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 7a oraz przepisów wydanych na podstawie ust. 22, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾).

7d. Przejście przez maszynistę badań, o których mowa w ust. 1a pkt 3, ust. 7 i 7b, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracownika w zakresie wykonywania wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.

7e. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy nie mogą dopuścić do pracy na stanowisku maszynisty osoby bez aktualnego orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania świadectwa maszynisty albo zachowania jego ważności, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 18 pkt 4 w odniesieniu do kandydatów na maszynistów.

7f. Przewoźnicy kolejowi oraz zarządcy są obowiązani do:

- 1) kierowania maszynistów na badania lekarskie i psychologiczne w celu uzyskania świadectwa maszynisty lub zachowania jego ważności;
- 2) pokrywania kosztów badań lekarskich i psychologicznych, o których mowa w pkt 1;
- 3) przechowywania orzeczeń lekarskich maszynistów na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

7g. Spełnienie przez przewoźników kolejowych i zarządców obowiązku, o którym mowa w ust. 7f pkt 1 i 2, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązków pracodawcy w zakresie wykonywania wstępnych, okresowych i kontrolnych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.”

**Art. 1 pkt 10
lit. h**

- a) ust. 14 otrzymuje brzmienie:
„14. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy prowadzą rejestry wydawanych przez siebie świadectw maszynistów.”,

Art. 1 pkt 10 lit. h – Przepis statuuje obowiązek prowadzenia rejestrów przez przewoźników i zarządców infrastruktury. Szczegółowe zagadnienia związane z prowadzeniem rejestru zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22b ust. 21.

---

i) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:
„14a. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy udostępniają dane zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 14, oraz informację o treści wydanych świadectw maszynisty:
1) Prezesowi UTK;
2) Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych zgodnie z art. 28h ust. 2 pkt 2 oraz komisji kolejowej, o której mowa w art. 28m;
3) właściwym organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w przypadku wykonywania przez przewoźnika kolejowego lub zarządcę działalności transgranicznej;
4) innym podmiotom jeżeli obowiązek udostępnienia danych wynika z odrębnych przepisów.”

**Art. 1 pkt 10
lit. j**

j) ust. 18 i 19 otrzymują brzmienie:
„18. W przypadku:
1) zakłóceń w ruchu kolejowym w wyniku prowadzonych robót na torach lub powodujących konieczność odstępstw od wykonywania przewozów kolejowych na podstawie obowiązującego rozkładu jazdy pociągów, zgodnie z ustaleniami zarządcy,
2) jednorazowych przewozów kolejowych, za zgodą zarządcy,
3) dostawy lub prezentacji nowego pociągu lub pojazdu kolejowego,
4) szkolenia lub egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów,
5) wykonywania przewozów technologicznych
– jeżeli maszynista albo kandydat na maszynistę ubiegający się o świadectwo maszynisty nie posiada znajomości odcinków linii kolejowych, na których ma prowadzić pojazd kolejowy lub pociąg, może go prowadzić, pod warunkiem, że podczas jazdy obok niego znajduje się inny maszynista lub przedstawiciel zarządcy posiadający udokumentowaną znajomość tych odcinków.

19. W przypadkach, o których mowa w ust. 18, w razie braku możliwości zapewnienia obecności osób, o których mowa w tym przepisie, maszynista może prowadzić pojazd kolejowy lub pociąg wyłącznie po spełnieniu warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7.”

Art. 1 pkt 10 lit. i – katalog podmiotów uprawnionych do dostępu do danych ujętych w rejestrze świadectw maszynistów obejmuje podmioty wskazane w ust. 4 załącznika II do decyzji Komisji nr 2010/17/WE. Wprowadzono również zapis wskazujący na niewyczerpujący charakter wyliczenia zawartego w art. 22b ust. 14a ustawy zmienianej.

Art. 1 pkt 10 lit. j w zakresie art. 22b ust. 18 - w ocenie projektodawcy zarówno tłumaczenie polskiej wersji językowej jak i sposób transpozycji do prawa krajowego art. 4 ust. 2 pkt 1 dyrektywy 2007/59/WE są nieprawidłowe. Jak wynika z innych wersji językowych dyrektywy 2007/59/WE, przesłanka wskazana w art. 4 ust. 2 lit. a dyrektywy 2007/59/WE ma charakter ogólny i wskazuje, że w przypadku zakłóceń w ruchu kolejowym powodujących konieczność odstępstw od planowego wykonywania przewozów kolejowych, zarządca infrastruktury określa warunki prowadzenia ruchu kolejowego.

Utrzymanie dotychczasowego brzmienia przywołanych przepisów jest niezasadne ponieważ w ruchu kolejowym występuje duża większa różnorodność przypadków, w których występuje konieczność prowadzenia pojazdu kolejowego przez maszynistę nie posiadającego znajomości odcinków linii kolejowych, aniżeli ta wskazana w analizowanym przepisie.

Dotychczasowe brzmienie art. 22b ust. 19 ustawy zmienianej ograniczało możliwość prowadzenia pojazdu trakcyjnego przez maszynistę nie posiadającego znajomości obsługiwanej linii kolejowej albo jej odcinka, w sytuacji, gdy nie jest możliwa obecność pracownika posiadającego znajomość tej infrastruktury, wyłącznie do przypadków wystąpienia poważnego

Art. 1 pkt 10 lit. l I) po ust. 20 dodaje się ust. 20a i 20b w brzmieniu:
„20a. Maszynista jest obowiązany niezwłocznie powiadomić przewoźnika kolejowego lub zarządcę, na rzecz którego świadczy pracę lub usługi o:
1) okolicznościach dotyczących jego stanu zdrowia mających wpływ na zdolność prawidłowego realizowania przez niego uprawnień wynikających z posiadanego świadectwa maszynisty;
2) zawarciu umowy, na podstawie której świadczy on pracę lub usługi na rzecz innego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej.
20b. Przepis ust. 20a stosuje się odpowiednio do prowadzącego pojazdy kolejowe, który świadczy pracę lub usługi na rzecz użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej.”,

Art. 1 pkt 10 lit. m w zakresie art. 22b ust. 22 Ust. 22 otrzymuje brzmienie:
„22. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:
1) wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności,
2) sposób i zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności oraz tryb orzekania o tej zdolności,
3) wzory dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego

wypadku, wypadku bądź incydentu, gdy tymczasem obowiązujące procedury dotyczące prowadzenia ruchu pociągów przewidują, iż w każdej sytuacji, w której nie ma możliwości zapewnienia asysty pracownika posiadającego tzw. „znajomość szlaku” maszynista bez znajomości określonej linii kolejowej lub jej odcinka może prowadzić pojazd kolejowy z prędkością nie przekraczającą 40 km/h.³ Należy zapewnić spójność pomiędzy tymi dwoma regulacjami, mając na uwadze utrwalone zasady prowadzenia ruchu kolejowego na sieci kolejowej w Polsce.

Art. 1 pkt 10 lit. l – przepis transponuje do polskiego porządku prawnego art. 18 ust. 2 dyrektywy 2007/59/WE poprzez nałożenie na maszynistę obowiązku informowania pracodawcy o okolicznościach uniemożliwiających mu wykonywanie uprawnień zawartych w świadectwie maszynisty. Ponadto, nałożono na maszynistów obowiązek składania oświadczeń, w których informują przewoźnika kolejowego, na rzecz którego wykonują czynności czy świadczą pracę lub usługi również na rzecz innych przewoźników kolejowych (por. art. 1 pkt 10).

Art. 1 pkt 10 lit. m w zakresie art. 22b ust. 22 - uzupełniono upoważnienie do wydania rozporządzenia dotyczącego badań lekarskich i psychologicznych dotyczących świadectwa maszynisty o określenie wymagań zdrowotnych, zasad oceny zdolności fizycznej i psychicznej oraz wzorów dokumentów potwierdzających tę zdolność. Częstotliwość badań, którą dotychczas określało rozporządzenie została określona w przepisie ustawy (projektowany art. 22b ust. 7a), analogicznie jak w przypadku częstotliwości przeprowadzania badań związanych z licencją maszynisty.

Por. § 21 ust. 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji (Dz. U. Nr 172, poz. 1444, z późn. zm.).

---

ważności

– mając na uwadze konieczność przeprowadzenia badań niezbędnych dla właściwej oceny zdolności fizycznej i psychicznej do prowadzenia pojazdów kolejowych, konieczność uwzględnienia specyfiki pracy na stanowisku maszynisty przy określeniu wymagań zdrowotnych, a także sprawność procedury wydawania dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności.”;

Art. 1 pkt 11

11) art. 22c otrzymuje brzmienie:

„Art. 22c. 1. Przewoźnik kolejowy i zarządca może zawrzeć z kandydatem na maszynistę umowę zobowiązującą tego kandydata do zwrotu części albo całości kosztów poniesionych na jego szkolenie, jeżeli rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego wiążącego kandydata na maszynistę z odpowiednio przewoźnikiem kolejowym albo zarządcą nastąpiło przed ustalonym w tej umowie terminem, z przyczyny leżącej po stronie tego kandydata.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku szkolenia maszynisty ubiegającego się o uzyskanie kolejnego świadectwa maszynisty.”;

Art. 1 pkt 12

12) po art. 22c dodaje się art. 22ca w brzmieniu:

„Art. 22ca. 1. Przewoźnik kolejowy, zarządca, użytkownik bocznic kolejowej i przedsiębiorca wykonujący przewozy w obrębie bocznic kolejowej, na rzecz którego maszynista albo prowadzący pojazdy kolejowe świadczy pracę lub usługi na podstawie jakiegokolwiek stosunku prawnego, jest obowiązany uzyskać pisemne oświadczenie o:

1) świadczeniu pracy lub usług na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej albo

2) niewykonywaniu czynności maszynisty albo prowadzącego pojazdy kolejowe na rzecz innego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oświadczenie powinno zawierać informację dotyczącą przeciętnej tygodniowej liczby godzin prowadzenia pojazdu kolejowego lub pociągu u innego przewoźnika kolejowego, zarządcy, użytkownika bocznic kolejowej lub przedsiębiorcy wykonującego przewozy w obrębie bocznic kolejowej.

Art. 1 pkt 11 – mając na względzie zastosowanie w projektowanej ustawie wyraźnego rozróżnienia pomiędzy określeniem *kandydat na maszynistę*, a określeniem *maszynista* (por. uwagi do art. Art. 1 pkt 3 lit. b-d), przepis powinien mieć zastosowanie do obu tych kategorii osób.

Art. 1 pkt 12 – projektodawca zaproponował, aby każdy maszynista wykonujący czynności na rzecz przewoźnika kolejowego, niezależnie od nazwy lub charakteru stosunku prawnego, na podstawie którego wykonuje te czynności, składał przewoźnikowi kolejowemu oświadczenie, które zawiera informację dotyczącą wykonywania czynności na stanowisku maszynisty na rzecz więcej niż jednego przewoźnika kolejowego.

---

3. Jeżeli zostało złożone oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przewoźnik kolejowy, zarządca, użytkownik bocznic kolejowej i przedsiębiorca wykonujący przewozy w obrębie bocznic kolejowej przekazuje je Prezesowi UTK, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.”;

**Art. 1 pkt 13
i 14**

13) w art. 65 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Maszynista i prowadzący pojazdy kolejowe, który uchylił się od złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 22ca ust. 1, albo zawiera w nim informacje niezgodne ze stanem faktycznym podlega karze grzywny.”;

14) w art. 66 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:
„3a) zarządca, przewoźnik kolejowy, użytkownik bocznic kolejowej lub przedsiębiorca wykonujący przewozy w obrębie bocznic kolejowej, który nie przekazał w terminie Prezesowi UTK oświadczeń, o których mowa w art. 22ca ust. 1 pkt 1;
3b) przedsiębiorca, który prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług trakcyjnych, bez dokumentów uprawniających, o których mowa w art. 18 i 43;”.

Art. 4 -7

Art. 8

Art. 1 pkt 13 i 14 – przepis przewiduje sankcje za niewykonanie obowiązków związanych ze składaniem oświadczeń dotyczących czasu pracy, a także dla przedsiębiorców niebędących przewoźnikami kolejowymi, którzy świadczą usługi w zakresie udostępniania maszynistów.

Art. 4 – Przepisy przejściowe

Art. 8 – przepis dotyczący wejścia w życie ustawy

Minister
Spraw Zagranicznych

Warszawa, 11 grudnia 2012 r.

DPUE - 920 - 564 - 12/mm/15
SM-2374
dot.: RM-10-129-12 z 22.11.2012 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z powołania
Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Maciej Sepuniar

Do wiadomości:

Pan Sławomir Nowak
Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia

w sprawie wykazu instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego

Na podstawie art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania następujące instrukcje wydane przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego:

- 1) Instrukcja o prowadzeniu ruchu pociągów;
- 2) Instrukcja o technice pracy manewrowej;
- 3) Instrukcja sygnalizacji;
- 4) Instrukcja o eksploatacji urządzeń radiołączności pociągowej;
- 5) Instrukcja utrzymania pojazdów kolejowych z napędem;
- 6) Instrukcja utrzymania wagonów towarowych i pasażerskich;
- 7) Instrukcja obsługi i utrzymania w eksploatacji hamulców taboru kolejowego;
- 8) Instrukcja maszynisty;
- 9) Instrukcja dla kandydata na maszynistę ubiegającego się o uzyskanie świadectwa maszynisty w zakresie czynności wykonywanych podczas szkolenia praktycznego;
- 10) Instrukcja o postępowaniu w sprawie poważnych wypadków, wypadków i incydentów na liniach kolejowych.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Projekt rozporządzenia określa wykaz instrukcji i wytycznych wydawanych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego. Stosownie do wytycznych określonych w art. 20a ust. 2 pkt 1 ustawy, w instrukcjach uregulowane zostaną zagadnienia techniczne związane bezpośrednio z bezpieczeństwem ruchu kolejowego.

Rozporządzenie wydane na podstawie projektowanego upoważnienia ustawowego będzie podlegać zgłoszeniu Komisji Europejskiej w trybie określonym dla krajowych przepisów bezpieczeństwa, zgodnie z art. 17a ust. 8 ustawy o transporcie kolejowym.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą miały zastosowanie do uczestników rynku kolejowego – Urzędu Transportu Kolejowego, przewoźników kolejowych oraz zarządców infrastruktury.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych zostanie przesłany do następujących podmiotów:

- 1) Federacji Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych,
- 2) Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce,
- 3) Związku Zawodowego Dyżurnych Ruchu PKP,
- 4) Federacji Związków Zawodowych Pracowników PKP,
- 5) Sekcji Krajowej Kolejarzy NSZZ „Solidarność”,
- 6) Międzyzakładowego Związku Zawodowego Rewidentów Taboru,
- 7) PKP PLK SA,
- 8) PKP Intercity SA,
- 9) Przewozów Regionalnych Sp. z o.o.,
- 10) PKP Cargo SA,
- 11) „Kolei Mazowieckich – KM” Sp. z o.o.,
- 12) Kolei Wielkopolskich Sp. z o.o.,
- 13) Railway Business Forum,
- 14) Izby Gospodarczej Transportu Lądowego,
- 15) Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych.

3. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

projekt rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych,

b) rynek pracy

projekt rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy,

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

projekt rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Źródła finansowania

Wejście w życie ustawy nie powoduje konieczności wydatkowania środków finansowych.

36/12/KC

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia
w sprawie licencji maszynisty²⁾

Na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 1 – 7, 11 i 12 lit. a i b ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb wydawania, przedłużania ważności, zawieszania, przywracania i cofania licencji maszynisty, aktualizacji danych zawartych w licencji oraz wydawania jej wtórników;
- 2) wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
- 3) sposób i zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności oraz tryb orzekania o tej zdolności;
- 4) wzory dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności;
- 5) zakres wiedzy i umiejętności objętych szkoleniem i egzaminem niezbędny dla uzyskania licencji;
- 6) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty;
- 7) sposób, formę i tryb przygotowania oraz przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty, a także tryb pracy komisji egzaminacyjnej;
- 8) warunki, sposób prowadzenia rejestru licencji maszynistów, zakres danych w nim ujętych oraz okres ich przechowywania, wzór rejestru, a także tryb przekazywania danych ujętych

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia dyrektywy 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 51).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

w rejestrze podmiotom, o których mowa w art. 22a ust. 1a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;

9) wzór:

a) wniosku o wydanie licencji maszynisty, przedłużenie ważności, wydanie wtórnika, przywrócenie tego dokumentu i aktualizację danych zawartych w tym dokumencie,

b) dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu w celu uzyskania licencji maszynisty.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu skróty oznaczają:

1) ustawa – ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;

2) Prezes UTK – Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego;

3) rozporządzenie nr 36/2010 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 36/2010 z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie wspólnotowych wzorów licencji maszynisty, świadectw uzupełniających, uwierzytelnionych odpisów świadectw uzupełniających oraz wniosków o wydanie licencji maszynisty zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 13 z 19.01.2010, str. 1);

4) rejestr – rejestr ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 2 ustawy;

5) ośrodek szkolenia i egzaminowania – ośrodek szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów;

6) lekarz uprawniony – lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników wykonujących pracę na stanowiskach związanych z bezpieczeństwem ruchu kolejowego, spełniającego wymagania określone w przepisach prawa pracy dotyczących przeprowadzania badań lekarskich pracowników;

7) podmiot uprawniony – podmiot uprawniony do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy.

Rozdział 2

Licencja maszynisty

§ 3. 1. Kandydat na maszynistę ubiegający się o wydanie licencji maszynisty składa do Prezesa UTK wniosek o wydanie licencji maszynisty.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

1) kserokopie dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 3;

2) orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnianie wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy;

3) świadectwo zdania egzaminu niezbędnego do uzyskania licencji maszynisty, o którym mowa w § 15 ust. 4 pkt 2;

4) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne, o którym mowa w art. 22 ust. 2b ustawy;

5) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

3. Prezes UTK wydaje licencję maszynisty w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

4. W przypadku złożenia niekompletnego wniosku Prezes UTK wzywa osobę ubiegającą się o wydanie licencji maszynisty do uzupełnienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni, wniosku lub dokumentów, które należy dołączyć do wniosku.

5. Nieusunięcie braków w terminie, o którym mowa w ust. 3, powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

6. Jeżeli orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie przez kandydata na maszynistę wymagań, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy, zawiera ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia w postaci obowiązkowego korzystania z okularów lub soczewek kontaktowych, Prezes UTK wpisuje do licencji maszynisty kod określony w ust. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 36/2010.

7. Licencja maszynisty jest wydawana w jednym egzemplarzu.

§ 4. Do wniosku o wydanie wtórnika licencji maszynisty należy dołączyć:

1) oświadczenie o utracie licencji maszynisty – w przypadku jej kradzieży albo zaginięcia;

2) dotychczasową licencję maszynisty – w przypadku jej zniszczenia w stopniu powodującym nieczytelność;

3) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne, o którym mowa w art. 22 ust. 2b ustawy.

§ 5. Do wniosku o dokonanie aktualizacji danych zawartych w licencji maszynisty należy dołączyć:

1) dotychczasową licencję maszynisty;

2) kserokopię dokumentu potwierdzającego zmianę danych zawartych w licencji maszynisty;

3) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne, o którym mowa w art. 22 ust. 2b ustawy.

§ 6. 1. Właściciel licencji maszynisty składa wniosek o przedłużenie ważności licencji maszynisty w terminie nie krótszym niż 30 dni przed upływem ważności tego dokumentu.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

1) dotychczasową licencję maszynisty;

2) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne, o którym mowa w art. 22 ust. 2b ustawy.

§ 7. Do postępowań dotyczących przedłużenia ważności, wydania wtórnika licencji maszynisty oraz aktualizacji danych zawartych w tym dokumencie stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. 3 – 7.

§ 8. W przypadkach, o których mowa w art. 22 ust. 6 i 7 ustawy, zawieszenie albo cofnięcie licencji maszynisty następuje na podstawie ostatecznego orzeczenia lekarskiego wydanego przez podmiot uprawniony do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy.

§ 9. Wzór wniosku o wydanie licencji maszynisty, przedłużenie ważności, wydanie wtórnika, przywrócenie tego dokumentu i aktualizację danych zawartych w tym dokumencie określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 3

Wymagania zdrowotne oraz zdolność fizyczna i psychiczna osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności, a także tryb orzekania o tej zdolności

§ 10. Wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 11. 1. Lekarz uprawniony wykonuje badanie lekarskie osób ubiegających się o licencję maszynisty w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych oraz orzeka o zdolności fizycznej i psychicznej do uzyskania licencji maszynisty przez te osoby.

2. Lekarz uprawniony przeprowadza badanie samodzielnie, uwzględniając wyniki badań specjalistycznych i pomocniczych oraz ocenę psychologicznej przydatności zawodowej dokonaną przez psychologa.

3. Przed rozpoczęciem badania lekarz uprawniony:

- 1) sprawdza tożsamość osoby zgłaszającej się na badanie;
- 2) upewnia się, czy osoba zgłaszająca się na badanie nie zgłasza się bezpośrednio po ukończeniu pracy, czy jest wypoczęta i czy jej stan pozwala na prawidłową ocenę spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych. W przeciwnym przypadku odmawia się wykonania badania lekarskiego i uzgadnia się jego nowy termin.

4. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio przy przeprowadzaniu badań psychologicznych.

5. Dla uzyskania licencji maszynisty albo zachowania jej ważności, uwzględniając wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia, są przeprowadzane następujące badania:

- 1) ogólne badanie lekarskie ze szczególnym uwzględnieniem oceny: stanu układu krążenia i układu oddechowego, stanu psychicznego i sprawności narządu ruchu;
- 2) badanie narządu wzroku wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie okulistyki;
- 3) badanie narządu słuchu i równowagi oraz aparatu głosowego, z uwzględnieniem audiogramu,

- wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie otorynolaryngologii;
- 4) badanie układu nerwowego wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie neurologii;
  - 5) badanie psychologicznej przydatności zawodowej, uwzględniające czynniki ryzyka zawodowego i szczególne wymagania sprawności psychicznych w transporcie kolejowym oraz metodykę badań psychologicznych, wykonywane przez psychologa;
  - 6) badanie krwi, w tym: morfologia z rozmazem, glikemia na czczo, aminotransferazy i gamma-glutamylotranspeptydaza oraz badanie ogólne moczu;
  - 7) badanie elektrokardiograficzne w spoczynku;
  - 8) badanie radiologiczne klatki piersiowej;
  - 9) badanie w kierunku substancji psychotropowych i nadużywania alkoholu;
  - 10) inne badania diagnostyczne i specjalistyczne, jeżeli są potrzebne do oceny zdolności fizycznej i psychicznej badanego.
6. Wyniki badań laboratoryjnych, z wyjątkiem badania poziomu glikemii na czczo, uznaje się za miarodajne, jeżeli od dnia ich wykonania minęło nie więcej niż 6 miesięcy, a w przypadku badania radiologicznego – nie więcej niż 48 miesięcy, o ile nie zachodzą okoliczności uzasadniające ponowne ich wykonanie.
- § 12.** 1. Lekarz uprawniony sporządza orzeczenie lekarskie w dwóch egzemplarzach, z których jeden przekazuje osobie badanej, a drugi egzemplarz podmiot uprawniony przekazuje Prezesowi UTK.
2. Osoba badana, która nie zgadza się z treścią wydanego orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w ust. 6, może wystąpić w ciągu 7 dni od dnia jego wydania za pośrednictwem lekarza uprawnionego, który wydał to orzeczenie, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania w podmiocie uprawnionym, w którym przeprowadzono badanie. Orzeczenie lekarskie wydane w tym trybie jest ostateczne.
3. Wzór orzeczenia lekarskiego o zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Szkolenie i egzaminowanie kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty

- § 13.** 1. Zakres wiedzy i umiejętności objętych szkoleniem i egzaminem dotyczy:
- 1) technologii transportu kolejowego, w tym przepisów bezpieczeństwa i eksploatacji;
  - 2) zagrożeń związanych z eksploatacją oraz różnych środków stosowanych do ich zwalczania;
  - 3) sposobów funkcjonowania kolei;

4) pociągów, ich składów oraz wymogów technicznych wobec lokomotyw, zespołów trakcyjnych, wagonów osobowych i towarowych oraz innego rodzaju taboru kolejowego.

2. Program szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Egzamin dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie licencji maszynisty, zwany dalej „egzaminem” przeprowadza się w formie testu. Do każdego pytania są przyporządkowane cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź uzyskuje się 1 punkt.

2. Test egzaminacyjny składa się ze 100 pytań ujętych w bloki tematyczne, którym odpowiada następująca liczba pytań:

- 1) technika prowadzenia ruchu kolejowego – 19;
- 2) hamulce kolejowe – 15;
- 3) sygnalizacja kolejowa – 13;
- 4) budowa pojazdów kolejowych – 13;
- 5) podstawy elektrotechniki – 10;
- 6) urządzenia zabezpieczające i rejestrujące – 5;
- 7) infrastruktura kolejowa – 5;
- 8) rewizja techniczna pociągów – 5;
- 9) eksploatacja pojazdów kolejowych – 3;
- 10) postępowanie w razie poważnego wypadku, wypadku, incydentu lub innego zdarzenia kolejowego – 3;
- 11) bezpieczeństwo i higiena pracy, udzielanie pierwszej pomocy oraz ochrona przeciwpożarowa pojazdów kolejowych oraz terenów kolejowych – 3;
- 12) przewozy towarów niebezpiecznych oraz przewozy wojskowe – 3;
- 13) system przyznawania uprawnień dla maszynistów w Unii Europejskiej i zasady wypełniania podstawowych dokumentów związanych z pracą maszynisty – 3.

3. Do złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym wymagane jest uzyskanie:

- 1) co najmniej 75 punktów z testu;
- 2) co najmniej połowy punktów możliwych do zdobycia w każdym bloku tematycznym testu, przy czym z bloku tematycznego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, jest wymagane uzyskanie 13 punktów (100 % poprawnych odpowiedzi).

4. Jeżeli kandydat na maszynistę ubiegający się o licencję maszynisty trzykrotnie złożył egzamin z wynikiem negatywnym, ponownie przechodzi on szkolenie w pełnym wymiarze godzin określonym w programie szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty.

§ 15. 1. Osoba upoważniona przez ośrodek szkolenia i egzaminowania:

1) powołuje komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi co najmniej trzech egzaminatorów wpisanych do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy, z których jeden pełni funkcje egzaminatora prowadzącego, z zastrzeżeniem ust. 3;

2) wyznacza sekretarza komisji;

3) zapewnia obsługę administracyjną komisji egzaminacyjnej.

2. Egzaminator prowadzący:

1) wyznacza termin i miejsce egzaminu;

2) powiadamia pisemnie Prezesa UTK o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu oraz o liczbie egzaminowanych, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym terminem egzaminu;

3) zapewnia opracowanie wymaganej liczby testowych pytań egzaminacyjnych;

4) dopuszcza do egzaminu kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty.

3. Funkcji egzaminatora prowadzącego, nie może pełnić egzaminator, który uprzednio pełnił funkcję instruktora prowadzącego szkolenie dla kandydatów na maszynistów przystępujących do egzaminu.

4. Po przeprowadzonym egzaminie ośrodek szkolenia i egzaminowania:

1) sporządza protokół, zawierający następujące dane:

a) oznaczenie ośrodka szkolenia i egzaminowania przeprowadzającego egzamin,

b) datę i miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu,

c) datę i miejsce sporządzenia protokołu,

d) wskazanie składu komisji egzaminacyjnej, zespołów egzaminacyjnych oraz egzaminatorów prowadzących,

e) liczbę kandydatów na maszynistów dopuszczonych do egzaminu,

f) wykaz kandydatów na maszynistów, którzy złożyli egzamin z wynikiem:

– pozytywnym,

– negatywnym,

g) podpisy członków komisji egzaminacyjnej;

2) wydaje kandydatowi na maszynistę, który złożył egzamin z wynikiem pozytywnym, świadectwo zdania egzaminu niezbędnego do uzyskania licencji maszynisty zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

Rozdział 5

Rejestr licencji maszynistów

§ 16. 1. Prezes UTK prowadzi rejestr licencji maszynistów w postaci elektronicznej, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Rejestr licencji maszynistów jest prowadzony w sposób zapewniający zabezpieczenie danych w nim ujętych przed zniszczeniem, degradacją techniczną, dostępem osób niepowołanych i kradzieżą.

3. Dane ujęte w rejestrze świadectw maszynistów przechowuje się przez okres 10 lat od dnia upływu ważności ostatniej licencji maszynisty wpisanej do tego rejestru.

§ 17. 1. Prezes UTK udostępnia dane zgromadzone w rejestrze licencji maszynistów podmiotom, o których mowa w art. 22a ust. 1a ustawy, na podstawie wniosku złożonego w formie pisemnej lub elektronicznej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu składającego wniosek;
- 2) informacje dotyczące osoby wyznaczonej do kontaktów;
- 3) zakres wnioskowanych danych ujętych w rejestrze świadectw maszynistów wraz z określeniem częstotliwości przekazywania danych (jednorazowo bądź cyklicznie).

3. Dane, o których mowa w ust. 1, są udostępniane niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.

4. W uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 3, może ulec przedłużeniu, po uprzednim ustaleniu i wyznaczeniu nowego terminu z podmiotem składającym wniosek.

5. Dane są udostępniane w formie pisemnej lub elektronicznej. Dane w formie elektronicznej przekazuje się na informatycznym nośniku danych lub przy użyciu systemów teleinformatycznych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.⁴⁾).

Rozdział 6

Przepisy przejściowe

§ 18. 1. Prezes UTK, w trybie określonym w § 3 ust. 3 – 7 wydaje licencję maszynisty osobie, która posiada uprawnienia do wykonywania czynności na stanowisku maszynisty pojazdów trakcyjnych, maszynisty zakładowego, kierowcy lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, kierowcy drezyny i wózka motorowego, lub maszynisty wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, bez konieczności odbycia przez tę

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371, z 2009 r. Nr 201, poz. 1540 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 459 i Nr 134, poz. 779.

osobę szkolenia i złożenia egzaminu, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 5 ustawy, oraz uzyskania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w załączniku nr 2, na jej wniosek, jeżeli przedstawi ona:

- 1) kopię prawa kierowania pojazdem kolejowym;
  - 2) kopię aktualnego zaświadczenia lekarskiego wydane na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego i warunków, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy kolejowe (Dz. U. Nr 212, poz. 2152, z późn. zm.⁵⁾).
2. Termin kolejnych badań wynika z posiadanego zaświadczenia lekarskiego.

§ 19. 1. Licencje maszynisty wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Świadectwa zdania egzaminu niezbędnego do uzyskania licencji maszynisty wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ważność i uprawniają do ubiegania się o wydanie licencji maszynisty.

3. Szkolenia i egzaminy dla osób ubiegających się o uzyskanie licencji maszynisty, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prowadzi się dalej na podstawie dotychczasowych przepisów.

4. Do postępowań dotyczących wydania, przedłużenia ważności, zawieszenia, cofnięcia licencji maszynisty, aktualizacji danych zawartych w tym dokumencie oraz wydawania jego wtórników, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 20. 1. Orzeczenia lekarskie wydane w celu uzyskania lub zachowania ważności licencji maszynisty, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Badania wstępne rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przeprowadza się zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

3. Wnioski o przeprowadzenie ponownego badania wstępnego są rozpatrywane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, jeżeli badanie wstępne zostało przeprowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

---

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 218, poz. 2212, z 2005 r. Nr 235, poz. 1999, z 2006 r. Nr 190, poz. 1407 oraz z 2007 r. Nr 170, poz. 1204.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁶⁾

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

---

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie licencji maszynisty (Dz. U. Nr 66, poz. 346 z późn. zm.), które zgodnie z art. 3 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. poz. ...) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

mail

2.14 Dane dotyczące wnioskodawcy

2.15 Nazwisko(-a)

2.16 Imię (imiona)

2.17 Płeć   Mężczyzna   Kobieta

2.18 Data urodzenia - -

2.19 Miejsce urodzenia:

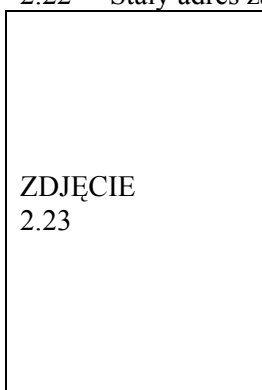
Obywatelstwo

Język ojczysty

2.20 Numer referencyjny nadany wnioskodawcy przez przewoźnika kolejowego albo zarządcę infrastruktury kolejowej

2.21 Adres pocztowy, na który licencja ma zostać wysłana

2.22 Stały adres zamieszkania posiadacza

Ulica/numer

Kod pocztowy

Miejscowość/
państwo

Telefon

E-mail

2.24 Numer i seria dokumentu ze zdjęciem oraz nazwa organu, przez który został on wydany

2.25 numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument

2.26 (miejsce na dodatkowe informacje)

2.27 Data

2.28 Podpis wnioskodawcy

2.29 Wewnętrzny numer referencyjny (nieobowiązkowo)

2.30 Data otrzymania wniosku

MIEJSCE ZAREZERWOWANE
NA PIECZĘĆ PREZESA
URZĘDU TRANSPORTU
KOLEJOWEGO LUB NA
WSZELKIE INFORMACJE
POTRZEBNE DO
ARCHIWIZACJI

Część 2

.....
(imię i nazwisko wnioskodawcy)

Oświadczenie o ochronie danych osobowych

Wszelkie dane osobowe przetwarzane w celu wydawania licencji maszynisty oraz spełnienia wymogów dyrektywy 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty przetwarzane są zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.).

Dane osobowe przetwarzane są wyłącznie w wyżej wymienionych celach oraz na potrzeby prowadzenia rejestru licencji maszynistów przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego. Osobie, której dotyczą dane, przysługuje prawo wglądu do swoich danych osobowych oraz do wnoszenia do nich poprawek, jeżeli są one niepoprawne lub niepełne.

Oświadczam, że zostałem poinformowany (-a) o celu i procedurze przetwarzania moich danych osobowych i wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych związanych z wydawaniem licencji maszynisty oraz rejestracją danych w rejestrze licencji maszynistów zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr. 16, poz. 94, z późn. zm.).

Data .....

Podpis wnioskodawcy .....

Wykaz dokumentów, które należy przedłożyć z wnioskiem o wydanie licencji maszynisty

**DOKUMENTY, KTÓRE NALEŻY PRZEDŁOŻYĆ W PRZYPADKU
WNIOSKU O:**

3.1 NOWĄ LICENCJĘ

- 3.1.1 Podpisany wniosek;
- 3.1.2 Kserokopia dokumentu potwierdzającego posiadane wykształcenie;
- 3.1.3 Orzeczenie lekarskie o zdolności fizycznej i psychicznej;
- 3.1.4 Świadectwo zdania egzaminu dla kandydata na maszynistę ubiegającego się o licencję maszynisty;
- 3.1.5 Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne;
- 3.1.6 Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

3.2 AKTUALIZACJĘ

- 3.2.1 Podpisany wniosek o aktualizację danych zawartych w licencji maszynisty;
- 3.2.2 Dotychczasowa licencja maszynisty;
- 3.2.3 Kserokopia dokumentu potwierdzającego zmianę danych zawartych w licencji maszynisty.

3.3 WTÓRNIK

- 3.3.1 Podpisany wniosek o wydanie wtórnika licencji maszynisty;
- 3.3.2 Dotychczasowa licencja maszynisty albo oświadczenie o jej utracie;
- 3.3.3 Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne.

3.4 PRZEDŁUŻENIE

- 3.4.1 Wniosek o przedłużenie ważności licencji maszynisty;
- 3.4.2 Dotychczasowa licencja maszynisty;
- 3.4.3 Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne.

Wewnętrzny numer
referencyjny

Data wypełnienia wniosku

MIEJSCE ZAREZERWOWANE NA
PIECZĘĆ PREZESA URZĘDU
TRANSPORTU KOLEJOWEGO

Wytyczne dotyczące wypełnienia wniosku o wydanie licencji maszynisty

WNIOSEK

1. Organ do spraw bezpieczeństwa

- 1.1. Nazwa organu wydającego licencję maszynisty – Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego.
- 1.2. Informacje adresowe dotyczące organu wydającego licencję – Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego.

2. Szczegółowe dane dotyczące licencji maszynisty

- 2.1. Należy zakreślić jedną z czterech rubryk przeznaczonych na określenie powodu złożenia wniosku.
- 2.2. Należy zakreślić tę rubrykę, jeżeli wniosek dotyczy wydania nowej licencji. W takim przypadku należy przedstawić dokumenty wymienione w pkt 3.1.1 – 3.1.5 wykazu dokumentów, które należy przedłożyć z wnioskiem o wydanie licencji maszynisty.
- 2.3. Należy zakreślić tę rubrykę, jeżeli wniosek dotyczy aktualizacji licencji, jednocześnie podając powód aktualizacji w polu tekstowym.
Aktualizacja: potrzeba aktualizacji zachodzi na przykład jeżeli zaszła zmiana w elementach nieobowiązkowych, jak adres zamieszkania maszynisty lub numer referencyjny pracownika.
- 2.4. Należy zakreślić tę rubrykę, jeżeli wniosek dotyczy przedłużenia licencji. Co 10 lat licencja wymaga przedłużenia; należy w tym celu dostarczyć nowe zdjęcie.
- 2.5. Należy zakreślić tę rubrykę, jeżeli wniosek dotyczy wydania wtórnika licencji, jednocześnie podając powód w polu tekstowym (np. zagubienie, kradzież lub zniszczenie). Prezes Urzędu Transportu Kolejowego sprawdza, czy licencja, której dotyczy wniosek o wydanie wtórnika, jest wciąż ważna i czy nie została zawieszona lub cofnięta.
- 2.6. Przy pierwszym wydaniu licencji nadawany jest europejski numer identyfikacyjny (EIN). Nie wypełniać tej rubryki, jeżeli wniosek dotyczy pierwszej licencji.
Wpisać numer EIN w przypadku wniosku o aktualizację, przedłużenie lub zastąpienie (wydanie wtórnika).
- 2.7. Wypełnić tę rubrykę w przypadku wniosku o aktualizację, przedłużenie, wydanie wtórnika.
- 2.8. Należy wskazać, czy wniosek został złożony przez wnioskodawcę, czy przez podmiot działający w jego imieniu. Informacje te mogą być wykorzystane w toku postępowania oraz do skontaktowania się z wnioskodawcą, którego adres pocztowy przestał być aktualny.
- 2.9. Zakreślić tę rubrykę, jeżeli wniosek jest składany przez wnioskodawcę.
- 2.10. Zakreślić tę rubrykę, jeżeli wniosek jest składany przez podmiot działający w imieniu wnioskodawcy.
- 2.11. Wypełnić tę część wniosku (2.11 do 2.13) w przypadku jeżeli wniosek jest składany przez podmiot działający w imieniu wnioskodawcy i podać jego nazwę.
- 2.12. Określić status podmiotu działającego w imieniu wnioskodawcy (pracodawca/podmiot na rzecz którego usługi świadczy wnioskodawca/inny). Informacja ta umożliwia zapis kontroli dotyczących szkolenia ustawicznego prowadzonych np. w ramach systemów zarządzania bezpieczeństwem przewoźników kolejowych lub zarządców infrastruktury kolejowej.
- 2.13. Wypełnić w tym miejscu adres pocztowy podmiotu działającego w imieniu wnioskodawcy w następującym porządku:
ulica/numer;
kod pocztowy/miejscowość;
państwo.
- 2.14. W następnej części wypełnić dane osobowe wnioskodawcy (od 2.15 do 2.23). Rubryki 2.21 oraz 2.22 są nieobowiązkowe.
- 2.15. Wpisać nazwisko lub nazwiska dokładnie w takiej formie, w jakiej wpisane zostały w paszporcie, dowodzie osobistym lub innym dokumencie potwierdzającym tożsamość.

- 2.16. Wpisać imię lub imiona dokładnie w takiej formie, w jakiej wpisane zostały w paszporcie, dowodzie osobistym lub innym dokumencie potwierdzającym tożsamość.
- 2.17. Zakreślić odpowiednią rubrykę dotyczącą płci wnioskodawcy.
- 2.18. Wpisać datę urodzenia wnioskodawcy.
- 2.19. Wpisać miejsce urodzenia wnioskodawcy jak następuje:
oznaczenie państwa członkowskiego (dwuliterowe) – kod pocztowy – miejscowość.
Wpisać:
- państwo urodzenia wnioskodawcy,
- język ojczysty wnioskodawcy.
- 2.20. Wpisać numer referencyjny nadany wnioskodawcy przez przewoźnika kolejowego albo zarządcę infrastruktury kolejowej, który zatrudnia wnioskodawcę albo na rzecz którego świadczy on usługi, o ile taki posiada (informacja nieobowiązkowa na mocy dyrektywy 2007/59/WE).
- 2.21. Podać adres pocztowy, na który licencja ma zostać wysłana (adres podany przez wnioskodawcę albo podmiot działający w jego imieniu), jeżeli różni się od podanego w rubryce 2.13 lub 2.22, w następującej kolejności:
ulica/numer;
kod pocztowy/miejscowość;
państwo.
Niniejsza informacja jest istotna, ponieważ umożliwia właściwemu organowi wystąpienie o wyjaśnienia dotyczące przedstawionych dokumentów lub informacji do maszynisty lub podmiotu działającego w jego imieniu.
- 2.22. Stały adres zamieszkania wnioskodawcy, w następującej kolejności:
ulica/numer;
kod pocztowy;
miejscowość/państwo;
numer telefonu;
adres e-mail.
- 2.23. Należy załączyć aktualne zdjęcie wnioskodawcy kolorowe lub czarno – białe o wymiarach 35 x 45 mm podpisane na odwrocie imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy.
Zdjęcie powinno:
  - 1) obejmować całą twarz, być zrobione na wprost, oczy otwarte;
  - 2) pokazywać całą głowę, od wierzchołka głowy do górnej części barków;
  - 3) być zrobione na białym lub jasnym tle;
  - 4) nie mieć cieni na twarzy oraz tle;
  - 5) pokazywać naturalny wyraz twarzy (zamknięte usta);
  - 6) pokazywać twarz nieprzesłoniętą okularami przeciwsłonecznymi albo okularami z przyciemnionymi szklami, okulary nie mogą mieć grubej oprawki, na szklach nie mogą pojawiać się jakiegokolwiek refleksy świetlne;
  - 7) pokazywać osobę bez nakrycia głowy;
  - 8) posiadać normalny kontrast i oświetlenie.
- 2.24. Wpisać numer i serię dokumentu ze zdjęciem oraz nazwę organu, przez który został on wydany.
- 2.25. Wpisać numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument.

- 2.27. Wpisać datę podpisania wniosku.
- 2.28. W tym miejscu należy umieścić podpis wnioskodawcy.
- 2.29. Urząd Transportu Kolejowego dodaje w tym miejscu wewnętrzny numer referencyjny (np. numer poczty przychodzącej).
- 2.30. Urząd Transportu Kolejowego wpisuje datę otrzymania wniosku.

3 Dokumenty, które należy przedłożyć z wnioskiem o wydanie licencji maszynisty.

W celu uzyskania nowej licencji należy zakreślić rubrykę 3.1 w wykazie dokumentów, które należy przedłożyć z wnioskiem oraz dostarczyć dokumenty wymienione w pkt od 3.1.1 do 3.1.5 wykazu. W przypadku, o którym mowa w § 11 rozporządzenia, należy dostarczyć świadectwo złożenia egzaminu kwalifikacyjnego oraz zaświadczenie lekarskie.

Pkt 3.1.2 dotyczy zgody na przetwarzanie danych zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Pkt 3.1.3 dotyczy wymogów w zakresie wykształcenia, określonych w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Pkt 3.1.4 dotyczy wymogów w zakresie warunków fizycznych i psychicznych, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

W przypadku wniosku o aktualizację licencji należy zakreślić rubrykę 3.2 w wykazie dokumentów, które należy przedłożyć z wnioskiem oraz dostarczyć dokumenty wymienione w pkt 3.2.1 i 3.2.2 wykazu.

Aby otrzymać wtórnik licencji należy zakreślić rubrykę 3.3 w wykazie dokumentów, które należy przedłożyć z wnioskiem oraz dostarczyć dokumenty wymienione w pkt 3.3.1 do 3.3.2 wykazu.

Aby przedłużyć ważność licencji zakreślić rubrykę 3.4 w wykazie dokumentów, które należy przedłożyć z wnioskiem oraz dostarczyć dokumenty wymienione w pkt 3.4.1 do 3.4.3 wykazu.

**WYMAGANIA ZDROWOTNE, FIZYCZNE I PSYCHICZNE, JAKIE POWINNY SPEŁNIAĆ
OSOBY UBIEGAJĄCE SIĘ O LICENCJĘ MASZYNISTY ALBO
O ZACHOWANIE JEJ WAŻNOSCI**

1. Wymagania dotyczące ogólnego stanu zdrowia fizycznego i psychicznego

Maszyniści powinni mieć dobry stan zdrowia fizycznego i psychicznego, a w szczególności:

- 1) nie powinny u nich występować choroby lub niesprawności, lub
- 2) nie powinni przyjmować leków lub innych substancji

– które mogą powodować: nagłą utratę świadomości, osłabienie uwagi lub zmniejszenie zdolności koncentracji, nagłą utratę sprawności, utratę równowagi lub koordynacji, istotne ograniczenie czynności ruchowych, zachowania patologiczne.

2. Wymagania dotyczące narządu wzroku

2.1. Konieczne jest spełnienie następujących wymagań dotyczących narządu wzroku:

1) ostrość wzroku:

a) bez korekcji 0,8/0,8 w przypadku osób, które ubiegają się o licencję maszynisty, a dotychczas nie były uprawnione do wykonywania czynności maszynisty,

b) bez korekcji 0,5/0,5 lub 0,7/0,3 oraz

c) z korekcją 1,0/0,5 lub 0,8/0,8 (korekcja $\pm 3,0$ Dsph; $\pm 2,0$ Dcyl) – w przypadku osób, które były uprzednio uprawnieni do prowadzenia pojazdu kolejowego, a ubiegają się o licencję maszynisty, jej zachowanie lub przywrócenie;

2) widzenie pośrednie i do blizy dobre bez lub z korekcją;

3) prawidłowe rozpoznawanie barw za pomocą tablic pseudoizochromatycznych Ishihary;

4) rozpoznawanie sygnałów barwnych – test opiera się na rozpoznawaniu pojedynczych barw, a nie na różnicach względnych;

5) pole widzenia – prawidłowe;

6) widzenie obuoczne – zachowane;

7) czucie kontrastu – dobre;

8) odporność na olśnienie – prawidłowa;

9) brak upośledzenia widzenia mimo stwierdzenia choroby narządu wzroku.

2.2. W przypadkach astygmatyzmu wymagana jest opinia lekarza okulisty. Osoby stosujące okulary lub soczewki kontaktowe są okresowo badane przez lekarza okulistę w ustalonych przez niego terminach.

2.3. Wszczępy soczewek oraz stan po zabiegach keratotomii i keratektomii są dozwolone pod warunkiem kontroli przez lekarza okulistę w ustalonych przez niego terminach.

2.4. Barwione soczewki kontaktowe i fotochromatyczne nie są dozwolone. Soczewki z filtrem UV są dozwolone.

3. Wymagania dotyczące słuchu, mowy i układu przedsionkowego

Konieczne jest spełnienie następujących wymagań:

1) słuch wystarczający do prowadzenia rozmowy telefonicznej i do usłyszenia sygnałów ostrzegawczych i komunikatów radiowych;

2) osoba badana powinna słyszeć szept każdym uchem oddzielnie:

a) z odległości 5 m w przypadku osób, które ubiegają się o licencję maszynisty, a dotychczas nie były uprawnione do wykonywania czynności maszynisty,

b) z odległości 2 m w przypadku osób z udokumentowanymi uprawnieniami do wykonywania czynności maszynisty, które ubiegają się o licencję maszynisty, jej zachowanie, przedłużenie lub przywrócenie;

3) niedosłuch dla ucha gorzej słyszającego na poziomie: nie wyższym niż 40 dB przy częstotliwościach 500 i 1000 Hz, nie wyższym niż 45 dB przy częstotliwości 2000 Hz i nie wyższym niż 60 dB przy częstotliwości 3000 Hz;

4) brak zaburzeń równowagi;

5) brak przewlekłych zaburzeń mowy przy uwzględnieniu konieczności przekazywania wiadomości w sposób głośny i wyraźny.

4. Wymagania dotyczące narządu ruchu

Wystarczająca sprawność narządu ruchu w zakresie kończyn górnych, kończyn dolnych i kręgosłupa.

5. Wymagania dotyczące psychologicznej przydatności zawodowej

Zdolności poznawcze (pamięć, uwaga i koncentracja, percepcja, rozumowanie), sprawność psychomotoryczna (czas reakcji i koordynacja rąk), komunikowanie się i osobowość, umożliwiające bezpieczne wykonywanie obowiązków maszynisty.

**WZÓR ORZECZENIA LEKARSKIEGO O ZDOLNOŚCI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ OSÓB
UBIEGAJĄCYCH SIĘ O LICENCJĘ MASZYNISTY, ZACHOWANIE LUB PRZEDŁUŻENIE JEJ
WAŻNOŚCI**

Pieczęć podmiotu
uprawnionego

ORZECZENIE LEKARSKIE NR .....

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 i ust. 5 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.) po przeprowadzeniu badania lekarskiego orzeka się, co następuje:

Pan/i* .....

urodzony/a* w .....

(dzień, miesiąc, rok)

numer PESEL/w przypadku braku numeru PESEL nazwa i nr dokumentu tożsamości

.....

zamieszkały/a* .....

(adres zamieszkania)

ubiegający/a* się o:

- 1) licencję maszynisty*,
- 2) zachowanie ważności licencji maszynisty*,

posiada/nie posiada* zdolność fizyczną i psychiczną niezbędną do:

- 1) uzyskania licencji maszynisty*,
- 2) zachowania ważności licencji maszynisty*,

Ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia:

- obowiązkowe korzystanie z okularów lub soczewek kontaktowych*

Termin badania okresowego .....

(dzień, miesiąc, rok)

.....

(pieczęć i podpis lekarza uprawnionego)

..... dnia .....

Pouczenie

Osoba, która nie zgadza się z treścią wydanego orzeczenia lekarskiego może wystąpić, w ciągu 7 dni od dnia wydania orzeczenia, za pośrednictwem lekarza, który je wydał, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania i wydanie ostatecznego orzeczenia w podmiocie uprawnionym do przeprowadzania badań lekarskich i orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, w którym przeprowadzono badanie. Niniejsze pouczenie nie ma

zastosowania w przypadku badania ponownego.

*) niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 4

PROGRAM SZKOLENIA KANDYDATÓW NA MASZYNISTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O LICENCJĘ MASZYNISTY

1. Program szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty

Lp.	Tematy szkoleń	Liczba godzin szkolenia*		
		Wykłady	Zajęcia praktyczne	Razem
1	Podstawowe wiadomości dotyczące systemu przyznawania uprawnień dla maszynistów w Unii Europejskiej. Zasady i procedury dotyczące licencji maszynisty i świadectwa maszynisty.	4	–	4
2	Podstawowe wiadomości o eksploatacji pojazdów kolejowych (rodzaje pojazdów i ich przeznaczenie eksploatacyjne)	12	–	12
3	Infrastruktura kolejowa – wybrane zagadnienia z zakresu: 1) budowy toru, 2) stosowanych systemów zabezpieczenia ruchu i łączności, 3) budowy sieci trakcyjnej, 4) budowli kolejowych.	12	4	16
4	Technika prowadzenia ruchu kolejowego	60	–	60
5	Sygnalizacja kolejowa	40	–	40
6	Hamulce kolejowe – typy, budowa, zasada działania, obsługa i próby działania	24	16	48
7	Podstawy elektrotechniki oraz zagadnienia dotyczące bezpiecznych metod pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych zainstalowanych na pojazdach kolejowych	16	8	32
8	Zagadnienia z zakresu pracy pracowników rewizji technicznej pociągów	8	8	16
9	Budowa pojazdów kolejowych	32	8	40
10	Urządzenia automatyki bezpieczeństwa pociągu oraz urządzenia czujności, prędkościomierze i radiołączność w pojazdach kolejowych	8	8	16
11	Zasady postępowania w razie poważnego wypadku, wypadku, incydentu kolejowego i wydarzeń z ludźmi oraz sytuacji ekstremalnych mogących zaistnieć w czasie pracy maszynisty	8	4	12
12	Zagadnienia z zakresu przewozów towarów niebezpiecznych oraz przewozów wojskowych	12	–	12
13	Bezpieczeństwo i higiena pracy, udzielanie pierwszej pomocy	10	2	12

14	Ochrona przeciwpożarowa pojazdów kolejowych oraz terenów kolejowych (w tym pożary w tunelach)	2	2	4
15	Zasady prowadzenia i wypełniania podstawowych dokumentów związanych z pracą maszynisty	8	4	12
	SUMA:	274	47	321

*) godzina wykładów równa się 45 minutom, a zajęć praktycznych – 60 minutom.

2. W wyniku ukończonego szkolenia kandydat na maszynistę ubiegający się o licencję maszynisty powinien:

- 1) zrozumieć specyficzne wymagania związane z wykonywaniem zawodu maszynisty;
- 2) znać i umieć stosować obowiązujące pracowników przepisy bezpieczeństwa;
- 3) rozpoznawać tabor;
- 4) znać i umieć stosować reguły pracy;
- 5) znać i umieć stosować obowiązujące dokumenty, w tym instrukcję linii zgodnie z definicją zawartą w Technicznych Specyfikacjach Interoperacyjności „Ruch kolejowy”, instrukcję maszynisty, instrukcję postępowania w przypadku awarii;
- 6) znać i umieć stosować procedury mające zastosowanie do wypadków z udziałem ludzi;
- 7) rozpoznawać zagrożenia związane z eksploatacją kolei;
- 8) znać i umieć stosować zasady regulujące bezpieczeństwo ruchu;
- 9) znać i umieć stosować podstawowe zasady elektrotechniki.

**WZÓR ŚWIADECTWA ZDANIA EGZAMINU NIEZBĘDNEGO DO UZYSKANIA LICENCJI
MASZYNISTY**

.....
(pieczęć ośrodka szkolenia i egzaminowania
maszynistów oraz kandydatów na maszynistów)

.....
(nr identyfikacyjny ośrodka szkolenia i egzaminowania
maszynistów oraz kandydatów na maszynistów)

**ŚWIADECTWO ZDANIA EGZAMINU NIEZBĘDNEGO DO UZYSKANIA LICENCJI
MASZYNISTY**

Działając zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia .....

..... w sprawie licencji maszynisty (Dz. U. poz. ...) stwierdza się, że Pan (Pani)

.....
urodzony(a) dnia ..... w ....., Nr PESEL

.....
po odbyciu szkolenia* w ..... w

(nazwa ośrodka szkoleniowego)

dniach.....

(termin szkolenia)

zdał(a) w dniu ..... r. egzamin dla kandydatów na maszynistów
ubiegających się o licencję maszynisty.

.....
(wewnętrzny numer referencyjny)
wydania)

.....
(data i miejsce

.....
(podpis osoby upoważnionej
przez ośrodek szkolenia i
egzaminowania maszynistów i jej
pieczęć imienna)

* Nie dotyczy kandydatów na maszynistów zwolnionych z obowiązku przechodzenia szkolenia na podstawie art. 22 ust. 2a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.).

Załącznik nr 6

WZÓR REJESTRU LICENCJI MASZYNISTÓW

Nr	Informacja podlegająca przedstawieniu	
	Treść	Format
Część 1: Bieżący status licencji		
1	Numer licencji	
1.1	Numer licencji	EIN (12 cyfr)
2	Bieżący status licencji	
2.1	Potwierdzenie bieżącego statusu licencji. - Ważna - Zawieszona (decyzja w toku) - Cofnięta	Tekst
2.2	Powód zawieszenia lub cofnięcia licencji	Tekst
Część 2: Informacje dotyczące wydanej licencji maszynisty		
3	Nazwisko/nazwiska posiadacza	
3.1	Nazwisko/nazwiska znajdujące się w paszporcie lub krajowym dokumencie tożsamości lub innym uznanym dokumencie potwierdzającym tożsamość. Dopuszczalne jest więcej niż jedno nazwisko w zależności od zwyczaju krajowego.	Tekst
4	Imię/imiona posiadacza	
4.1	Imię/imiona znajdujące się w paszporcie lub krajowym dokumencie tożsamości lub innym uznanym dokumencie potwierdzającym tożsamość.	Tekst

	Dopuszczalne jest więcej niż jedno imię w zależności od zwyczaju krajowego.		
5	Data urodzenia posiadacza		
5.1	Data urodzenia posiadacza		RRRR-MM-DD
6	Miejsce urodzenia posiadacza		
6.1	Miejsce urodzenia posiadacza		Tekst
6.2	Obywatelstwo		Tekst
7	Data wydania licencji		
7.1	Aktualna data wydania licencji		RRRR-MM-DD
8	Data wygaśnięcia licencji		
8.1	Data oczekiwanego formalnego wygaśnięcia ważności licencji		RRRR-MM-DD
9	Nazwa organu wydającego licencję		
9.1	Nazwa organu wydającego licencję (właściwy organ, wyznaczony podmiot, przedsiębiorstwo kolejowe, zarządca infrastruktury)		Tekst
10	Numer referencyjny nadany pracownikowi przez pracodawcę		
10.1	Numer maszynisty nadany przez przedsiębiorstwo		Tekst
11	Zdjęcie posiadacza		
11.1	Zdjęcie		Zdjęcie w oryginale lub w zeskanowanej wersji elektronicznej
12	Podpis posiadacza		
12.1	Podpis		Podpis oryginalny, fotokopia lub zeskanowana wersja elektroniczna
13	Stale miejsce zamieszkania lub adres pocztowy posiadacza		
13.1	Adres posiadacza	Ulica i numer domu	Tekst
13.2		Miejscowość	Tekst
13.3		Państwo	Tekst
13.4		Kod pocztowy	Kod alfanumeryczny
13.5		Numer telefonu	Tekst
13.6		Adres poczty elektronicznej	Tekst

14	Informacje dodatkowe	
14.1	Informacje określone przez Prezesa UTK zgodnie z załącznikiem II do dyrektywy 2007/59/WE	Informacje zakodowane
	Rubryka 9.a.1 - język ojczysty/języki ojczyste maszynisty	Tekst
15	Ograniczenia zdrowotne	
15.1	Informacje określone przez właściwy organ zgodnie z załącznikiem II do dyrektywy 2007/59/WE	Informacje zakodowane
	Obowiązkowe korzystanie z okularów/soczewek kontaktowych	(kod b.1)

Część 3: Informacje dotyczące statusu licencji i wyników sprawdzianów wiedzy i umiejętności

16	Data pierwszego wydania licencji	
16.1	Data pierwszego wydania	RRRR-MM-DD
17	Data wygaśnięcia	
17.1	Data wygaśnięcia (i oczekiwanego formalnego przedłużenia ważności)	RRRR-MM-DD
18	Aktualizacja/aktualizacje (możliwość wpisania większej liczby danych)	
18.1	Data aktualizacji	RRRR-MM-DD
18.2	Powód aktualizacji	Tekst
19	Zmiana/zmiany (możliwość wpisania większej liczby danych)	
19.1	Data zmiany	RRRR-MM-DD
19.2	Powód zmiany	Tekst
20	Zawieszenie/zawieszenia (możliwość wpisania większej liczby danych)	
20.1	Długość okresu zawieszenia	Od (data) do (data)
20.2	Powód zawieszenia	Tekst
21	Cofnięcie/cofnięcia (możliwość wpisania większej liczby danych)	
21.1	Data cofnięcia	RRRR-MM-DD
21.2	Powód cofnięcia	Tekst
22	Zgłoszenie zgubienia licencji	
22.1	Data zgłoszenia	RRRR-MM-DD

22.2	Data wydania jakiegokolwiek duplikatu	RRRR-MM-DD
23	Zgłoszenie kradzieży licencji	
23.1	Data zgłoszenia	RRRR-MM-DD
23.2	Data wydania jakiegokolwiek duplikatu	RRRR-MM-DD
24	Zgłoszenie zniszczenia licencji	
24.1	Data zgłoszenia	RRRR-MM-DD
24.2	Data wydania jakiegokolwiek duplikatu	RRRR-MM-DD

Część 4: Informacje o podstawowych wymogach niezbędnych do wydania licencji oraz wynikach sprawdzianów wiedzy i umiejętności

25	Wykształcenie		
25.1	Podstawowy wymóg	Najwyższy stopień posiadanego wykształcenia	Tekst
26	Sprawność fizyczna		
26.1	Podstawowy wymóg	Oświadczenie dotyczące spełnienia kryteriów określonych w załączniku II do dyrektywy 2007/59/WE (części 1.1, 1.2, 1.3 i 2.1)	Tekst
26.2	Data badania		RRRR-MM-DD
26.3	Kolejne badania	Potwierdzono/nie potwierdzono	Tekst
26.4	(możliwość wpisania większej liczby danych)	Data ostatniego badania	RRRR-MM-DD
26.5	Następne badania	Data następnego badania	RRRR-MM-DD
26.6	Uwagi	Uwagi, które należy wyszczególnić: - normalny harmonogram - przewidywany harmonogram (zgodnie z orzeczeniem lekarskim) - zmiana w informacjach (kod 9.a.2) w stosownych przypadkach - zmiana w kodzie ograniczeń - inne + rubryka do wyszczególnienia	Tekst
27	Sprawność psychiczna do wykonywania zawodu		
27.1	Podstawowy wymóg	Oświadczenie dotyczące spełnienia kryteriów określonych w załączniku II do dyrektywy	Tekst

		2007/59/WE (część 2.2)	
27.2	Data badania		RRRR-MM-DD
27.3	Następne badanie/badania	Wyłącznie w stosownych przypadkach (możliwość wpisania większej liczby danych)	Oświadczenie
27.4		Data kolejnego badania	RRRR-MM-DD
28	Ogólna wiedza zawodowa		
28.1	Podstawowy wymóg	Oświadczenie dotyczące spełnienia kryteriów określonych w załączniku IV do dyrektywy 2007/59/WE	Tekst

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22a ust. 11 pkt 1 – 7 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Projekt rozporządzenia określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb wydawania, przedłużania ważności, zawieszania, przywracania i cofania licencji maszynisty, aktualizacji danych zawartych w licencji oraz wydawania jej wtórników,
- 2) wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności,
- 3) sposób i zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności oraz tryb orzekania o tej zdolności,
- 4) wzory dokumentów potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o licencję maszynisty albo o zachowanie jej ważności,
- 5) zakres wiedzy i umiejętności objętych szkoleniem i egzaminem niezbędny dla uzyskania licencji,
- 6) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty,
- 7) sposób, formę i tryb przygotowania oraz przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o licencję maszynisty, a także tryb pracy komisji egzaminacyjnej,
- 8) warunki, sposób prowadzenia rejestru licencji maszynistów, zakres danych w nim ujętych oraz okres ich przechowywania, wzór tego rejestru, a także tryb przekazywania danych ujętych w rejestrze podmiotom, o których mowa w art. 22a ust. 1a ustawy z dnia 28 marca 2003 r.

o transporcie kolejowym,

9) wzór:

- a) wniosku o wydanie licencji maszynisty, przedłużenie ważności, wydanie wtórnika, przywrócenie tego dokumentu i aktualizację danych zawartych w tym dokumencie,
- b) dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu w celu uzyskania licencji maszynisty.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą miały zastosowanie do uczestników rynku kolejowego – Urzędu Transportu Kolejowego, przewoźników kolejowych oraz zarządców infrastruktury, oraz zatrudnianych przez te podmioty maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia i egzaminowania maszynistów, a także innych podmiotów zaangażowanych w proces uznawania kwalifikacji zawodowych maszynistów.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych zostanie przesłany do następujących podmiotów:

- 1) Federacji Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych,
- 2) Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce,
- 3) „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o.o.,
- 4) Centrum Kształcenia i Doskonalenia Szkolenie Kadr Kolejowych,
- 5) Niepublicznej Placówki Kształcenia Ustawicznego Hagans Logistic Sp. z o.o.,
- 6) CARGO Master Sp. z o.o.,
- 7) „ATTYKA” Sp. z o.o.,
- 8) Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi,
- 9) Arriva RP Sp. z o.o.,
- 10) BKHW Logistic Sp. z o.o.,
- 11) PKP PLK SA,
- 12) PKP Intercity SA,
- 13) Przewozów Regionalnych Sp. z o.o.,
- 14) PKP Cargo SA,
- 15) „Kolei Mazowieckich – KM” Sp. z o.o.,
- 16) Railway Business Forum,
- 17) Izby Gospodarczej Transportu Lądowego,
- 18) Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych.

3. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

projekt rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych,

b) rynek pracy

wprowadzenie nowych zasad potwierdzania kwalifikacji zawodowych maszynistów zwiększy w perspektywie możliwości zmiany pracy przez osoby należące do tej grupy zawodowej, otwierając im szansę zatrudnienia u innych przewoźników. Nowe przepisy umożliwią lepszy przepływ

pracowników, a także możliwość weryfikacji ich kompetencji (system monitorowania maszynistów),

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

projekt rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw,

d) sytuację i rozwój regionalny

projekt rozporządzenia nie wpłynie na rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾
z dnia
w sprawie ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na
maszynistów

Na podstawie art. 22a ust. 11 pkt 8 – 10 i 12 lit. c ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób ustalania numeru identyfikacyjnego ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanego dalej „ośrodkiem szkolenia i egzaminowania”, wpisywanego do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanego dalej „rejestrem”, zakres danych ujętych w rejestrze, a także sposób uiszczania opłat za wpis do tego rejestru;
- 2) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o wpis do rejestru;
- 3) wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie;
- 4) wzór deklaracji prowadzenia egzaminów w sposób bezstronny i niedyskryminujący, składanej przez kandydatów na egzaminatorów ubiegających się o wpis do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, zwanej dalej „ustawą”.

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

§ 2. Każdemu ośrodkowi szkolenia i egzaminowania wpisywanemu do rejestru przydziela się indywidualny numer identyfikacyjny składający się z:

- 1) międzynarodowego oznaczenia Rzeczypospolitej Polskiej w postaci liter PL;
- 2) kolejnego numeru wpisu na liście;
- 3) oznaczenia roku kalendarzowego dokonania wpisu.

§ 3. Rejestr zawiera następujące dane przedsiębiorcy prowadzącego ośrodek szkolenia i egzaminowania:

- 1) dane określone w art. 22a ust. 7 pkt 1 – 5 ustawy;
- 2) indywidualny numer identyfikacyjny, o którym mowa w § 2;
- 3) datę wpisu do rejestru;
- 4) adres prowadzenia szkoleń i egzaminów, a w przypadku szkolenia praktycznego dotyczącego świadectwa maszynisty – zakres terytorialny prowadzonego szkolenia;
- 5) adres do korespondencji w przypadku, gdy jest on inny niż adres siedziby albo adres zamieszkania przedsiębiorcy;
- 6) numer telefonu i faksu;
- 7) adres strony internetowej oraz poczty elektronicznej, o ile przedsiębiorca je posiada.

§ 4. 1. Opłatę, o której mowa w art. 22a ust. 3 ustawy, uiszcza się w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia informującego o dacie wpisu na listę i wysokości opłaty, na rachunek bankowy Urzędu Transportu Kolejowego.

2. Za datę uiszczenia opłaty uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego przedsiębiorcy dokonującego wpłaty.

§ 5. 1. Przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru:

- 1) w zakresie warunków lokalowych posiada:
  - a) pomieszczenie przeznaczone do obsługi osób i przechowywania dokumentacji związanej z prowadzeniem szkolenia kandydatów na maszynistów i maszynistów,
  - b) co najmniej jedną salę:
    - o powierzchni nie mniejszej niż 25 m²,
    - wyposażoną w stoliki i miejsca siedzące dla każdej osoby biorącej udział w szkoleniu,
    - oświetloną, ogrzewaną i przewietrzaną,
    - odizolowaną od innych pomieszczeń,

- c) toaletę zlokalizowaną w pobliżu sali, o której mowa w lit. b;
- 2) w zakresie wyposażenia dydaktycznego posiada:
- a) tablicę do pisania,
  - b) makietę lub programy komputerowe imitujące sytuacje występujące w ruchu kolejowym,
  - c) tablice poglądowe z zakresu szkolenia, programy komputerowe, prezentacje multimedialne lub filmy wideo prezentujące: zasady prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, budowę i obsługę pojazdów kolejowych z napędem, zagadnienia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, a także zasad udzielania pierwszej pomocy ofiarom zdarzenia kolejowego,
  - d) obowiązujące teksty aktów prawnych, a także instrukcji i wytycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1a pkt 10 ustawy, w zakresie odnoszącym się do bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
  - e) urządzenia umożliwiające korzystanie z pomocy określonych w lit. b i c;
- 3) zapewnia możliwość prowadzenia zajęć w warsztatach utrzymaniowych, lokomotywowniach, na stacjach techniczno-postojowych lub w innych punktach obsługi taboru kolejowego;
- 4) posiada wdrożony system zarządzania jakością potwierdzony odpowiednim certyfikatem lub wewnętrzne procedury służące zapewnieniu odpowiedniej jakości prowadzonych szkoleń i egzaminów;
- 5) prowadzi i przechowuje przez okres 10 lat rejestr wydawanych dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu, a także dokumentację przebiegu szkolenia (dzienniki zajęć);
- 6) udostępnia Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego, zwanemu dalej „Prezesowi UTK”, dane, o których mowa w § 3 pkt 4 – 7;
- 7) opracowuje dokument zawierający metodykę prowadzenia szkoleń, a także sposób i harmonogram ich realizacji, z uwzględnieniem wymaganego czasu trwania i zakresu tematycznego programów szkolenia, określonych w przepisach wydanych na podstawie odpowiednio art. 22a ust. 11 pkt 6 i art. 22b ust. 21 pkt 2 ustawy;
- 8) organizuje, nie rzadziej niż raz do roku, konsultacje dla instruktorów i egzaminatorów prowadzących szkolenia w tym ośrodku szkolenia i egzaminowania, obejmujące zagadnienia związane z systemem uzyskiwania kwalifikacji zawodowych maszynistów, zgodnie z aktualnym poziomem wiedzy technicznej i obowiązującym stanem prawnym.

2. Konsultacje, o których mowa w ust. 1 pkt 6, organizuje się w szczególności po każdej istotnej zmianie przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu kolejowego, na wniosek Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, a także po wydaniu zaleceń Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych, o których mowa w art. 281 ust. 1 ustawy.

§ 6. 1. Instruktorzy prowadzący szkolenia w ośrodku szkolenia i egzaminowania posiadają:

1) co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie odpowiadającym realizowanemu tematowi szkolenia;

2) co najmniej średnie wykształcenie techniczne;

3) licencje maszynisty i świadectwo maszynisty uprawniające do prowadzenia określonego typu pojazdu kolejowego po infrastrukturze kolejowej w zakresie odpowiadającym realizowanemu szkoleniu – dotyczy instruktorów prowadzących szkolenia praktyczne z prowadzenia pojazdu kolejowego.

2. Przepisów ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do instruktorów prowadzących szkolenia w zakresie dotyczącym:

1) systemu przyznawania uprawnień dla maszynistów w Unii Europejskiej;

2) bezpieczeństwa i higiena pracy;

3) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

§ 7. Egzaminatorzy prowadzący egzaminy w ośrodku szkolenia i egzaminowania posiadają:

1) co najmniej 4-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie zagadnień będących przedmiotem egzaminu, nabyte w okresie 5 lat poprzedzających datę złożenia wniosku o wpis do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy;

2) co najmniej średnie wykształcenie techniczne;

3) licencje maszynisty i świadectwo maszynisty uprawniające do prowadzenia określonego typu pojazdu kolejowego po infrastrukturze kolejowej w zakresie odpowiadającym przeprowadzanemu egzaminowi – dotyczy egzaminatorów przeprowadzających egzamin praktyczny z prowadzenia pojazdu kolejowego;

4) przygotowanie pedagogiczne zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.³⁾) lub

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz. 1706, z 2011 r. Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 908.

ukończony kurs pedagogiczny;

5) znajomość języka polskiego na poziomie średnim ogólnym lub zaawansowanym – dotyczy egzaminatorów nieposiadających obywatelstwa polskiego, przeprowadzających egzaminy dla maszynistów z innych państw członkowskich Unii Europejskiej w ośrodku szkolenia i egzaminowania prowadzonym przez przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 22a ust. 4b ustawy;

6) ukończone szkolenie z zakresu techniki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej obowiązujących na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej w wymiarze co najmniej 50 godzin, przeprowadzone przez ośrodek szkolenia i egzaminowania, który posiada uprawnienia do szkolenia i egzaminowania określone w art. 22a ust. 4c pkt 4 ustawy – dotyczy egzaminatorów, o których mowa w pkt 5.

§ 8. Dokumentami potwierdzającymi spełnienie przez instruktorów i egzaminatorów wymagań w zakresie:

1) doświadczenia zawodowego, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 i § 7 pkt 1, są:

a) świadectwo pracy,

b) pisemne potwierdzenie wydane przez pracodawcę o pełnieniu funkcji lub wykonywaniu czynności związanych z przedmiotem egzaminu wraz ze wskazaniem okresu pełnienia tych funkcji lub wykonywania czynności,

c) zaświadczenie z ewidencji działalności gospodarczej lub Krajowego Rejestru Sądowego;

2) wykształcenia, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 i § 7 pkt 2, są:

a) świadectwo ukończenia technikum, technikum uzupełniającego, szkoły policealnej lub szkoły równorzędnej, lub dyplom ukończenia szkoły pomaturalnej lub policealnej,

b) dyplom ukończenia studiów inżynierskich;

3) znajomości języka polskiego przez egzaminatorów, o których mowa w § 7 pkt 5, są:

a) certyfikat znajomości języka polskiego poświadczający zdany egzamin z języka polskiego na poziomie średnim ogólnym lub zaawansowanym, wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,

b) dyplom ukończenia studiów wyższych prowadzonych w języku polskim lub świadectwo dojrzałości uzyskane w polskim systemie oświaty;

4) ukończonego szkolenia, o którym mowa w § 7 pkt 6 – pisemne potwierdzenie ukończenia szkolenia wydane przez ośrodek szkolenia i egzaminowania, w którym przeprowadzono to szkolenie.

§ 9. Wzór deklaracji prowadzenia egzaminów w sposób bezstronny i niedyskryminujący określa załącznik do rozporządzenia.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
z dnia ..., (poz. ...)

WZÓR DEKLARACJI PROWADZENIA EGZAMINÓW W SPOSÓB BEZSTRONNY I
NIEDYSKRYMINUJĄCY

.....
(imię i nazwisko osoby składającej oświadczenie)

DEKLARACJA PROWADZENIA EGZAMINÓW W SPOSÓB BEZSTRONNY I
NIEDYSKRYMINUJĄCY

Deklaruję, że będę prowadził egzaminy dla kandydatów na maszynistów oraz maszynistów, z zachowaniem zasad bezstronności, w sposób niedyskryminujący, nie ulegając żadnej presji lub zachęcie, która mogłaby wywierać wpływ na ocenę lub na wyniki egzaminów, jak również sposób ich przeprowadzenia.

.....
(data i podpis osoby ubiegającej się o wpis do wykazu
egzaminatorów prowadzących egzaminy w ośrodku szkolenia
i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22a ust. 11 pkt 8 – 10 i 12 lit. c ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia określa:

- 1) sposób ustalania numeru identyfikacyjnego ośrodka szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanego dalej „ośrodkiem szkolenia i egzaminowania”, wpisywanego do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanego dalej „rejestrem”, zakres danych ujętych w rejestrze, a także sposób uiszczania opłat za wpis do tego rejestru,
- 2) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o wpis do rejestru,
- 3) wymagania kwalifikacyjne dla instruktorów i egzaminatorów wykonujących czynności w ośrodku szkolenia i egzaminowania, a także rodzaje dokumentów potwierdzających ich kwalifikacje i wykształcenie,
- 4) wzór deklaracji prowadzenia egzaminów w sposób bezstronny i niedyskryminujący, składanej przez kandydatów na egzaminatorów ubiegających się o wpis do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą miały zastosowanie do uczestników rynku kolejowego – przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia i egzaminowania maszynistów, a także innych podmiotów zaangażowanych w proces uznawania kwalifikacji zawodowych maszynistów. przewoźników kolejowych oraz zarządców infrastruktury, oraz zatrudnianych przez te podmioty maszynistów oraz kandydatów na maszynistów.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych zostanie przesłany do następujących podmiotów:

- 1) Federacji Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych,
- 2) Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych w Polsce,
- 3) „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o.o.,
- 4) Centrum Kształcenia i Doskonalenia Szkolenia Kadr Kolejowych,
- 5) Niepublicznej Placówki Kształcenia Ustawicznego Hagans Logistic Sp. z o.o.,
- 6) CARGO Master Sp. z o.o.,
- 7) „ATTYKA” Sp. z o.o.,
- 8) Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi,
- 9) Arriva RP Sp. z o.o.,
- 10) BKHW Logistic Sp. z o.o.,
- 11) PKP PLK SA,
- 12) PKP Intercity SA,
- 13) Przewozów Regionalnych Sp. z o.o.,
- 14) PKP Cargo SA,
- 15) „Kolei Mazowieckich – KM” Sp. z o.o.,
- 16) Railway Business Forum,
- 17) Izby Gospodarczej Transportu Lądowego,
- 18) Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych.

3. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

projekt rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych,

b) rynek pracy

wprowadzenie nowych zasad potwierdzania kwalifikacji zawodowych maszynistów zwiększy w perspektywie możliwości zmiany pracy przez osoby należące do tej grupy zawodowej, otwierając im szansę zatrudnienia u innych przewoźników. Nowe przepisy umożliwią lepszy przepływ pracowników, a także możliwość weryfikacji ich kompetencji (system monitorowania maszynistów),

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

projekt rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw,

d) sytuację i rozwój regionalny

projekt rozporządzenia nie wpłynie na rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia

w sprawie podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności

Na podstawie art. 22a ust. 13 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania w stosunku do podmiotów ubiegających się o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności, zwaną dalej „listą”;
- 2) tryb dokonywania wpisu na listę oraz wykreślenia z niej;
- 3) zakres danych ujętych na liście;
- 4) wzór wniosku o wpis na listę;
- 5) sposób uiszczania opłat za dokonanie wpisu na listę.

§ 2. 1. Podmiot ubiegający się o wpis na listę:

- 1) jest wpisany do właściwego rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- 2) zatrudnia lub współpracuje na podstawie umowy cywilnoprawnej z:
  - a) co najmniej dwoma lekarzami spełniającymi wymagania, o których mowa w § 7 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 332, z późn. zm.³⁾),
  - b) lekarzem posiadającego specjalizację w dziedzinie:

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 60, poz. 375, z 1998 r. Nr 159, poz. 1057, z 2001 r. Nr 37, poz. 451 oraz z 2010 r. Nr 240, poz. 1611.

- otorynolaryngologii,
- okulistyki,
- neurologii,

c) psychologiem, który odbył szkolenie w jednostce organizacyjnej prowadzącej szkolenia w zakresie psychologii kolejowej;

3) zapewniają możliwość nieodpłatnego wykonywania badań ponownych;

4) spełniają wymagania określone w art. 22a ust. 6 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, zwanej dalej „ustawą”.

2. Do wniosku o wpis na listę, o którym mowa w art. 22a ust. 7 ustawy, dołącza się następujące dokumenty:

- 1) wypis z rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) oświadczenie o spełnianiu wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – 3;
- 3) oświadczenie o posiadaniu uprawnień, o których mowa w art. 22a ust. 6 ustawy.

3. Wzór wniosku o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego, zwany dalej „Prezesem UTK”, po weryfikacji pod względem formalnym wniosku oraz dokumentów, które należy do niego załączyć, jest obowiązany dokonać wpisu na listę oraz wydać zaświadczenie o tym wpisie w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku.

2. W razie stwierdzenia niekompletności wniosku Prezes UTK, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

3. Wniosek nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

§ 4. Podmiot uprawniony do przeprowadzania badań oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, zwany dalej „podmiotem uprawnionym” jest obowiązany zgłosić Prezesowi UTK zmiany dotyczące swojego stanu faktycznego i prawnego oraz zmiany dotyczące danych zawartych we wniosku i ujętych na liście w terminie 14 dni od dnia dokonania zmiany.

§ 5. Prezes UTK wykreśla podmiot uprawniony z listy w przypadku:

- 1) stwierdzenia, że przestał on spełniać co najmniej jedno z wymagań określonych w art. 22a ust. 6 ustawy oraz w § 2 ust. 1;

- 2) niedokonania opłaty na warunkach określonych w § 8;
- 3) złożenia przez niego wniosku o wykreślenie z listy.

§ 6. Lista zawiera następujące dane dotyczące podmiotu uprawnionego:

- 1) dane określone w art. 22a ust. 7 pkt 1 – 4 ustawy;
- 2) numer wpisu na listę;
- 3) data wpisu na listę;
- 4) numer telefonu i faksu;
- 5) adres strony internetowej oraz poczty elektronicznej, o ile podmiot je posiada.

§ 7. Prezes UTK informuje podmiot uprawniony o wpisie na listę, określając wysokość opłaty za dokonanie wpisu.

§ 8. Opłatę za dokonanie wpisu uiszcza się na rachunek bankowy Urzędu Transportu Kolejowego w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o wpisie podmiotu uprawnionego na listę.

§ 9. 1. Wpisy na listę dokonane na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy.

2. Do postępowań w sprawie wpisania, wykreślenia i zmian na liście, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

---

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie wpisu na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty (Dz. U. Nr 66, poz. 348), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 3 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. poz. ...).

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
z dnia ..., (poz. ...)**

WZÓR WNIOSKU O WPIS PODMIOTU NA LISTĘ PODMIOTÓW UPRAWNIONYCH DO
PRZEPROWADZANIA BADAŃ ORAZ ORZEKANIA W CELU SPRAWDZENIA
SPEŁNIANIA WYMAGAŃ ZDROWOTNYCH, FIZYCZNYCH I SPYCHICZNYCH,
NIEZBĘDNYCH DO UZYSKANIA LICENCJI ORAZ ŚWIADECTWA MASZYNISTY

....., dnia .....

(miejsowość) (data)

**PREZES
URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO**

WNIOSEK

**o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia
spełniania**

**wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji
oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności**

Wnoszę o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności następującego podmiotu:

1. Nazwa podmiotu:

.....

2. Siedziba i adres podmiotu:

.....

.....

.....

3. Numer podmiotu w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą:

.....

4. Numer Identyfikacji Podatkowej, o ile podmiot taki posiada:

.....

Jednocześnie informuję, że wyżej wymieniony podmiot może rozpocząć wykonywanie zadań podmiotu uprawnionego do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności z dniem .....

.....
(podpis i pieczęć kierownika podmiotu
wykonującego działalność leczniczą)

Załączniki:

- 1. Wypis z rejestru zakładów opieki zdrowotnej.*
- 2. Oświadczenie o zatrudnianiu co najmniej dwóch lekarzy spełniających wymagania, o których mowa w § 7 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 332, z późn. zm.).*
- 3. Oświadczenie o zatrudnianiu lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie:*
  - a) otorynolaryngologii,*
  - b) okulistyki,*
  - c) neurologii**– lub współpracy z takimi lekarzami na podstawie umów cywilnoprawnych.*
- 4. Oświadczenie o zatrudnianiu psychologa, który odbył szkolenie w jednostce prowadzącej szkolenia w zakresie psychologii kolejowej, lub współpracy z takim psychologiem na podstawie umowy cywilnoprawnej.*
- 5. Oświadczenie o zapewnieniu nieodpłatnego wykonywania badań ponownych.*
- 6. Oświadczenie o posiadaniu uprawnień do wykonywania badań w służbie medycyny pracy oraz realizacji zadań z zakresu medycyny kolejowej.*

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22a ust. 13 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. *o transporcie kolejowym* (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm). Zastąpi ono dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 marca 2011 r. *w sprawie wpisu na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty* (Dz. U. Nr 66, poz. 348).

W rozporządzeniu określono szczegółowe wymagania w stosunku do podmiotów ubiegających się o wpis na listę podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz wydawania orzeczeń lekarskich dla maszynistów, co jest konieczne dla uzyskania i zachowania ważności dokumentów potwierdzających ich uprawnienia (licencja oraz świadectwo maszynisty). Wymogi dotyczą w szczególności zakresu obsady kadrowej niezbędnej do prawidłowego wypełniania tych zadań. Rozporządzenie określa ponadto tryb wpisu na listę oraz wykreślenia z niej oraz zawiera odpowiedni wzór wniosku o wpis na listę.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Ustawa będzie oddziaływać na podmioty uprawnione do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz wydawania orzeczeń lekarskich dla maszynistów oraz lekarzy i psychologów przeprowadzających ocenę zdolności fizycznej i psychicznej maszynistów.

2. Konsultacje społeczne

- 1) Centrum Naukowe Medycyny Kolejowej,
- 2) PKP SA – Oddział Kolejowa Medycyna Pracy,
- 3) Krajowy Konsultant do spraw Medycyny Transportu,
- 4) „Miedziowe Centrum Zdrowia” S.A.,
- 5) Centrum Diagnostyki Medycznej „MULTI-M” sp. j.,
- 6) Portowa Przychodnia Zdrowia przy spółce PUS „PORTUS” Sp. z o. o.,
- 7) Izba Gospodarcza Transportu Lądowego,
- 8) Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych,
- 9) Związek Pracodawców Kolejowych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾
z dnia
w sprawie świadectwa maszynisty²⁾

Na podstawie art. 22b ust. 21 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zakres wiedzy i umiejętności dotyczących pojazdu kolejowego i infrastruktury kolejowej, objętych szkoleniem i egzaminem, które są niezbędne do uzyskania świadectwa maszynisty;
- 2) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty;
- 3) sposób, formę oraz tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty oraz tryb pracy komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej te egzaminy;
- 4) tryb oraz szczegółowe warunki i minimalną częstotliwość przeprowadzania sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów;
- 5) zakres danych dotyczących infrastruktury kolejowej ujęty w świadectwie maszynisty;
- 6) szczegółowe warunki i sposób prowadzenia rejestru świadectw maszynistów, zakres danych w nim ujętych, a także okres ich przechowywania, wzór tego rejestru, a także tryb udostępniania danych ujętych w rejestrze podmiotom, o których mowa w art. 22b ust. 14a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, zwanej dalej „ustawą”.

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia dyrektywy 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 51).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

Rozdział 2

Szkolenie i egzaminowanie kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty

§ 2. 1. Zakres wiedzy i umiejętności dotyczących pojazdu kolejowego, objętych szkoleniem i egzaminem, które są niezbędne do uzyskania świadectwa maszynisty, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Zakres wiedzy i umiejętności dotyczących infrastruktury kolejowej, objętych szkoleniem i egzaminem, które są niezbędne do uzyskania świadectwa maszynisty, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Egzamin dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, zwany dalej „egzaminem”, składa się z części teoretycznej oraz części praktycznej.

2. Część teoretyczną egzaminu obejmującą sprawdzenie wiedzy i umiejętności dotyczących taboru kolejowego i infrastruktury kolejowej, przeprowadza się w formie:

1) testu pisemnego składającego się z 50 pytań dotyczących infrastruktury kolejowej, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z zakresu techniki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji. Do każdego pytania przyporządkowane są cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź uzyskuje się 1 punkt;

2) dwóch ustnych zadań egzaminacyjnych z zakresu konstrukcji i obsługi pojazdów kolejowych z napędem, za które można uzyskać maksymalnie 50 punktów, po 25 punktów z każdego z nich.

3. Część teoretyczna egzaminu trwa:

1) 90 minut – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1;

2) 40 minut – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

4. Część teoretyczną egzaminu uważa się za zdaną jeżeli suma punktów z testu pisemnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz ustnych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, wyniosła co najmniej 75 punktów.

5. Część praktyczna egzaminu polega na sprawdzeniu, za pomocą jazd praktycznych na sieci kolejowej, umiejętności prowadzenia pojazdu kolejowego oraz, jeżeli to możliwe, z wykorzystaniem symulatorów, w celu oceny stosowania zasad eksploatacji i działań maszynisty w szczególnie trudnych sytuacjach.

6. Warunkiem dopuszczenia kandydata na maszynistę do zdawania części praktycznej

egzaminu jest zdanie przez niego części teoretycznej egzaminu.

§ 5. 1. Osoba upoważniona przez ośrodek szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwany dalej „ośrodkiem szkolenia i egzaminowania”:

1) powołuje komisję egzaminacyjną, w skład której wchodzi co najmniej trzech egzaminatorów wpisanych do wykazu, o którym mowa w art. 22a ust. 8 pkt 1 ustawy, z których jeden pełni funkcje egzaminatora prowadzącego;

2) wyznacza sekretarza komisji;

3) zapewnia obsługę administracyjną komisji egzaminacyjnej.

2. Egzaminator prowadzący:

1) wyznacza termin i miejsce egzaminu;

2) powołuje zespoły egzaminacyjne spośród egzaminatorów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia:

a) części teoretycznej egzaminu,

b) części praktycznej egzaminu;

3) powiadamia pisemnie Prezesa UTK o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu oraz o liczbie egzaminowanych, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym terminem egzaminu;

4) zapewnia opracowanie wymaganej liczby testowych pytań egzaminacyjnych;

5) określa tematy ustnych zadań egzaminacyjnych;

6) dopuszcza do egzaminu kandydatów na maszynistów ubiegających się o świadectwo maszynisty.

3. Zespół egzaminacyjny, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, składa się z co najmniej trzech egzaminatorów z których jeden pełni funkcję egzaminatora prowadzącego część teoretyczną egzaminu.

4. Zespół egzaminacyjny, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, składa się z co najmniej dwóch egzaminatorów, z których jeden pełni funkcję egzaminatora prowadzącego część praktyczną egzaminu.

5. Egzaminator prowadzący część praktyczną egzaminu powinien posiadać licencję maszynisty oraz świadectwo maszynisty uprawniające do prowadzenia typu pojazdu kolejowego i określonej infrastruktury kolejowej, których dotyczy egzamin.

6. W razie braku możliwości zapewnienia egzaminatora, który posiada uprawnienia, o których mowa w ust. 5, część praktyczna egzaminu powinna być przeprowadzona przy udziale maszynisty posiadającego takie uprawnienia.

7. Przepisów ust. 5 i 6 nie stosuje się w przypadku, gdy egzamin dotyczy:

1) nowego typu pojazdu kolejowego;

- 2) zmodernizowanego typu pojazdu kolejowego, dla którego wydawane jest nowe zezwolenie na dopuszczenie do eksploatacji;
- 3) nowo wybudowanej infrastruktury kolejowej;
- 4) istniejącej infrastruktury kolejowej o zmienionych parametrach techniczno-eksploatacyjnych.

8. Sposób przeprowadzania egzaminu, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, określają ośrodki szkolenia i egzaminowania w porozumieniu z zarządcą infrastruktury kolejowej, po której ma być przeprowadzony ten egzamin oraz Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK”.

9. Funkcji egzaminatora prowadzącego, o którym mowa w ust. 2 – 4, nie może pełnić egzaminator, który uprzednio pełnił funkcję instruktora prowadzącego szkolenie dla kandydatów na maszynistów przystępujących do egzaminu.

10. W przypadku nie zdania którejkolwiek z części egzaminu, egzaminator prowadzący wyznacza termin egzaminu poprawkowego.

11. Jeżeli kandydat na maszynistę ubiegający się o świadectwo maszynisty trzykrotnie złożył egzamin z wynikiem negatywnym, ponownie przechodzi on szkolenie w pełnym wymiarze godzin określonym w programie szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o świadectwo maszynisty.

§ 6. 1. Z przeprowadzenia egzaminu komisja egzaminacyjna sporządza protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie ośrodka szkolenia i egzaminowania przeprowadzającego egzamin;
- 2) datę i miejsce przeprowadzenia egzaminu oraz czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu;
- 3) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 4) wskazanie składu komisji egzaminacyjnej, zespołów egzaminacyjnych oraz egzaminatorów prowadzących;
- 5) liczby kandydatów na maszynistów dopuszczonych do:
  - a) części teoretycznej egzaminu,
  - b) części praktycznej egzaminu;
- 6) wykaz kandydatów na maszynistów, którzy złożyli egzamin z wynikiem:
  - a) pozytywnym,
  - b) negatywnym;
- 7) wykaz kandydatów na maszynistów, którzy złożyli egzamin z wynikiem negatywnym;
- 8) podpisy członków komisji egzaminacyjnej.

2. Kopię protokołu, o którym mowa w ust. 6, ośrodek szkolenia i egzaminowania przekazuje:

- 1) przewoźnikowi kolejowemu albo zarządcy infrastruktury, u którego kandydat na maszynistę jest zatrudniony lub świadczy usługi;
  - 2) Prezesowi UTK.
3. Ośrodek szkolenia i egzaminowania prowadzi rejestr przeprowadzonych egzaminów oraz zapewnia przechowywanie dokumentacji przeprowadzonych egzaminów przez okres 10 lat.

Rozdział 3

Sprawdziany wiedzy i umiejętności maszynistów

§ 7. 1. Sprawdziany wiedzy i umiejętności maszynistów niezbędne dla zachowania ważności świadectwa maszynisty przeprowadza się, w odniesieniu do znajomości:

- 1) infrastruktury kolejowej – co 3 lata, a także po każdej nieobecności przekraczającej okres 6 miesięcy na danej części infrastruktury;
  - 2) pojazdów kolejowych – co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu określonego typu pojazdu kolejowego przekraczającej okres 1 roku;
  - 3) języka obcego dla maszynistów, którzy prowadzą pociągi w ruchu transgranicznym, z uwzględnieniem terminologii stosowanej przy prowadzeniu ruchu kolejowego na sieci kolejowej innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej – co 3 lata a także po każdej nieobecności przekraczającej okres 1 roku na tej sieci kolejowej.
2. W przypadku maszynistów prowadzących pojazdy kolejowe przeznaczone do kursowania w pociągach pasażerskich z prędkością powyżej 120 km/h, sprawdzian, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, przeprowadzany co 3 lata, obejmuje także sprawdzenie umiejętności maszynisty na symulatorze pojazdu kolejowego.
3. Niezależnie od terminów określonych w ust. 1, sprawdziany wiedzy i umiejętności maszynistów przeprowadza się:
- 1) w przypadku zawieszenia świadectwa maszynisty przez przewoźnika kolejowego albo zarządcę infrastruktury:
    - a) na skutek uchybień w pracy mogących spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
    - b) w związku z uczestnictwem maszynisty w poważnym wypadku, wypadku lub incydencie – w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności do wykonywania czynności maszynisty lub na żądanie komisji wypadkowej,
    - c) po przerwie w wykonywaniu czynności na stanowisku maszynisty trwającej co najmniej 6 miesięcy,
    - d) po uzyskaniu negatywnego wyniku sprawdzianu, o którym mowa w ust. 1,
    - e) po otrzymaniu wniosku Prezesa UTK, o którym mowa w art. 22b ust. 15,

- f) po wydaniu zaleceń Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych, o których mowa w art. 281 ust. 1 ustawy, wskazujących na konieczność przeprowadzenia dodatkowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów;
- 2) przed wydaniem świadectwa maszynisty dla maszynisty, który posiada odpis świadectwa maszynisty albo świadectwo maszynisty, potwierdzające wykonywanie czynności na tym stanowisku u innego przewoźnika kolejowego lub zarządcy infrastruktury;
- 3) w przypadku rozszerzania uprawnień określonych w świadectwie maszynisty w zakresie dotyczącym:
- a) określonej części infrastruktury kolejowej,
  - b) typu pojazdu kolejowego.

§ 8. 1. W przypadku, o którym mowa w § 7 ust. 3 pkt 3 lit. a, sprawdzian wiedzy i umiejętności przeprowadza się po uprzednim wykonaniu przez maszynistę czterech jazd w czynnej kabinie pojazdu kolejowego z napędem w obrębie infrastruktury kolejowej objętej tym sprawdzianem, przy czym dwie jazdy należy odbyć pomiędzy zmierzchem a świtem.

2. Po spełnieniu warunków, o których mowa w ust. 1, maszynistę poddaje się sprawdzianowi umiejętności, podczas którego prowadzi on pojazd kolejowy w obrębie infrastruktury kolejowej objętej tym sprawdzianem w obecności co najmniej jednego egzaminatora.

3. Po zakończeniu sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2, egzaminator wydaje przewoźnikowi kolejowemu albo zarządcy infrastruktury, u którego maszynista jest zatrudniony lub świadczy usługi, pisemne potwierdzenie uzyskania znajomości infrastruktury kolejowej objętej sprawdzianem, o ile uzna on, że maszynista uzyskał niezbędną znajomość tej infrastruktury.

4. W razie nieobecności o której mowa w § 7 ust. 1 pkt 1, sprawdzian wiedzy i umiejętności maszynisty dotyczący określonej infrastruktury kolejowej przeprowadza się po uprzednim wykonaniu przez maszynistę dwóch jazd w czynnej kabinie pojazdu kolejowego z napędem, w obrębie danej infrastruktury, przy czym jedną jazdę należy odbyć pomiędzy zmierzchem a świtem. Przepisy ust. 2 – 3 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli maszynista ubiega się o rozszerzenie uprawnień, o których mowa w § 7 ust. 3 pkt 3 lit. a, wyłącznie w zakresie kategorii A świadectwa maszynisty lub w zakresie dotyczącym bocznicy kolejowych lub okręgów manewrowych, przepisów ust. 1 – 4 nie stosuje się.

6. W przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 3 pkt 3 lit. b, warunki przeprowadzenia sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów określają egzaminatorzy wyznaczeni przez ośrodek szkolenia i egzaminowania, uwzględniając doświadczenie zawodowe, kwalifikacje maszynisty oraz ujęte w świadectwie maszynisty typy pojazdów kolejowych, do prowadzenia których jest on uprawniony.

§ 9. Po przeprowadzeniu sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów, o których mowa w § 4, przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury potwierdzają, poprzez odnotowanie w rejestrze świadectw maszynistów, że maszynista spełnia wymagania określone w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Zakres danych dotyczących infrastruktury kolejowej ujęty w świadectwie maszynisty

§ 10. 1. W świadectwie maszynisty umieszcza się następujące dane dotyczące infrastruktury kolejowej:

- 1) nazwę zarządcy infrastruktury zarządzającego infrastrukturą kolejową, po której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pojazdu kolejowego;
- 2) linie kolejowe albo odcinki linii kolejowych obejmujące przejścia graniczne z państwami sąsiadującymi z Rzeczpospolitą Polską;
- 3) wykaz systemów zabezpieczenia ruchu kolejowego, stosowanych na infrastrukturze kolejowej, po której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pojazdu kolejowego.

2. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury prowadzą dla każdego maszynisty szczegółowy wykaz obejmujący linie kolejowe i odcinki linii kolejowych, wchodzące w skład infrastruktury kolejowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wraz ze wskazaniem dnia ostatniej jazdy w czynnej kabinie pojazdu kolejowego z napędem w każdym miesiącu roku kalendarzowego.

Rozdział 5

Rejestry świadectw maszynistów

§ 11. 1. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury prowadzą rejestry świadectw maszynistów w postaci elektronicznej, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

2. Rejestr świadectw maszynistów zawiera następujące dane:

- 1) numer licencji maszynisty, a także jej status;
- 2) informacje dotyczące aktualnego świadectwa maszynisty oraz dane osobowe maszynisty, w tym:
  - a) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania,
  - b) data i miejsce urodzenia,
  - c) zdjęcie i podpis,

- d) data wydania świadectwa maszynisty, a w przypadku świadectwa maszynisty wydanego na czas określony, także przewidywany terminu upływu ważności,
  - e) nazwa i adres przewoźnika kolejowego albo zarządcy infrastruktury, który wydał świadectwo maszynisty,
  - f) numer referencyjny nadany maszyniście przez przewoźnika kolejowego albo zarządcę infrastruktury,
  - g) kategorii i podkategorii świadectwa maszynisty,
  - h) typy pojazdów kolejowych, do prowadzenia których maszynista jest uprawniony,
  - i) infrastruktura kolejowa, w obrębie której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pojazdu kolejowego,
  - j) znajomość języków obcych,
  - k) informacje dodatkowe i ograniczenia;
- 3) informacje dotyczące statusu świadectwa maszynisty, w tym:
- a) data wydania,
  - b) data i przyczyny:
    - dokonania aktualizacji danych,
    - zawieszenia lub cofnięcia,
  - c) data zgłoszenia zgubienia, kradzieży i zniszczenia oraz wydania duplikatu tego dokumentu;
- 4) dane dotyczące uprawnień ujętych w świadectwie maszynisty oraz wyniki sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów.
3. Rejestr świadectw maszynistów jest prowadzony w sposób umożliwiający zabezpieczenie danych w nim ujętych przed zniszczeniem, degradacją techniczną, dostępem osób niepowołanych i kradzieżą.
4. Dane ujęte w rejestrze świadectw maszynistów przechowywane są przez okres 10 lat od dnia wygaśnięcia ostatniego świadectwa maszynisty wpisanego do tego rejestru.
- § 12.** 1. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury udostępniają dane zgromadzone w rejestrze świadectw maszynisty podmiotom, o których mowa w art. 22b ust. 14a ustawy, na podstawie wniosku złożonego w formie pisemnej lub elektronicznej.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:
- 1) oznaczenie podmiotu składającego wniosek;
  - 2) informacje dotyczące osoby wyznaczonej do kontaktów;
  - 3) zakres wnioskowanych danych ujętych w rejestrze świadectw maszynistów wraz z określeniem częstotliwości przekazywania danych (jednorazowo bądź cyklicznie).
3. Dane, o których mowa w ust. 1, są udostępniane niezwłocznie, jednak nie później niż

w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 3, może ulec przedłużeniu, po uprzednim ustaleniu i wyznaczeniu nowego terminu z podmiotem składającym wniosek.

5. Dane są udostępniane w formie pisemnej lub elektronicznej. Dane w formie elektronicznej przekazuje się na informatycznym nośniku danych lub przy użyciu systemów teleinformatycznych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.⁴⁾).

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 13. 1. Osobom, które są uprawnione do prowadzenia pojazdów kolejowych na podstawie dokumentów wydanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego i warunków, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy kolejowe (Dz. U. Nr 212, poz. 2152, z późn. zm.⁵), przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury wydają świadectwa maszynisty bez konieczności odbycia szkolenia i złożenia egzaminu, o których mowa w art. 22b ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do świadectwa maszynisty wpisuje się:

1) typy pojazdów kolejowych, do prowadzenia których maszynista jest uprawniony w chwili wydania świadectwa maszynisty;

2) dane dotyczące infrastruktury kolejowej, po której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pojazdów kolejowych w chwili wydania świadectwa maszynisty, określone w § 8;

3) datę przeprowadzenia kolejnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności maszynisty.

3. Bieg terminów, o których mowa w § 7 ust. 1, liczy się odpowiednio od dnia przeprowadzenia ostatniego egzaminu okresowego albo weryfikacyjnego zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 1, chyba że przewoźnik kolejowy albo zarządca infrastruktury kolejowej, który dokonuje wpisu wyznaczy krótszy termin.

§ 14. Świadectwa maszynisty wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują ważność.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371, z 2009 r. Nr 201, poz. 1540 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 459 i Nr 134, poz. 779.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 218, poz. 2212, z 2005 r. Nr 235, poz. 1999, z 2006 r. Nr 190, poz. 1407 oraz z 2007 r. Nr 170, poz. 1204.

§ 15. 1. Szkolenia prowadzone w celu uzyskania świadectwa maszynisty, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prowadzi się dalej na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, w przypadkach, o których mowa w ust. 1, nie może być krótszy niż określony w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁶⁾

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

---

⁶⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie świadectwa maszynisty (Dz. U. Nr 66, poz. 347), które zgodnie z art. 7 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. poz. ...) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

**Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej
z dnia ..., (poz. ...)**

Załącznik nr 1

**ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DOTYCZĄCYCH POJAZDU KOLEJOWEGO
OBJĘTYCH SZKOLENIEM I EGZAMINEM, KTÓRE SĄ NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA
PRZEZ KANDYDATA NA MASZYNISTĘ ŚWIADECTWA MASZYNISTY**

1) Próby i kontrole przed jazdą

Maszynista powinien umieć:

- a) zgromadzić dokumentację i niezbędne wyposażenie,
- b) sprawdzić, czy wyznaczony pojazd trakcyjny może być użyty do obsługi wyznaczonego pociągu,
- c) wprowadzić i sprawdzić informacje zapisane w dokumentacji dotyczącej pojazdu trakcyjnego i pociągu,
- d) sprawdzić, poprzez dokonanie określonych prób i kontroli, czy urządzenia związane z bezpieczeństwem są sprawne,
- e) sprawdzić wyposażenie pojazdu trakcyjnego w sprzęt ochronny i sprzęt związany z bezpieczeństwem oraz jego sprawność,
- f) wykonać wszelkie należące do obowiązków maszynisty czynności zapobiegawczo – utrzymaniowe.

2) Znajomość pojazdu kolejowego

Aby prowadzić pojazd trakcyjny, maszynista powinien być zapoznany ze wszystkimi obsługiwanymi przez niego regulatorami i wskaźnikami, w szczególności z tymi, które dotyczą funkcjonowania:

- a) napędu,
- b) hamowania,
- c) urządzeń kontroli czujności maszynisty.

Aby wykryć i zlokalizować nieprawidłowości występujące w pojazdach kolejowych, ustalić, co jest potrzebne do ich usunięcia, a także, w określonych przypadkach podjąć działania naprawcze, maszynista powinien być zapoznany z:

- a) konstrukcjami mechanicznymi pojazdów kolejowych,
- b) zawieszeniem i urządzeniami mocującymi,

- c) częściami biegowymi,
- d) urządzeniami związanymi z bezpieczeństwem ruchu pociągów,
- e) konstrukcją zbiorników paliwa, układem zasilania paliwem, układem wydechowym,
- f) znaczeniem oznaczeń znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz pojazdów kolejowych, w szczególności symboli używanych przy przewozie towarów niebezpiecznych,
- g) systemem rejestracji jazd,
- h) układami: elektrycznym i pneumatycznym,
- i) systemem pobierania prądu trakcyjnego i układami wysokiego napięcia,
- j) sprzętem łączności, w tym systemem transmisji radiowej i łącznością tor-pojazd,
- k) organizacją jazd pojazdem trakcyjnym,
- l) budową pojazdów kolejowych i ich przeznaczeniem oraz urządzeniami wykorzystywanymi do prowadzenia pociągu i pracy manewrowej, a w szczególności z systemem zatrzymywania pociągu przy użyciu samoczynnego hamulca zespolonego,
- m) układem hamulcowym,
- n) częściami charakterystycznymi dla pojazdów kolejowych,
- o) sprzęganiem pojazdów kolejowych.

3) Próby hamulców

Maszynista powinien umieć:

- a) sprawdzić i obliczyć przed jazdą, czy rzeczywista masa hamująca pociągu odpowiada masie hamującej wymaganej dla danej linii, zgodnie z wartościami podanymi w dokumentacji pociągu,
- b) sprawdzić działanie poszczególnych elementów układu hamulcowego pojazdu trakcyjnego oraz pociągu odpowiednio przed jazdą, przy jego uruchamianiu i w czasie jazdy.

4) Sposób funkcjonowania i prędkość maksymalna pociągu w odniesieniu do charakterystyk linii

Maszynista powinien umieć zastosować odpowiednią technikę prowadzenia pociągu w celu zachowania maksymalnych, dopuszczalnych prędkości pociągów w zależności od parametrów stałych i parametrów zmiennych linii (odcinków), takich jak: pochylenia miarodajne, łuki, dopuszczalne prędkości na odcinkach linii, doraźne ograniczenia prędkości przekazane maszyniście, wskazania urządzeń sygnalizacyjnych i panujące warunki atmosferyczne.

5) Prowadzenie pociągu w sposób, który nie powoduje uszkodzeń infrastruktury kolejowej,

lub pojazdów

Maszynista powinien umieć:

- a) korzystać zgodnie z obowiązującymi zasadami ze wszystkich dostępnych układów sterowania,
- b) uruchomić pociąg, uwzględniając przyczepność i ograniczenia mocy pojazdu trakcyjnego,
- c) używać hamulców pociągu.

6) Nieprawidłowości

Maszynista powinien:

- a) zwracać uwagę na zdarzenia zaistniałe podczas prowadzenia pociągu,
- b) umieć dokonać oględzin technicznych pociągu, umieć rozpoznać oznaki nieprawidłowości, zapobiegać ich powstawaniu i umieć reagować odpowiednio do ich znaczenia, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego i bezpieczeństwa osób,
- c) wykazać się znajomością stosowania dostępnych urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego i środków łączności.

7) Postępowanie w razie nieprzewidzianych zdarzeń i wypadków, pożarów oraz wypadków z udziałem ludzi

Maszynista powinien:

- a) znać obowiązujące procedury zabezpieczenia pociągu i wezwania pomocy w razie wypadku z udziałem ludzi znajdujących się w pociągu,
- b) umieć ustalić, czy w składzie pociągu znajdują się towary niebezpieczne, określić ich rodzaj oraz umiejscowienie na podstawie dokumentacji pociągu,
- c) znać procedury ewakuacji podróżnych z pociągu pasażerskiego w sytuacji awaryjnej.

8) Warunki określające kontynuowanie jazdy po wypadku z udziałem pojazdu kolejowego

Po zaistnieniu wypadku kolejowego maszynista powinien umieć ocenić, czy i przy zachowaniu jakich warunków pojazd kolejowy może kontynuować jazdę.

Maszynista powinien:

- a) umieć określić, czy przed kontynuacją jazdy przez pociąg potrzebna jest ocena innego specjalisty,
- b) znać, określone przez zarządcę infrastruktury, procedury informowania o możliwości kontynuowania jazdy po wypadku.

9) Unieruchomienie pociągu

Maszynista powinien posiadać wiedzę na temat możliwości zatrzymania pociągu lub jego

części, umieć je stosować w celu zabezpieczenia przed niespodziewanym uruchomieniem lub zbiegnięciem.

ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DOTYCZĄCYCH INFRASTRUKTURY
KOLEJOWEJ OBJĘTYCH SZKOLENIEM I EGZAMINEM, KTÓRE SĄ NIEZBĘDNE DO
UZYSKANIA ŚWIADECTWA MASZYNISTY PRZEZ KANDYDATA NA
MASZYNISTĘ

1. Po ukończeniu szkolenia dotyczącego infrastruktury kolejowej obejmującego:

- a) szkolenie teoretyczne – polegające na zdobywaniu wiadomości w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności na stanowisku maszynisty, również, o ile to możliwe, przy wykorzystaniu urządzeń elektronicznych służących do przetwarzania informacji oraz symulatorów,
- b) szkolenie praktyczne – polegające na zdobywaniu praktycznych umiejętności niezbędnych na stanowisku maszynisty w miejscu pracy, prowadzeniu pociągu lub pojazdu kolejowego pod nadzorem

– zakończonego egzaminem, maszynista powinien umieć wykonywać niżej wymienione zadania.

1) Rodzaj eksploatacji i prędkość maksymalna pociągu w odniesieniu do charakterystyk linii
Maszynista powinien umieć zastosować odpowiednią technikę prowadzenia pociągu uwzględniającą charakterystykę linii kolejowej i stosować maksymalną prędkość pociągu odpowiadającą warunkom pogodowym, obowiązującym dla linii kolejowej ograniczeniom prędkości oraz przyjętym od zarządcy infrastruktury kolejowej lub użytkownika boczniczy informacjom.

2) Znajomość linii

Maszynista powinien potrafić przewidywać problemy które mogą powstać w czasie jazdy i odpowiednio im zapobiegać, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz związanych z punktualnością prowadzenia pociągu i ekonomicznością jazdy. Powinien posiadać wiedzę na temat linii kolejowych i urządzeń na trasie jazdy oraz ewentualnych tras zastępczych.

Znajomości linii kolejowej powinna obejmować następujące zagadnienia:

- a) warunki eksploatacji linii kolejowej, w tym zmiany toru i ruch jednokierunkowy,
- b) znajomość dokumentów zarządcy infrastruktury kolejowej dotyczących linii kolejowej,
- c) określenie torów, które mogą być wykorzystane do danego rodzaju przewozów,

- d) obowiązujące zasady prowadzenia ruchu pociągów oraz system sygnalizacyjny,
- e) system blokady liniowej i związane z nim przepisy,
- f) nazwy stacji kolejowych ich położenie na linii kolejowej, warunki widoczności stacji i nastawni,
- g) sygnalizacja przejściowa pomiędzy różnymi systemami sterowania ruchem kolejowym lub systemami zasilania trakcyjnego,
- h) ograniczenia prędkości dla różnych kategorii prowadzonych pociągów,
- i) profile topograficzne,
- j) szczególne warunki hamowania, w szczególności na liniach o stromym nachyleniu,
- k) szczególne właściwości eksploatacyjne, w tym specjalne sygnały, znaki i warunki odjazdu.

3) Przepisy bezpieczeństwa

Maszynista powinien:

- a) wiedzieć, że pociąg należy uruchamiać tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie zalecane warunki, w tym warunki wynikające z rozkładu jazdy, nakazu jazdy lub sygnału odjazdu, podawane przez urządzenia sygnalizacyjne,
- b) umieć obserwować sygnały urządzeń przytorowych i urządzeń znajdujących się w pojeździe trakcyjnym, odpowiednio je interpretować i postępować zgodnie z ustalonymi procedurami,
- c) umieć prowadzić pociąg w sposób bezpieczny zgodnie z ustalonymi procedurami dotyczącymi jazdy i stosować, w razie otrzymania takiego polecenia, szczególne warunki prowadzenia pociągu, w szczególności czasowe ograniczenie prędkości, jazdę w kierunku przeciwnym do zasadniczego, pozwolenie na przejazd obok semafora wskazującego sygnał zabraniający jazdy, wykonanie pracy manewrowej, zmianę kierunku jazdy, przejazd przez miejsce wykonywania prac budowlanych,
- d) umieć przestrzegać terminowości postojów wynikających z rozkładu jazdy i wyznaczonych postojów dodatkowych.

4) Prowadzenie pociągu

Maszynista powinien umieć:

- a) ustalić miejsce położenia pociągu na linii kolejowej,
- b) używać hamulców pociągu uwzględniając warunki linii kolejowej,
- c) regulować prędkość jazdy pociągu zgodnie z rozkładem jazdy oraz wydanymi poleceniami, w szczególności mającymi na celu oszczędność energii trakcyjnej, przy uwzględnieniu charakterystyk typu pojazdu trakcyjnego, pociągu oraz linii kolejowej.

5) Nieprawidłowości

Maszynista powinien umieć:

- a) zwracać uwagę, na nieprawidłowości dotyczące infrastruktury kolejowej i otoczenia, w tym urządzeń sygnalizacyjnych, torów, zasilania w energię trakcyjną, przejazdów kolejowych, otoczenia torów i ruchu kolejowego,
- b) określić odległość dzielącą prowadzony pojazd kolejowy od przeszkód zagrażających bezpieczeństwu ruchu kolejowego,
- c) poinformować zarządcę infrastruktury kolejowej o miejscu i charakterze zaobserwowanych nieprawidłowości, upewniając się, że informacja ta została należycie zrozumiana,
- d) podjąć działania, uwzględniające infrastrukturę kolejową, mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa ruchu kolejowego i osób.

6) Postępowanie w razie nieprzewidzianych zdarzeń i wypadków, pożarów oraz wypadków z udziałem ludzi

Maszynista powinien umieć:

- a) podejmować działania w celu ochrony pociągu i wezwania pomocy w razie wypadku kolejowego z udziałem ludzi,
- b) ocenić, gdzie zatrzymać pociąg w razie pożaru w pociągu i w razie konieczności umożliwić ewakuację pasażerów,
- c) przekazać informację dotyczącą pożaru odpowiednim służbom, jeżeli pożar nie może być opanowany przez maszynistę i obsługę pociągu,
- d) jak najszybciej poinformować zarządcę infrastruktury kolejowej w przypadkach, o których mowa w lit. a – c,
- e) ocenić, czy i w jakich warunkach infrastruktura kolejowa pozwala na dalsze prowadzenie pociągu lub pojazdu kolejowego.

7) Testy językowe

Wymóg znajomości języków obcych, dotyczy infrastruktury kolejowej, do której odnosi się świadectwo maszynisty.

Maszynista powinien:

- a) posiadać umiejętności w zakresie języka wskazanego przez danego zarządcę infrastruktury kolejowej w przypadku konieczności porozumiewania się z przedstawicielem zarządcy infrastruktury kolejowej w sprawach związanych z bezpieczeństwem ruchu kolejowego,
- b) posiadać umiejętności językowe odpowiadające poziomowi znajomości języka umożliwiającego aktywne i skuteczne porozumiewanie się z przedstawicielem

zarządcy infrastruktury kolejowej w sytuacjach rutynowych, trudnych oraz awaryjnych,

- c) umieć korzystać z wiadomości i metod komunikacji określonych w Technicznych Specyfikacjach Interoperacyjności „Ruch kolejowy”.
- d) umieć porozumiewać się w języku wskazanym przez zarządcę infrastruktury kolejowej zgodnie z poziomem znajomości języka pozwalającym co najmniej na radzenie sobie w sytuacjach praktycznych zawierających nieprzewidziany element, opisywanie zdarzenia i podtrzymywanie prostej rozmowy.

PROGRAM ORAZ CZAS TRWANIA SZKOLENIA KANDYDATÓW NA
MASZYNISTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O UZYSKANIE ŚWIADECTWA
MASZYNISTY

I. Staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne

Lp.	Kategoria świadectwa maszynisty*	Podkategoria świadectwa maszynisty**	Liczba godzin szkolenia****			
			Praca przy naprawie i utrzymaniu taboru kolejowego***	Praca przy czynnościach rewidenta taboru***	Praca przy czynnościach maszynisty	Razem
1	A	A1	220	40	340	600
2	A	A2	180	-	320	500
3	A	A3	180	-	320	500
4	A	A4	220	40	340	600
5	A	A5	180	-	320	500
6	B	B1	260	50	500	800
7	B	B2	260	40	500	800

*) W przypadku szkolenia na więcej niż jedną podkategorię ujętą w ramach kategorii A albo B, kandydat na maszynistę realizuje jeden cykl szkolenia (liczby godzin szkolenia nie sumują się).

**) Jeżeli kandydat na maszynistę ubiega się o świadectwo maszynisty obejmujące jednocześnie podkategorie ujęte w ramach kat. A i kat. B (np. A1+B2), realizuje on cykl szkolenia w wymiarze przewidzianym dla kat. B.

***) Przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury kolejowej mogą skrócić czas trwania szkolenia, wliczając okresy zatrudnienia kandydata na maszynistę na stanowisku rewidenta taboru lub innych, na których wykonywał on czynności obejmujące naprawę i utrzymanie taboru kolejowego.

****) Godzina szkolenia równa się 60 minutom.

II. Szkolenie teoretyczne (wykłady i zajęcia praktyczne)

1. Program szkolenia teoretycznego kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie uprawnień w zakresie co najmniej jednej z następujących podkategorii świadectwa maszynisty: A1, A4, B1 i B2:

Lp.	Temat	Liczba godzin*		
		Wykłady	Zajęcia praktyczne	Razem
Szkolenie teoretyczne dotyczące pojazdu kolejowego				
1	Znajomość budowy i obsługi pojazdu kolejowego	24	6	30
2	Urządzenia bezpieczeństwa zainstalowane w pojeździe kolejowym	6	2	8
3	Rodzaje hamulców, układ pneumatyczny i hamulcowy	16	8	24
4	Próby hamulców oraz czynności kontrolne przed jazdą (włącznie ze sporządzeniem karty próby hamulca)	8	16	24
5	Dokumentacja prowadzona przez maszynistę	4	4	8
6	Sterowanie pojazdu kolejowego	20	8	28
7	Technika prowadzenia pojazdu kolejowego (jazdy manewrowej)	4	8	12
8	Nieprawidłowości, usterki i nadzwyczajne zdarzenia podczas prowadzenia pojazdu kolejowego	8	4	12
9	Postępowanie w razie wystąpienia poważnego wypadku, wypadku, incydentu lub innego zdarzenia kolejowego	8	4	12
10	Warunki kontynuowania jazdy po wystąpieniu zdarzenia kolejowego	2	2	4
11	Zatrzymanie oraz zabezpieczenie pojazdu kolejowego i pociągu	2	4	6
12	Regulacje wewnętrzne przewoźnika kolejowego i zarządcy infrastruktury, w zakresie odnoszącym się do pracy maszynisty	16	-	16
	Suma	118	66	184
Szkolenie teoretyczne dotyczące infrastruktury kolejowej				
1	Technika jazdy oraz prędkość maksymalna w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych (technika pracy manewrowej)	2	48	52
2	Znajomość linii kolejowych (okręgu manewrowego)	4	24	28
3	Bezpieczeństwo ruchu kolejowego	16	-	16
4	Przewozy towarów niebezpiecznych	2	-	2
	Suma	24	72	96
Ogółem		142	138	280

*) godzina wykładów równa się 45 minutom, a zajęć praktycznych – 60 minutom.

2. Program szkolenia teoretycznego kandydata na maszynistę ubiegającego się o uzyskanie uprawnień w zakresie co najmniej jednej z następujących podkategorii świadectwa maszynisty: A2, A3 i A5:

Lp.	Temat	Liczba godzin*		
		Wykład	Zajęcia praktyczne	Razem
Szkolenie teoretyczne dotyczące pojazdu kolejowego specjalnego (pociągu roboczego)				
1	Budowa danego typu pojazdu kolejowego. Rozmieszczenie zespołów i podzespołów.	8	6	14
2	Obsługa pojazdu kolejowego	8	52	60
3	Wyposażenie kabiny maszynisty. Rozmieszczenie i przeznaczenie wskaźników i elementów sterowania w kabinie maszynisty.	4	10	14
4	Zespoły i podzespoły układu napędowego.	8	2	10
5	Układ pneumatyczny i hamulcowy, próby hamulców	16	12	28
6	Układ elektryczny	8	2	10
7	Układ hydrauliczny	6	2	10
8	Urządzenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego	4	2	6
9	Dokumentacja wymagana dla dopuszczenia do eksploatacji pojazdu kolejowego	2	1	3
	Zapoznanie z dokumentacją techniczno-ruchowa oraz Dokumentacją Systemu Utrzymania	4	2	6
10	Obowiązki i odpowiedzialność maszynisty	8	2	10
11	Znajomość obowiązujących regulacji wewnętrznych	16	4	20
12	Podstawowe wiadomości o dozorze technicznym	2	1	3
13	Wybrane zagadnienia z ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym	2	2	4
	Suma	96	100	196
Szkolenie teoretyczne dotyczące infrastruktury kolejowej				
1	Budowa nawierzchni kolejowej	11	-	11
2	Urządzenia sterowania ruchem kolejowym i łączności kolejowej	5	-	5
3	Technika prowadzenia ruchu kolejowego	29	1	30
4	Organizacja ruchu kolejowego	18	-	18
5	Sygnalizacja kolejowa	22	8	30
6	Skrajnia pojazdu kolejowego i budowli	2	-	2
7	Zasady postępowania w razie poważnych wypadków, wypadków, incydentów lub innych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu ruchu kolejowego	10	2	12
	Suma	97	11	108
	Ogółem	193	111	304

*) godzina wykładów równa się 45 minutom, a zajęć praktycznych – 60 minutom.

III. Prowadzenie pojazdu kolejowego pod nadzorem:

Kategoria (podkategoria) świadectwa maszynisty	Liczba godzin prowadzenia pojazdu kolejowego*	
A1	600	
A2	500	
A3	500	
A4	600	
A5	500	
B (B1+B2)	650 w ruchu towarowym oraz 650 w ruchu pasażerskim	
B1	1100	
B2	1100	
A1(A4) + B	Praca manewrowa	Praca pociągowa
	200	600 w ruchu towarowym oraz 600 w ruchu pasażerskim
A1(A4) + B1	200	1000 w ruchu pasażerskim
A1(A4) + B2	200	1000 w ruchu towarowym

*) godzina prowadzenia pojazdu kolejowego równa się 60 minutom.

WZÓR REJESTRU ŚWIADECTW MASZYNISTÓW

Nr	Informacje podlegające przedstawieniu	
	Treść	Format
Część 1: Informacje dotyczące licencji maszynisty		
1	Numer licencji	
1.1	Numer licencji maszynisty umożliwiający dostęp do danych w rejestrze licencji maszynistów	EIN (12 cyfr)
2	Bieżący status licencji	
2.1	Potwierdzenie bieżącego statusu licencji - Ważna - Zawieszona - Cofnięta	Tekst
Część 2: Informacje dotyczące świadectwa maszynisty		
3	Nazwisko/nazwiska posiadacza	
3.1	Nazwisko/nazwiska znajdujące się w dowodzie osobistym, paszporcie lub innym dokumencie potwierdzającym tożsamość	Tekst
4	Imię/imiona posiadacza	
4.1	Imię/imiona znajdujące się w dowodzie osobistym, paszporcie lub innym dokumencie potwierdzającym tożsamość	Tekst
5	Data urodzenia posiadacza	
5.1	Data urodzenia posiadacza	RRRR-MM-DD
6	Miejsce urodzenia posiadacza	
6.1	Miejsce urodzenia posiadacza	Tekst
7	Data wydania świadectwa maszynisty	
7.1	Data wydania aktualnego świadectwa maszynisty	RRRR-MM-DD
8	Data wygaśnięcia świadectwa	
8.1	Data oczekiwanego upływu ważności świadectwa maszynisty wyznaczona przez przewoźnika kolejowego (zarządcę infrastruktury) i uwzględniona w procedurze, o której mowa w art. 22b ust. 4 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (w przypadku wydawania świadectw maszynisty na czas określony)	RRRR-MM-DD

9	Nazwa podmiotu wydającego świadectwo maszynisty		
9.1	Nazwa podmiotu wydającego świadectwo maszynisty (przewoźnik kolejowy, zarządca infrastruktury)		Tekst
10	Numer referencyjny maszynisty		
10.1	Numer referencyjny nadany maszyniście przez przewoźnika kolejowego (zarządcę infrastruktury)		Tekst
11	Zdjęcie posiadacza		
11.1	Zdjęcie		Zdjęcie w oryginale lub w zeskanowanej wersji elektronicznej
12	Podpis posiadacza		
12.1	Podpis		Podpis oryginalny, fotokopia lub zeskanowana wersja elektroniczna
13	Miejsce zamieszkania posiadacza		
13.1	Adres posiadacza	Ulica i numer domu	Tekst
13.2		Miejscowość	Tekst
13.3		Państwo	Tekst
13.4		Kod pocztowy	Kod alfanumeryczny
13.5		Numer telefonu	
13.6		Adres poczty elektronicznej	
14	Adres przewoźnika kolejowego (zarządcy infrastruktury)		
14.1	Adres przewoźnika kolejowego (zarządcy infrastruktury)	Ulica i numer domu	Tekst
14.2		Miejscowość	Tekst
14.3		Państwo	Tekst
14.4		Kod pocztowy	Kod alfanumeryczny

14.5	Osoba odpowiedzialna za kontakty	Tekst
14.6	Numer telefonu	Tekst
14.7	Numer faksu	Tekst
14.8	Adres poczty elektronicznej	Tekst
15	Kategorie i podkategorie świadectwa maszynisty	
15.1	Właściwy kod/właściwe kody	Tekst
16	Typy pojazdów kolejowych, do prowadzenia których maszynista jest uprawniony	
16.1	(Wykaz, możliwość wpisania większej liczby danych)	Tekst
16.2	Do każdej pozycji dodaje się datę następnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, zgodnie z częstotliwości wskazaną w rozdziale 3	RRRR-MM-DD
17	Infrastruktura kolejowa, w obrębie której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pojazdu kolejowego lub pociągu (dane określone w § 10 ust. 2 rozporządzenia)	
17.1	(Wykaz, możliwość wpisania większej liczby danych)	Tekst
17.2	Do każdej pozycji dodaje się datę następnej oczekiwanej kontroli	RRRR-MM-DD
18	Znajomość języków obcych	
18.1	(Wykaz, możliwość wpisania większej liczby danych)	Tekst
18.2	Do każdej pozycji dodaje się datę następnej oczekiwanej kontroli	RRRR-MM-DD
19	Informacje dodatkowe	
19.1	(Wykaz, możliwość wpisania większej liczby danych)	Tekst
20	Dodatkowe ograniczenia	
20.1	(Wykaz, możliwość wpisania większej liczby danych)	Tekst

Część 3: Dane dotyczące statusu świadectwa maszynisty

21	Data wydania świadectwa maszynisty	
21.1	Data wydania świadectwa maszynisty	RRRR-MM-DD
22	Aktualizacja/aktualizacje (możliwość wpisania większej liczby danych)	
22.1	Data aktualizacji	RRRR-MM-DD
22.2	Szczegółowe informacje i powody aktualizacji (zmiana informacji umieszczonych w świadectwie maszynisty, np. adresu zamieszkania maszynisty), zmian danych ujętych w rubryce 23.1 nie wpisuje się)	Tekst
23	Zmiana/zmiany (możliwość wpisania większej liczby danych)	

23.1	Data zmiany	RRRR-MM-DD
	<p>Powody zmian odnoszące się do następujących części świadectwa maszynisty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany w rubryce 3 "Kategorie pojazdów kolejowych objętych uprawnieniami" - zmiany w rubryce 4 "Informacje dodatkowe" - zmiany w rubryce 5: „Znajomość języków” - zmiany w rubryce 6 "Ograniczenia" - zmiany w kolumnie 7: Tabor kolejowy, do prowadzenia którego maszynista jest uprawniony” - zmiany w kolumnie 8: „Infrastruktura kolejowa, w ramach której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego” 	Tekst
24	Zawieszenie/zawieszenia (możliwość wpisania większej liczby danych)	
24.1	Długość okresu zawieszenia	Od (data) do (data)
24.2	Powód zawieszenia	Tekst
25	Cofnięcie/cofnięcia (możliwość wpisania większej liczby danych)	
25.1	Data cofnięcia	RRRR-MM-DD
25.2	Powód cofnięcia	Tekst
26	Zgłoszenie zgubienia świadectwa	
26.1	Data zgłoszenia	RRRR-MM-DD
26.2	Data wydania duplikatu, jeżeli dotyczy	RRRR-MM-DD
27	Zgłoszenie kradzieży świadectwa	
27.1	Data zgłoszenia	RRRR-MM-DD
27.2	Data wydania duplikatu	RRRR-MM-DD
28	Zgłoszenie zniszczenia świadectwa	
28.1	Data zgłoszenia	RRRR-MM-DD
28.2	Data wydania duplikatu	RRRR-MM-DD

Część 4: Dane dotyczące uprawnień ujętych w świadectwie maszynisty oraz wyniki sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów

29	Umiejętności
----	---------------------

	językowe		
29.1	Egzamin poświadczający znajomość języka obcego (data złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym)	Języki obce, którymi posługuje się maszynista	Tekst
29.2	Sprawdziany wiedzy i umiejętności	Data przeprowadzenia okresowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 3 (możliwość wpisania większej liczby danych)	RRRR-MM-DD
30	Znajomość typów pojazdów kolejowych		
30.1	Egzamin (data złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym)	Typy pojazdów kolejowych, do prowadzenia których maszynista jest uprawniony	Tekst
30.2	Sprawdzian wiedzy i umiejętności	Data przeprowadzenia okresowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2 (możliwość wpisania większej liczby danych)	RRRR-MM-DD
31	Wiedza dotycząca infrastruktury kolejowej		
31.1	Egzamin (data złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym)	Infrastruktura kolejowa, po której maszynista jest uprawniony do prowadzenia pojazdu kolejowego	Tekst
31.2	Sprawdzian wiedzy i umiejętności	Data przeprowadzenia okresowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1 (możliwość wpisania większej liczby danych)	RRRR-MM-DD

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia wydawany jest w związku z obowiązkiem wykonania upoważnienia ustawowego określonego w art. 22b ust. 21 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą”.

Projektowane rozporządzenie określa:

- 1) zakres wiedzy i umiejętności dotyczących pojazdu kolejowego i infrastruktury kolejowej, objętych szkoleniem i egzaminem, które są niezbędne do uzyskania świadectwa maszynisty,
- 2) program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty,
- 3) sposób, formę oraz tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty oraz tryb pracy komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej te egzaminy,
- 4) tryb oraz szczegółowe warunki i minimalną częstotliwość przeprowadzania sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów,
- 5) zakres danych dotyczących infrastruktury kolejowej ujęty w świadectwie maszynisty,
- 6) szczegółowe warunki i sposób prowadzenia rejestru świadectw maszynistów, zakres danych w nim ujętych, a także okres ich przechowywania, wzór tego rejestru, a także tryb udostępniania danych ujętych w rejestrze podmiotom, o których mowa w art. 22b ust. 14a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Przepisy projektowanego rozporządzenia będą miały zastosowanie do uczestników rynku kolejowego – przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury kolejowej oraz zatrudnianych przez te podmioty maszynistów i kandydatów na maszynistów, oraz do innych podmiotów zaangażowanych w proces przyznawania, sprawdzania i uznawania kwalifikacji zawodowych maszynistów.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji społecznych został przesłany do następujących podmiotów:

- 1) Federacji Związków Zawodowych Maszynistów Kolejowych,
- 2) Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych,
- 3) „CS Szkolenie i Doradztwo” Sp. z o. o.,
- 4) Centrum Kształcenia i Doskonalenia Szkolenia Kadr Kolejowych,
- 5) Niepublicznej Placówki Kształcenia Ustawicznego Hagans Logistic Sp. z o. o.,
- 6) CARGO Master Sp. z o. o.,
- 7) „ATTYKA” Sp. z o. o.,
- 8) Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Łodzi,
- 9) Arriva RP Sp. z o. o.,
- 10) BKHW Logistic Sp. z o. o.,
- 11) PKP PLK SA,
- 12) PKP Intercity SA,
- 13) Przewozów Regionalnych Sp. z o.o.,
- 14) PKP Cargo SA,
- 15) „Kolei Mazowieckich – KM” Sp. z o.o.,
- 16) Kolei Wielkopolskich Sp. z o.o.,
- 17) Railway Business Forum,
- 18) Izby Gospodarczej Transportu Lądowego,
- 19) Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych.

3. Wpływ regulacji na:

a) sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

proponowane rozporządzenie nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego,

b) rynek pracy

wprowadzenie nowego systemu uzyskiwania kwalifikacji zawodowych maszynistów ułatwi dostęp do tego stanowiska poprzez stworzenie spójnych i jednolitych warunków uzyskiwania uprawnień. Wprowadzone regulacje umożliwią osobom należącym do tej grupy zawodowej, podejmowanie zatrudnienia u innych przewoźników wykonujących przewozy na terytorium

Unii Europejskiej. Nowe przepisy tworzą także instrumenty weryfikacji ich kompetencji i doskonalenia zawodowego,

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

projekt rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Źródła finansowania

Wejście w życie rozporządzenia nie powoduje konieczności wydatkowania środków finansowych.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾

z dnia

w sprawie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych jakie powinny spełniać osoby ubiegające się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności, sposobu i zakresu oceny zdolności fizycznej i psychicznej tych osób oraz trybu orzekania o tej zdolności, a także wzoru dokumentu potwierdzającego tę zdolność

Na podstawie art. 22b ust. 22 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użyte w rozporządzeniu skróty oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
- 2) lekarz uprawniony – lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników wykonujących pracę na stanowiskach związanych z bezpieczeństwem ruchu kolejowego, spełniającego wymagania określone w przepisach prawa pracy dotyczących przeprowadzania badań lekarskich pracowników;
- 3) badania – badania lekarskie i psychologiczne przeprowadzane w celu oceny spełniania przez kandydata na maszynistę albo maszynistę wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do otrzymania świadectwa maszynisty albo zachowania jego ważności;
- 4) podmiot uprawniony – podmiot uprawniony do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy.

§ 2. Wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, jakie powinny spełniać osoby ubiegające

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817, Nr 115, poz. 966, Nr 157, poz. 1241 i Nr 214, poz. 1658, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 102, poz. 586, Nr 106, poz. 622, Nr 187, poz. 1113, Nr 205, poz. 1209, Nr 227, poz. 1367, Nr 230, poz. 1372 i Nr 233 poz. 1381 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Przed rozpoczęciem badania lekarz:

- 1) sprawdza tożsamość osoby zgłaszającej się na badanie;
- 2) upewnia się, czy osoba zgłaszająca się na badanie nie zgłasza się bezpośrednio po ukończeniu pracy, czy jest wypoczęta i czy jej stan pozwala na prawidłową ocenę spełniania przez nią wymagań. W przeciwnym przypadku odmawia wykonania badania i uzgadnia jego nowy termin, powiadamiając o tym pisemnie przewoźnika kolejowego albo zarządcę infrastruktury kolejowej, który wydał skierowanie na badanie.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio przy przeprowadzaniu badań psychologicznych.

§ 4. 1. Zakres oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności obejmuje:

- 1) w przypadku badań, o których mowa w art. 22b ust. 1a pkt 3 oraz art. 22b ust. 7 ustawy:
  - a) ogólne badanie lekarskie ze szczególnym uwzględnieniem oceny: stanu układu krążenia i układu oddechowego, stanu psychicznego i sprawności narządu ruchu,
  - b) badanie narządu wzroku wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie okulistyki,
  - c) badanie narządu słuchu i równowagi oraz aparatu głosowego, z uwzględnieniem audiogramu wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie otorynolaryngologii,
  - d) badanie układu nerwowego wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w dziedzinie neurologii,
  - e) badanie krwi, w tym: morfologia z rozmazem, glikemia na czczo, aminotransferazy i gamma-glutamylotranspeptydaza oraz badanie ogólne moczu,
  - f) badanie elektrokardiograficzne w spoczynku,
  - g) badanie radiologiczne klatki piersiowej,
  - h) badanie w kierunku substancji psychotropowych i nadużywania alkoholu, jeżeli istnieją wskazania,
  - i) inne badania diagnostyczne i specjalistyczne, jeżeli są potrzebne do oceny zdolności fizycznej i psychicznej badanego,
  - j) badanie psychologicznej przydatności zawodowej, uwzględniające czynniki ryzyka zawodowego i szczególne wymogi sprawności psychicznych w transporcie kolejowym oraz metodykę badań psychologicznych, wykonywane przez psychologa;

2) w przypadku badań, o których mowa w art. 22b ust. 7b ustawy:

a) badanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a,

b) badania laboratoryjne krwi i moczu,

c) inne badania diagnostyczne i specjalistyczne, jeżeli są potrzebne do właściwej oceny spełniania przez maszynistę wymagań, ze szczególnym uwzględnieniem tych narządów i układów, których funkcjonowanie było zaburzone lub stało się powodem skierowania maszynisty na badania.

2. Wyniki badań laboratoryjnych, z wyjątkiem badania poziomu glikemii na czczo, uznaje się za miarodajne, jeżeli od dnia ich wykonania minęło nie więcej niż 6 miesięcy, a w przypadku badania radiologicznego – nie więcej niż 48 miesięcy, jeżeli nie zachodzą okoliczności uzasadniające ponowne ich wykonanie.

§ 5. 1. Lekarz uprawniony na podstawie przeprowadzonego przez siebie ogólnego badania lekarskiego, a także wyników badań, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. b – i, oraz oceny psychologicznej przydatności zawodowej, wydanej w wyniku badania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. j, wydaje orzeczenie lekarskie, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Lekarz uprawniony określa w orzeczeniu lekarskim termin badania okresowego, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku wyznaczenia przez lekarza uprawnionego krótszego terminu przeprowadzenia badania okresowego niż określony w art. 22b ust. 7a ustawy, wpisuje on uzasadnienie do dokumentacji medycznej.

4. Orzeczenie lekarskie sporządza się w trzech egzemplarzach, z których pierwszy egzemplarz otrzymuje osoba badana, drugi egzemplarz – przewoźnik kolejowy albo zarządca infrastruktury kolejowej, który wydał skierowanie na badanie, a trzeci – Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.

5. Przepis ust. 1 – 4 stosuje się odpowiednio do orzeczeń lekarskich wydawanych po przeprowadzeniu badań, o których mowa w art. 22b ust. 7b ustawy.

§ 6. 1. Osoba badana lub przewoźnik kolejowy albo zarządca infrastruktury kolejowej, który wydał skierowanie na badanie w podmiocie uprawnionym, może wystąpić, w ciągu 7 dni od dnia wydania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem lekarza, który je wydał, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania w tym podmiocie uprawnionym.

2. Do orzeczenia lekarskiego wydanego po przeprowadzeniu badania ponownego przepisy

ust. 1 – 4 stosuje się odpowiednio. Orzeczenie lekarskie wydane w tym trybie jest ostateczne.

§ 7. 1. Orzeczenia lekarskie stwierdzające spełnianie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do otrzymania albo zachowania ważności świadectwa maszynisty, wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Badania wstępne rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przeprowadza się zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

3. Wnioski o przeprowadzenie ponownego badania wstępnego są rozpatrywane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, jeżeli badanie wstępne zostało przeprowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

**MINISTER
TRANSPORTU, BUDOWNICTWA
I GOSPODARKI MORSKIEJ**

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie badań niezbędnych do otrzymania świadectwa maszynisty oraz zachowania jego ważności (Dz. U. Nr 66, poz. 349), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 7 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym (Dz. U. poz. ...).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
z dnia ..., (poz. ...)

Załącznik nr 1

**WYMAGANIA ZDROWOTNE, FIZYCZNE I PSYCHICZNE, NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA
ŚWIADECTWA MASZYNISTY ORAZ ZACHOWANIA JEGO WAŻNOŚCI**

1. Wymagania dotyczące ogólnego stanu zdrowia fizycznego i psychicznego

Maszyniści powinni mieć dobry stan zdrowia fizycznego i psychicznego, a w szczególności:

- 1) nie powinny u nich występować choroby lub niesprawności lub
  - 2) nie powinni przyjmować leków lub innych substancji
- które mogą powodować: nagłą utratę świadomości, osłabienie uwagi lub zmniejszenie zdolności koncentracji, nagłą utratę sprawności, utratę równowagi lub koordynacji, istotne ograniczenie czynności ruchowych, zachowania patologiczne.

2. Wymagania dotyczące narządu wzroku

2.1. Konieczne jest spełnienie następujących wymagań dotyczących narządu wzroku:

- 1) ostrość wzroku:
  - a) bez korekcji 0,8/0,8 w przypadku osób, które ubiegają się o świadectwo maszynisty, a dotychczas nie były uprawnione do wykonywania czynności maszynisty,
  - b) bez korekcji 0,5/0,5 lub 0,7/0,3 oraz z korekcją 1,0/0,5 lub 0,8/0,8 (korekcja $\pm 3,0$ D sph; $\pm 2,0$ D cyl) w przypadku osób, które były uprawnione do prowadzenia pojazdu kolejowego na podstawie świadectwa złożenia egzaminu kwalifikacyjnego i prawa kierowania albo licencji i świadectwa maszynisty, ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty, jego zachowanie lub przywrócenie;
- 2) widzenie pośrednie i do bliży dobre bez lub z korekcją;
- 3) prawidłowe rozpoznawanie barw za pomocą tablic pseudoizochromatycznych Ishihary;
- 4) rozpoznawanie sygnałów barwnych - test opiera się na rozpoznawaniu pojedynczych barw, a nie na różnicach względnych;
- 5) pole widzenia - prawidłowe;
- 6) widzenie obuoczne - zachowane;
- 7) czucie kontrastu - dobre;
- 8) odporność na olśnienie - prawidłowa;
- 9) brak upośledzenia widzenia mimo stwierdzenia postępującej choroby narządu wzroku.

- 2.2. W przypadkach astygmatyzmu wymagana jest opinia lekarza okulisty. Osoby stosujące okulary lub soczewki kontaktowe są okresowo badane przez lekarza okulistę w ustalonych przez niego terminach.
- 2.3. Wszczyepy soczewek oraz stan po zabiegach keratotomii i keratektomii są dozwolone pod warunkiem kontroli przez lekarza okulistę w ustalonych przez niego terminach.
- 2.4. Barwione soczewki kontaktowe i soczewki fotochromatyczne nie są dozwolone. Soczewki z filtrem UV są dozwolone.

3. Wymagania dotyczące słuchu, mowy i układu przedsionkowego

Konieczne jest spełnienie następujących wymagań:

- 1) słuch wystarczający do prowadzenia rozmowy telefonicznej i do usłyszenia sygnałów ostrzegawczych i komunikatów radiowych;
- 2) osoba badana powinna słyszeć szept każdym uchem oddzielnie:
  - a) z odległości 5 m w przypadku osób, które ubiegają się o świadectwo maszynisty, a dotychczas nie były uprawnione do wykonywania czynności maszynisty,
  - b) z odległości 2 m w przypadku osób z udokumentowanymi uprawnieniami do wykonywania czynności maszynisty, które ubiegają się o zachowanie ważności świadectwa maszynisty;
- 3) niedosłuch dla ucha gorzej słyszącego na poziomie: nie wyższym niż 40 dB przy częstotliwościach 500 i 1000 Hz, nie wyższym niż 45 dB przy częstotliwości 2000 Hz i nie wyższym niż 60 dB przy częstotliwości 3000 Hz;
- 4) brak zaburzeń równowagi;
- 5) brak przewlekłych zaburzeń mowy przy uwzględnieniu konieczności przekazywania wiadomości w sposób głośny i wyraźny.

4. Wymagania dotyczące narządu ruchu

Wystarczająca sprawność narządu ruchu w zakresie kończyn górnych, kończyn dolnych i kręgosłupa.

5. Wymagania dotyczące psychologicznej przydatności zawodowej

Zdolności poznawcze (pamięć, uwaga i koncentracja, percepcja, rozumowanie), sprawność psychomotoryczna (czas reakcji i koordynacja rąk), komunikowanie się i osobowość, umożliwiające bezpieczne wykonywanie obowiązków maszynisty.

WZÓR ORZECZENIA LEKARSKIEGO

Pieczęć podmiotu
uprawnionego

ORZECZENIE LEKARSKIE NR .....

Na podstawie art. 22b ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym po wykonaniu badań przeprowadzonych w celu oceny spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do otrzymania/zachowania ważności* świadectwa maszynisty oraz w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty, orzeka się, że:

Pan/i .....

urodzony/a w ..... dnia .....

(dzień, miesiąc, rok)

numer PESEL/w przypadku braku numeru PESEL nazwa i numer dokumentu tożsamości

.....

zamieszkały/a

.....

(adres zamieszkania)

zatrudniony/a / przyjmowany/a do pracy*

w .....

(nazwa pracodawcy/zakładu pracy)

ubiegający/a się o otrzymanie/zachowanie ważności* świadectwa maszynisty

1. spełnia wymagania niezbędne do otrzymania/zachowania ważności* świadectwa maszynisty oraz

wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych jest zdolny/a do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty*

Data badania okresowego.....

(dzień, miesiąc, rok)

2. nie spełnia wymagań niezbędnych do otrzymania/zachowania ważności* świadectwa maszynisty oraz wobec przeciwwskazań zdrowotnych jest niezdolny/a do podjęcia/wykonywania* pracy na stanowisku maszynisty*

3. nie spełnia wymagań niezbędnych do zachowania ważności świadectwa maszynisty oraz wobec przeciwwskazań zdrowotnych utracił/a zdolność do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty z dniem*.....

Ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia:

– obowiązkowe korzystanie z okularów lub soczewek kontaktowych*

.....

(pieczęć i podpis lekarza uprawnionego)

.....dnia .....

Pouczenie

Osoba badana lub przewoźnik kolejowy albo zarządca infrastruktury kolejowej, który wydał skierowanie na badanie w podmiocie uprawnionym do przeprowadzania badań lekarskich i orzekania, w celu sprawdzenia spełniania wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, o którym mowa w art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy o transporcie kolejowym, nie zgadzający się z treścią wydanego orzeczenia może wystąpić, w ciągu 7 dni od dnia wydania orzeczenia, za pośrednictwem lekarza, który je wydał, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania w tym podmiocie i wydanie ostatecznego orzeczenia. Niniejsze pouczenie nie ma zastosowania w przypadku badań ponownych.

*) niepotrzebne skreślić

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie ma na celu wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22b ust. 22 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. *o transporcie kolejowym* (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm). Zastąpi ono dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 marca 2011 r. *w sprawie badań niezbędnych do otrzymania świadectwa maszynisty oraz zachowania jego ważności* (Dz. U. Nr 66, poz. 349).

W rozporządzeniu określono wymagania zdrowotne, których spełnienie będzie warunkowało możliwość dopuszczenia maszynisty do prowadzenia pojazdu kolejowego. Uregulowano ponadto kwestie sposobu oceny przez lekarza uprawnionego zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności. Wskazano ponadto zakres badań, które powinny zostać wykonane w celu oceny zdolności fizycznej i psychicznej tych osób. Rozporządzenie określa tryb wydawania orzeczenia lekarskiego oraz zawiera odpowiedni wzór orzeczenia lekarskiego.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.)

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Ustawa będzie oddziaływać na przewoźników kolejowych, zarządców infrastruktury w zakresie ich obowiązków jako pracodawców maszynistów jak również na osoby wykonujące pracę na tym stanowisku. Ustawa oddziaływać będzie ponadto na podmioty uprawnione do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz wydawania orzeczeń lekarskich dla maszynistów oraz lekarzy i psychologów przeprowadzających ocenę zdolności fizycznej i psychicznej maszynistów.

2. Konsultacje społeczne:

- 1) Centrum Naukowe Medycyny Kolejowej,
- 2) PKP SA – Oddział Kolejowa Medycyna Pracy,
- 3) Krajowy Konsultant do spraw Medycyny Transportu,
- 4) „Miedziowe Centrum Zdrowia” S.A.,
- 5) Centrum Diagnostyki Medycznej „MULTI-MED” sp. j.,
- 6) Portowa Przychodnia Zdrowia przy spółce PUS „PORTUS” Sp. z o. o.,
- 7) Izba Gospodarcza Transportu Lądowego,
- 8) Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych,
- 9) Związek Pracodawców Kolejowych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przedmiotowa regulacja przyczyni się do poprawy transparentności nowego systemu przyznawania uprawnień maszynistów, zwiększając zainteresowanie pracą na tym stanowisku w sytuacji niedoboru maszynistów, na rynku pracy. Wejście w życie proponowanych regulacji umożliwi osobom zatrudnionym na stanowiskach związanych z prowadzeniem pojazdów kolejowych płynne przejście do nowego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nałożenie na przewoźników kolejowych i zarządców infrastruktury obowiązku pokrywania

kosztów badań lekarskich i psychologicznych, kierowania na te badania oraz przechowywania orzeczeń lekarskich nie spowoduje wzrostu kosztów ich działalności, ponieważ w aktualnym stanie prawnym są oni również do tego zobowiązani.

6. Źródła finansowania

Wejście w życie ustawy nie powoduje konieczności wydatkowania środków finansowych.